

Instituut voor de nationale rekeningen

ANALYSE VAN DE PRIJZEN
EERSTE KWARTAALVERSLAG 2018 VAN HET
INSTITUUT VOOR DE NATIONALE REKENINGEN

PRIJZENOBSEVATORIUM

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Algemene Directie Economische Analyses en Internationale Economie
Vooruitgangsstraat 50
1210 Brussel
Tel.: 0800 120 33
<http://economie.fgov.be>

Verantwoordelijke uitgever: Jean-Marc Delporte
Vooruitgangsstraat 50
1210 Brussel

Internetversie

Meer informatie:

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Peter Van Herreweghe
City Atrium
Vooruitgangstraat 50
1210 BRUSSEL
Tel.: +32 2 277 83 96
E-mail: Peter.Vanherreweghe@economie.fgov.be

Inleiding

De wet van 8 maart 2009, tot wijziging van de wet van 21 december 1994 houdende sociale en diverse bepalingen, voorziet dat de FOD Economie de taak van prijsobservatie en prijsanalyse voor rekening van het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) uitvoert. Met de wet van 26 april 2013, houdende de invoeging van boek V in het Wetboek van economisch recht (getiteld "De mededinging en de prijsevoluties"), werd het onderzoeksdomein van het Prijzenobservatorium uitgebreid. Het Prijzenobservatorium kan voortaan onderzoek uitvoeren vanuit de invalshoeken prijsverloop, prijsniveau, marges en tenslotte marktwerking.

In dit verslag wordt het verloop van de consumptieprijzen in België in het eerste kwartaal 2018 onderzocht. Er wordt aandacht besteed aan de totale inflatie en aan het prijsstijgingstempo van de vijf grote productgroepen: energiedragers, bewerkte en niet-bewerkte levensmiddelen, diensten en tenslotte industriële, niet-energetische goederen. Voor elke productgroep wordt eerst de inflatie in België toegelicht, welke vervolgens vergeleken wordt met die in de buurlanden. Het geharmoniseerd indexcijfer der consumptieprijzen (GICP), dat opgesteld wordt door de Algemene Directie Statistiek conform de Europese methodologie, vormt veruit de belangrijkste gegevensbron voor het verslag. De analyse werd uitgebreid met detailgegevens van het GICP en met andere statistieken van officiële instanties (IMF, EC, ...). De volgende medewerkers van het Prijzenobservatorium hebben meegewerkt aan dit verslag: Christine Bruynoghe, Myrle Claessens, Mathias Ingelbrecht, Jean-Yves Jaucot, Nadine Mat, Céline Rigby, Jean-Paul Theunissen, Pascale Van Baelen, Sarah Van Cauwenbergh en Etienne Verhaegen.

Het Wetenschappelijk Comité voor prijsobservatie en -analyse verleende op 24 april 2018 een gunstig advies en de Raad van Bestuur van het INR heeft dit verslag goedgekeurd op 27 april 2018.

Inhoudstafel

PRIJZENOBSERVATORIUM	1
Inleiding	3
Inhoudstafel	4
Samenvatting	5
I Totale inflatie in het eerste kwartaal 2018	7
I.1 Totale inflatie in België	7
Focus: Wijziging in het gewichtenschema	10
I.2 Totale inflatie in de voornaamste buurlanden	12
II Inflatie voor energie in het eerste kwartaal 2018	14
II.1 Inflatie voor energie in België	14
II.2 Inflatie voor energie in de voornaamste buurlanden	22
III Inflatie voor bewerkte levensmiddelen in het eerste kwartaal 2018	26
III.1 Inflatie voor bewerkte levensmiddelen in België	26
III.2 Inflatie voor bewerkte levensmiddelen in de voornaamste buurlanden	30
IV Inflatie voor niet-bewerkte levensmiddelen in het eerste kwartaal 2018	32
IV.1 Inflatie voor niet-bewerkte levensmiddelen in België	32
IV.2 Inflatie voor niet-bewerkte levensmiddelen in de voornaamste buurlanden	33
V Inflatie voor diensten in het eerste kwartaal 2018	35
V.1 Inflatie voor diensten in België	35
Focus: Evolutie van de kostprijs van een zichtrekening	38
V.2 Inflatie voor diensten in de voornaamste buurlanden	40
VI Inflatie voor niet-energetische industriële goederen in het eerste kwartaal 2018	42
VI.1 Inflatie voor niet-energetische industriële goederen in België	42
VI.2 Inflatie voor niet-energetische industriële goederen in de voornaamste buurlanden	44
Lijst van afkortingen	47
Bijlagen	48
Bijlage 1: Overzicht van de prijsbewegingen van producten en diensten tussen het eerste kwartaal 2017 en 2018	48
Bijlage 2: Gewichten van de voornaamste productgroepen in het GICP in België en de drie voornaamste buurlanden in 2018	53
Bijlage 3: Inflatie in het eerste kwartaal 2018 met en zonder gewijzigde indirecte belastingen in België en in de voornaamste buurlanden	55
Bijlage 4: Methodologie voor het berekenen van de kostprijs van een zichtrekening	55

Samenvatting

1. In het eerste kwartaal 2018 daalde de totale inflatie in België, gemeten aan de hand van het GICP, lichtjes tot gemiddeld 1,6 % (ten opzichte van 2,0 % in het vierde kwartaal 2017). Deze daling van de inflatie wordt hoofdzakelijk verklaard door een daling van het prijsstijgingstempo voor energieproducten en diensten. Ondanks een daling van de diensteninflatie steeg de onderliggende inflatie lichtjes in de beschouwde periode en kwam uit op gemiddeld 1,7 %, omwille van de stijging van de inflatie voor bewerkte levensmiddelen en niet-energetische industriële goederen.
2. De totale inflatie in de voornaamste buurlanden (Duitsland, Frankrijk en Nederland) is gestabiliseerd op 1,4 % in het eerste kwartaal 2018, maar blijft dus lager dan die van België. Het verschil is vooral te wijten aan een hogere inflatie voor bewerkte levensmiddelen en niet-energetische industriële goederen. Net zoals in België is de onderliggende inflatie gemiddeld in de buurlanden in het beschouwde kwartaal licht versneld en bedraagt 1,4 %.
3. De inflatie van energieproducten vertraagde sterk in het eerste kwartaal 2018 en bedroeg gemiddeld 1,7 % (tegenover 6,8 % in het laatste kwartaal 2017). Voor motorbrandstoffen en huisbrandolie bedroeg de prijsstijging op jaarbasis respectievelijk gemiddeld 2,8 % en 4,3 % (tegenover respectievelijk 7,1 % en 11,2 % in het voorgaande kwartaal) door een zwakkere stijging van de gemiddelde olieprijs op jaarbasis (+5,9 % in euro tegenover +11,2 % in het vierde kwartaal 2017). De accijnzen op motorbrandstoffen zijn gestegen begin 2018. Bij constante belastingvoet zou de inflatie van motorbrandstoffen in het eerste kwartaal 2018 1,2 % bedragen hebben. De consumptieprijs voor elektriciteit op jaarbasis zijn in het eerste kwartaal 2018 met gemiddeld 1,6 % gedaald (tegenover +4,8 % in het voorgaande kwartaal). Deze negatieve inflatie is hoofdzakelijk te wijten aan de afschaffing op 1 januari 2018 van de bijkomende belasting geïntegreerd in de bijdrage Energiefonds in het Vlaams Gewest. Deze prijsdaling werd echter getemperd door de stijging van de kost van de energiecomponent (+5,9 % gemiddeld, inclusief kosten groene energie en warmtekrachtkoppeling). De consumptieprijs voor natuurlijk gas is met 3,8 % gestegen op jaarbasis (tegenover +5,7 % in het vorige kwartaal), voornamelijk door de kleinere stijging van de kost van de energiecomponent op jaarbasis (+3,7 % tegenover +8,4 % in het vorige kwartaal).
4. De stijging op jaarbasis van de energieprijzen is gemiddeld sterker in de buurlanden (+2,4 %) dan in België. Het inflatieverschil voor deze productgroep was dus ten voordele van België, voornamelijk dankzij de evolutie van de prijs van elektriciteit. Het prijsstijgingstempo van elektriciteit is gemiddeld versneld in de buurlanden, namelijk +2,3 % (tegenover +1,8 % in het vorige kwartaal), terwijl de inflatie negatief geworden is in ons land (-1,6 %). Wat de prijsniveaus betreft, tonen de cijfers van de CREG aan dat in het eerste kwartaal 2018 de Belgische consument 8,8 % meer voor de totale factuur voor elektriciteit moest betalen (totale factuur: voor alle componenten, inclusief nettarieven, btw en taksen) in vergelijking met gemiddeld in de buurlanden. De prijsverschillen blijven echter aanzienlijk tussen de verschillende landen. Het valt op te merken dat bij constante belastingvoet de energie-inflatie in België hoger zou zijn geweest dan gemiddeld in de buurlanden (2,8 % tegenover 1,1 %).
5. In het eerste kwartaal 2018 zijn de prijzen voor voedingsgrondstoffen (uitgedrukt in euro) gedaald met gemiddeld 2,6 % op jaarbasis. De bewerkte levensmiddelen (tabak inbegrepen) waren 3,6 % duurder in de winkels, dit betekent een hoger inflatieniveau dan in het vorige kwartaal (+2,6 %). Deze versnelling is te wijten aan de sterke stijging van de inflatie voor melkproducten (door de stijging van de inflatie voor kaas), alcoholvrije dranken (onder andere door de stijging van de suikertaks op 1 januari 2018) en alcoholhoudende dranken (voornamelijk door wijn). Tabak heeft voor meer dan een derde bijgedragen aan de inflatie van bewerkte levensmiddelen in België, deels door de stijging van de accijnzen op 1 januari 2018. Ook in onze voornaamste buurlanden versnelde de inflatie voor bewerkte levensmiddelen licht (gemiddeld 3,0 % tegenover 2,5 % in het vorige kwartaal). Bij constante belastingvoet zou de inflatie voor bewerkte levensmiddelen hetzelfde geweest zijn in België en gemiddeld in de voornaamste buurlanden (2,5 %).

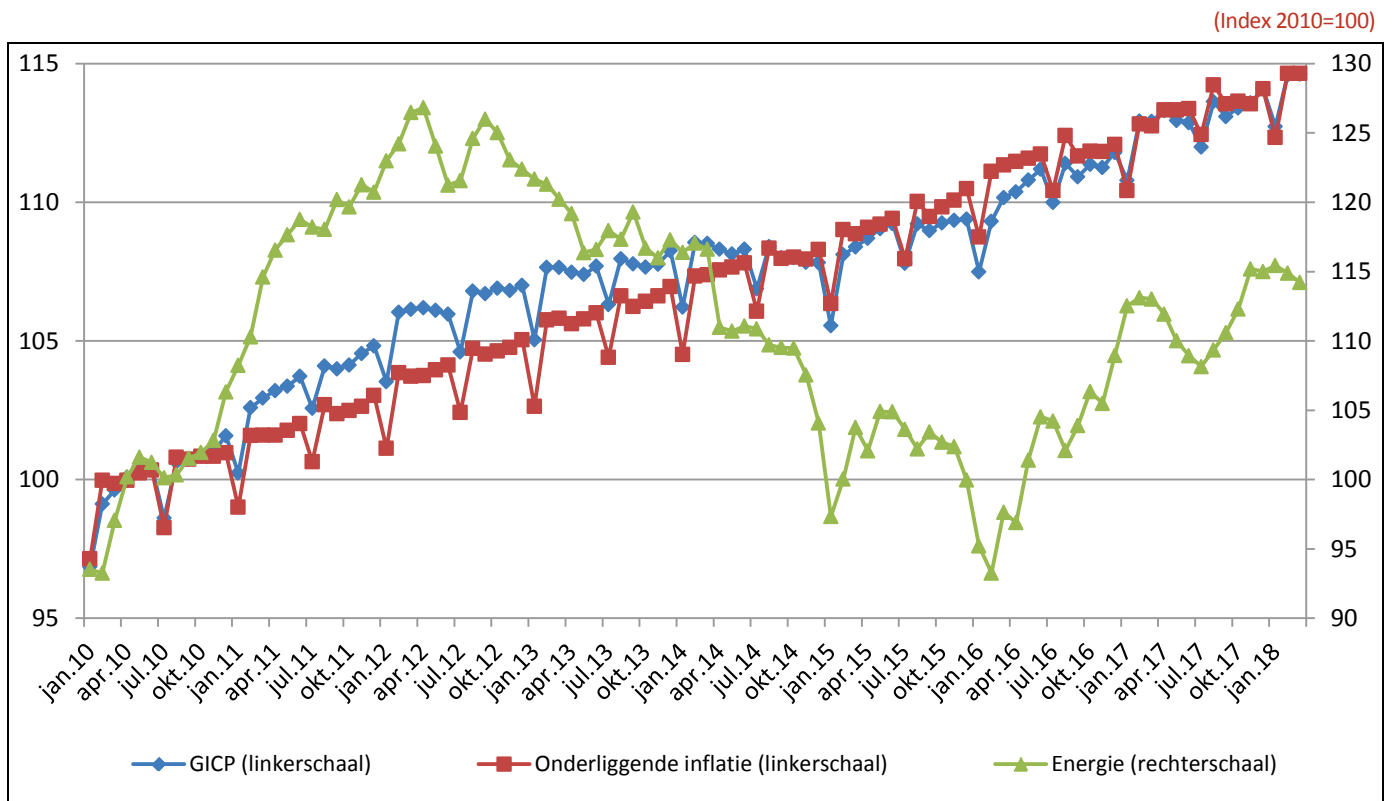
6. De inflatie voor niet-bewerkte voedingsmiddelen bedroeg 0,3 % in het eerste kwartaal 2018 (0,1 % in het vierde kwartaal 2017). Deze prijsstabilisatie kan verklaard worden door de prijsstijging op jaarbasis van vlees (+1,7 % in het eerste kwartaal 2018, onder andere door de aanzienlijke stijging van de prijzen voor gevogelte), van vis (+2,1 %, voornamelijk door de prijsstijging van zeevruchten en diepgevroren vis) en van fruit (+2,5 %, door de prijsstijging van vers fruit naar aanleiding van een bijzonder zwakke productie door de vorst van april 2017) die bijna volledig werd gecompenseerd door de sterke daling van de prijs voor groenten. De prijs voor groenten op jaarbasis is namelijk sterker gedaald in het eerste kwartaal 2018 (-5,8 %, tegenover -3,5 % in het laatste kwartaal 2017) door de sterke prijsdalingen voor zowel aardappelen (door de toename van de oppervlakten en door de goede oogst in 2017) als voor verse of diepgevroren groenten. In de belangrijkste buurlanden is de inflatie van deze productgroep vertraagd en bedroeg gemiddeld 0,7 % (tegenover 2,3 % in het vorige kwartaal).
7. De inflatie voor diensten kwam uit op gemiddeld 1,5 % in het eerste kwartaal 2018, tegenover 1,9 % in het vorige kwartaal. Deze vertraging van de inflatie is voornamelijk het gevolg van de daling van het prijsstijgings-tempo voor vrijetijdsbesteding en lichaamsverzorging (1,4 % in het eerste kwartaal 2018 tegenover 2,4 % in het vierde kwartaal 2017, door onder andere de afschaffing van het kijk- en luistergeld in Wallonië op 1 januari 2018 binnen de culturele diensten en de daling van de inflatie voor restaurants en cafés), reizen (1,7 % over de beschouwde periode, tegenover 3,0 % in het vierde kwartaal 2017, voornamelijk door de vertraging van de inflatie voor pakketreizen) en communicatiediensten (0,2 % in het eerste kwartaal 2018 tegenover 0,8 % in het vorige kwartaal door de vertraging van de inflatie voor packs en gsm-gesprekken). Gezien het grote gewicht ervan in de consumptiekorf (41,5 %) leverden de diensten een grote bijdrage tot de totale inflatie (0,65 procentpunt) in België. Er valt op te merken dat de gereguleerde diensten een grote impact hebben op de diensteninflatie. Met een gewicht van 27,6 % in het geheel van de diensten, waren ze in het beschouwde kwartaal verantwoordelijk voor meer dan 40 % van de diensteninflatie, wat een stijging betekent van het aandeel gereguleerde diensten binnen de totale diensteninflatie in vergelijking met het vierde kwartaal 2017. In de buurlanden is de inflatie voor de diensten daarentegen gemiddeld versneld en bedroeg 1,3 % in het eerste kwartaal 2018 (tegenover 1,1 % in het vorige kwartaal), maar ligt dus lager dan in België. De subcategorie verpleging in een ziekenhuis droeg veruit het meest bij tot het inflatieverschil voor de diensten met de buurlanden, ten nadele van België.
8. De inflatie van niet-energetische industriële producten bedroeg gemiddeld 1,0 % in het eerste kwartaal 2018, tegenover 0,8 % in het vorige kwartaal door onder andere de versnelling van de inflatie van kranten en tijdschriften, niet-duurzame huishoudartikelen en kleding (naar aanleiding van minder uitgesproken kortingen tijdens de laatste wintersolden). In onze buurlanden bedroeg de inflatie gemiddeld 0,7 %.
9. Op vraag van de Minister van Economie, heeft de FOD Economie voor het tweede jaar op rij de jaarlijkse evolutie van de kost van een zichtrekening voor particulieren opgevolgd. Ter herinnering, de berekening is gebaseerd op vier gebruikersprofielen en op het geheel van zichtrekeningen en/of zichtrekeningen die een volledige formule van diensten aanbieden met echter enkele uitzonderingen, aangeboden door een representatieve selectie van acht banken. Op 1 januari 2018 was de kost gemiddeld 3,9 % gestegen ten opzichte van 1 januari 2017. De kost is voor elk gebruikersprofiel gestegen, maar meer uitgesproken voor profielen met kredietkaart. Voor profielen zonder kredietkaart werd de jaarlijkse stijging beperkt tot 2,6 % voor het elektronische profiel en tot 3,8 % voor het traditionele profiel. Voor profielen met een kredietkaart is de stijging opgelopen tot 5,5 % voor het elektronische profiel en tot 6,2 % voor het traditionele profiel. Gebruikers van een elektronische zichtrekening zonder kredietkaart hebben duidelijk minder betaald dan diegenen die andere types zichtrekeningen gebruiken.

I Totale inflatie in het eerste kwartaal 2018^{1 2}

I.1 Totale inflatie in België

In maart 2018 kwam het gemiddelde niveau van de consumptieprijs in België, gemeten op basis van het GICP (index 2010=100), uit op 114,6 tegenover 114,1 in december 2017. In januari 2018 daalden de gemiddelde consumptieprijs naar 112,7 ten gevolge van de soldenperiode om vanaf februari wederom te stijgen. De index van de onderliggende inflatie, die geen rekening houdt met het prijsverloop van de niet-bewerkte levensmiddelen en van de energiedragers, steeg in maart tot 114,7. De consumptieprijs voor energieproducten, die vanaf augustus 2017 opwaarts gericht waren en in januari 2018 uitkwamen op 115,4, daalden vanaf februari om het niveau van 114,2 te bereiken in maart.

Grafiek 1. Recent verloop van het GICP, de onderliggende inflatie-index en de consumptieprijs voor energiedragers

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

In het eerste kwartaal 2018 daalde de totale inflatie in België en bedroeg ze gemiddeld 1,6 %³ (tegenover 2,0 % in het vierde kwartaal 2017). Deze daling tussen het vierde kwartaal 2017 en het eerste kwartaal 2018 is voornamelijk te wijten aan de vertraging van de inflatie voor energieproducten en voor diensten.

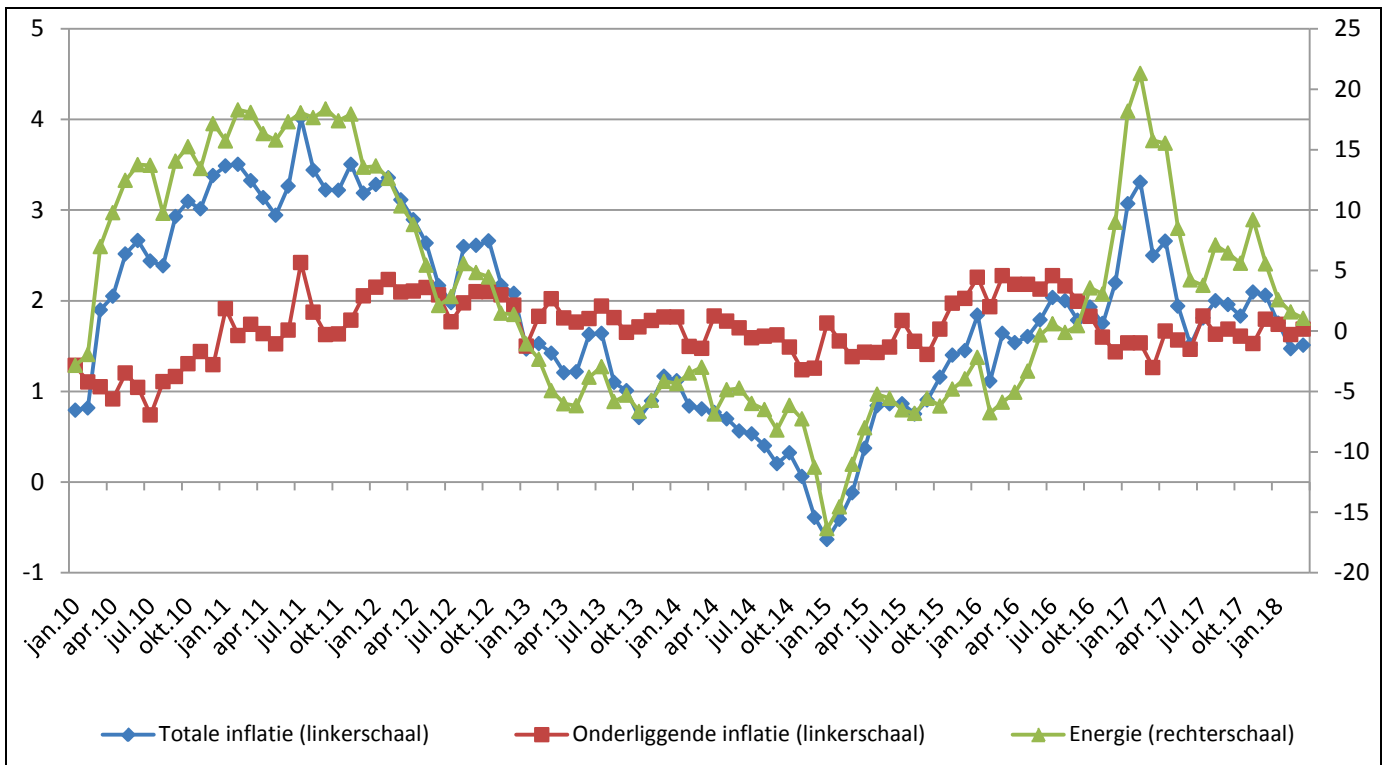
¹ De gemiddelde inflatie voor een kwartaal wordt berekend als de procentuele variatie van het rekenkundige gemiddelde van de indexcijfers van het betrokken kwartaal ten opzichte van het rekenkundige gemiddelde van de indexcijfers van het overeenstemmende kwartaal van het voorgaande jaar.

² Omwille van de vergelijkbaarheid met de evoluties in andere Europese landen, gebeurt de analyse op basis van het geharmoniseerd indexcijfer van de consumptieprijs (GICP).

³ Bij ongewijzigde indirecte belastingen zou de inflatie 1,5 % hebben bedragen.

Grafiek 2. Recent verloop van de totale inflatie, de onderliggende inflatie en de consumptieprijzen voor energiedragers

(Veranderingspercentage ten opzichte van de overeenstemmende maand van het voorgaande jaar)

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

Binnen de vijf grote productgroepen van het GICP kunnen de voornaamste prijsbewegingen als volgt samengevat worden:

- De inflatie voor diensten is gedaald van 1,9 % in het vierde kwartaal 2017 naar gemiddeld 1,5 % in het eerste kwartaal 2018, als gevolg van de daling van de prijzen voor culturele diensten, telefoon- en faxtoestellen en -diensten. Deze productgroep leverde de grootste bijdrage tot de totale inflatie (0,65 procentpunt) omwille van het grote gewicht in de consumptiekerf (41,5 %).
- De inflatie voor bewerkte levensmiddelen steeg naar gemiddeld 3,6 % in het eerste kwartaal 2018, tegenover 2,6 % in het vierde kwartaal 2017, voornamelijk als gevolg van de toename van de inflatie voor zuivelproducten, alcoholvrije dranken (mineraalwater, frisdranken en sappen), alcoholische dranken (wijnen en bier) en tabak. Zowel de suikertaks als de accijnzen op tabak zijn verhoogd op 1 januari 2018, en bij gelijkblijvende indirecte belastingen zou de inflatie voor bewerkte levensmiddelen 2,5 % bedragen hebben. Deze productgroep leverde, met een gewicht van 13,5 % in de consumptiekerf, een bijdrage van 0,49 procentpunt tot de totale inflatie.
- Het prijsstijgingstempo voor niet-energetische industriële goederen steeg in het eerste kwartaal 2018 lichtjes in vergelijking met het vorige kwartaal (1,0 % gemiddeld tegenover 0,8 % in het vierde kwartaal 2017). Deze productgroep droeg 0,26 procentpunt bij tot de totale inflatie met een gewicht van 27,2 % in de consumptiekerf.
- De consumptieprijzen voor energiedragers stegen in het eerste kwartaal 2018 met gemiddeld 1,7 % (tegenover 6,8 % in het vierde kwartaal 2017). In het eerste kwartaal 2017 bereikte de energie-inflatie een piek (gemiddeld 18,4 %) om daarna te vertragen tot gemiddeld 5,8 % in het derde kwartaal 2017. Na een heropflakking in het vierde kwartaal 2017 (met een piek van 9,2 % in november), daalde de energieinflatie opnieuw in het eerste kwartaal 2018 tot gemiddeld 1,7 % en zelfs tot 1,0 % in maart. In het beschouwde kwartaal trad er een daling van de inflatie op voor alle belangrijke energieproducten binnen de productgroep. De energiedragers leverden een bijdrage aan de totale inflatie van 0,16 procentpunt (10,0 %).

- De inflatie voor niet-bewerkte levensmiddelen nam in het eerste kwartaal 2018 lichtjes toe in vergelijking met het voorgaande kwartaal (0,3 % gemiddeld tegenover 0,1 % in het vierde kwartaal 2017), voornamelijk ten gevolge van de stijging op jaarbasis van de consumptieprijsen voor fruit en vlees. De niet-bewerkte levensmiddelen leverden een bijdrage tot de totale inflatie van 0,02 procentpunt. Het gewicht in de consumptiekerf bleef beperkt tot 7,8 %.

Ondanks een daling van de diensteninflatie, zorgde de inflatiestijging voor de bewerkte levensmiddelen en de niet-energetische industriële goederen voor een lichte toename van de onderliggende inflatie in het eerste kwartaal 2018. Deze onderliggende inflatie bedroeg 1,7 % tegenover 1,6 % in het vierde kwartaal 2017.

Het viermaandelijks voortschrijdende gemiddelde van de gezondheidsindex⁴ vermenigvuldigd met 0,98, ook wel de afgevlakte gezondheidsindex genoemd, kwam in maart 2018 uit op 104,31 (index 2013=100). In mei 2017 werd de spilindex voor de overheidsdiensten en sociale uitkeringen het laatst overschreden. Overeenkomstig de maandvooruitzichten van het Federaal Planbureau, zou de volgende overschrijding van de spilindex (momenteel 105,10) door de afgevlakte gezondheidsindex plaatsvinden in september 2018. Als gevolg daarvan zouden de sociale uitkeringen in oktober 2018 en de diensten van het overheidspersoneel in november 2018 met 2 % aangepast worden aan de gestegen levensduur.⁵

Tabel 1. Recent verloop van de inflatie voor het geharmoniseerde indexcijfer der consumptieprijsen

(Jaarlijks veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	2015	2016	2017	2017				2018	2018 - I			Bijdrage ¹	Gewicht ²
				I	II	III	IV		jan	feb	maa		
Energie	-8,0	-0,6	9,9	18,4	9,3	5,8	6,8	1,7	2,6	1,6	1,0	0,16	10,0
Bewerkte levensmiddelen	1,6	3,5	2,1	1,6	1,9	2,5	2,6	3,6	3,5	3,5	3,7	0,49	13,5
Niet-bewerkte levensmiddelen ^a	2,1	2,6	0,1	2,1	-1,4	-0,5	0,1	0,3	0,7	-0,2	0,3	0,02	7,8
Diensten	2,4	2,2	1,9	1,8	1,9	2,0	1,9	1,5	1,5	1,5	1,6	0,65	41,5
Niet-energetische industriële goederen	0,5	1,0	0,8	0,8	0,8	0,9	0,8	1,0	1,3	0,8	0,8	0,26	27,2
p.m. Onderliggende inflatie ^b	1,6	2,0	1,6	1,4	1,6	1,7	1,6	1,7	1,7	1,6	1,7	1,39	82,2
p.m. Gezondheidsindex ^c	1,0	2,1	1,8	2,1	1,7	1,7	1,9	1,5	1,6	1,4	1,3	N/A	93,5
Totale inflatie	0,6	1,8	2,2	3,0	2,0	1,9	2,0	1,6	1,8	1,5	1,5	1,58	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

^a Fruit, groenten, vlees en vis. ^b Gemeten aan de hand van het GICP, zonder niet-bewerkte levensmiddelen en energiedragers.

^c Nationale consumptieprijsindex, zonder tabak, alcoholhoudende dranken, benzine en diesel.

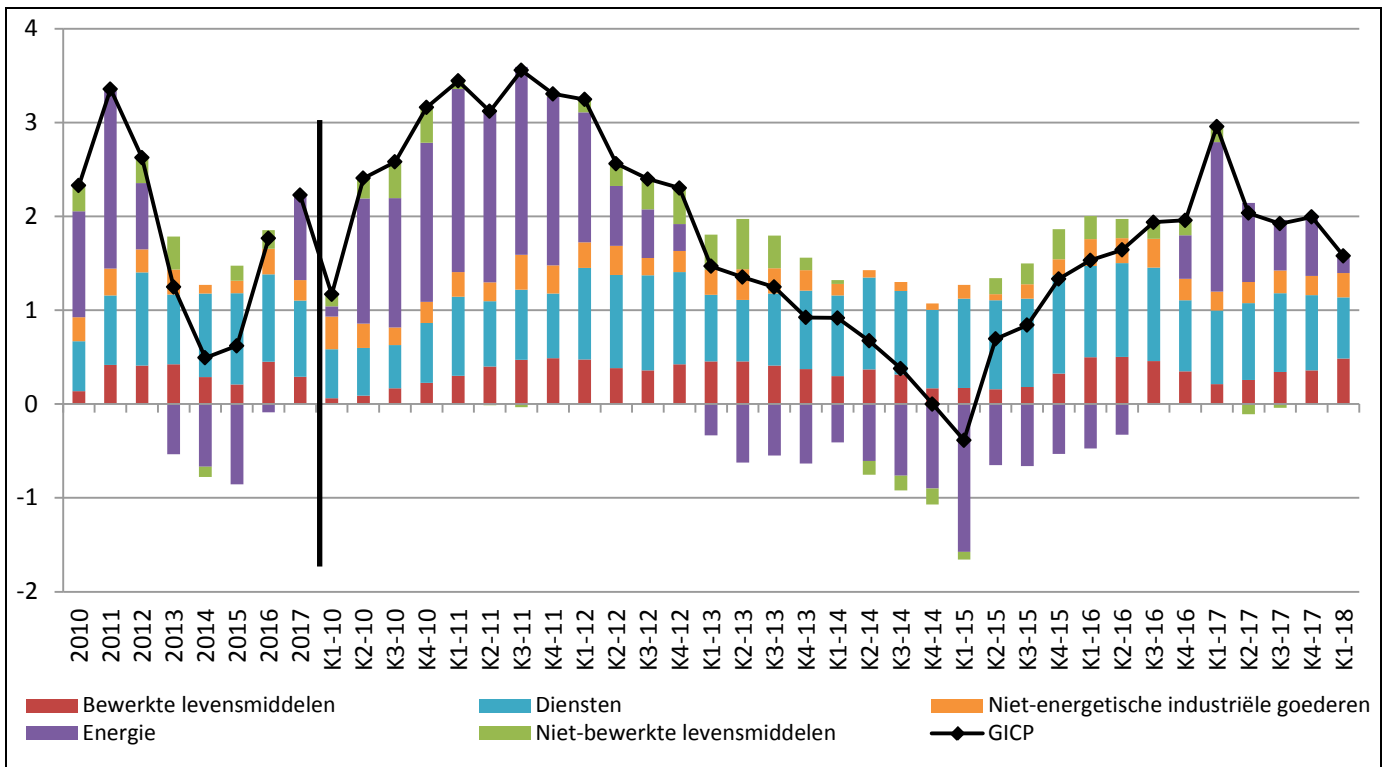
¹ Bijdrage tot de totale inflatie in het eerste kwartaal 2018 (in procentpunt), ² p.m. Gewicht in 2018 (in %).

⁴ De gezondheidsindex wordt berekend op basis van de nationale consumptieprijsindex (NCPI), waarvan de methodologie op verschillende punten verschilt van die van het GICP (in het bijzonder wat betreft het gewichtenschema).

⁵ Inflatievooruitzichten van het Federaal Planbureau van 3/4/2018.

Grafiek 3. Bijdrage tot de totale inflatie

(In procentpunt, jaar- en kwartaalgemiddelden)

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

Focus: Wijziging in het gewichtschema

Om de nieuwste evoluties rond consumptiegewoontes zo goed mogelijk weer te geven wordt het wegingsschema van het GICP in het begin van elk jaar aangepast. In januari 2018 werd het wegingsschema zo gewijzigd op basis van de jongste versie (2016) van de nationale rekeningen (aangepast naargelang de prijzevolutie in 2017), aangevuld met informatie uit de huishoudbudgetenquête (vooral voor de meest gedetailleerde niveaus). Voorts wordt gebruik gemaakt van zeer gedetailleerde externe enquêtes om de weging van bepaalde specifieke producten (bijvoorbeeld voertuigen en reizen) te bepalen. In 2018 werden 11 nieuwe producten aan het wegingsschema toegevoegd (rookdetector, gemeenschappelijke kosten meergezinswoning, orthopedische steunzolen, aerosolapparaat, glucosemeter, huur apneu-apparaat, PC-onderhoud, orchidee, streamingdienst video/audio, bijles, pedicure) terwijl 3 producten geschrapt werden (lege DVD-RW, azalea, alstroemeria).

De uitkomsten (gewicht, samenstelling) van de nationale consumptieprijsindex en de geharmoniseerde consumptieprijsindex zijn niet gelijk. Dat komt vooral door een andere weging en samenstelling van het pakket goederen en diensten waarop deze indices zijn gebaseerd. Zo gebruikt de CPI hoofdzakelijk het huishoudbudgetonderzoek op alle niveaus en, terwijl de referentiepopulatie van de HICP de privé huishoudens (incl. toeristen in België) en bewoners in institutionele huishoudens (onder andere rusthuizen en instellingen) zijn, is dit voor de CPI momenteel enkel de privé huishoudens (maar zonder toeristen) met een referentiepersoon onder een maximale leeftijd.

Tussen 2017 en 2018 werden de gewichten van de vijf grote productgroepen binnen het Belgische GICP als volgt aangepast. Het gewicht van de energiedragers steeg en bedraagt 10,0 %. Het gewicht van de bewerkte levensmiddelen bleef onveranderd (13,5 %). De gewichten van de diensten, de niet-bewerkte levensmiddelen en de niet-energetische industriële goederen daalden en bedragen respectievelijk 41,5 %, 7,8 % en 27,2 %.

Tabel 2. Evolutie van de gewichten in het geharmoniseerd indexcijfer van de consumptieprijsen tussen 2017 en 2018

(In % of in procentpunt)

	Totaal	Energie	Diensten	Bewerkte levensmiddelen	Niet-bewerkte levensmiddelen	Niet-energetische industriële goederen
Gewicht 2017	100,0 %	9,0 %	42,3 %	13,5 %	7,9 %	27,3 %
Gewicht 2018	100,0 %	10,0 %	41,5 %	13,5 %	7,8 %	27,2 %
Evolutie van de gewichten		+1,0	-0,8	0,0	-0,1	-0,1

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek - Statistics Belgium.

De voornaamste aanpassingen binnen de vijf productgroepen kunnen worden samengevat als volgt⁶. Bij de energiedragers neemt het belang van zowel vloeibare brandstoffen (+4,0 procentpunt), brandstoffen voor privé-voertuigen (2,6 procentpunt), elektriciteit (1,8 procentpunt) als van gas (1,0 procentpunt) toe. Wat de diensten betreft stijgen onder meer de gewichten van sociale bescherming (1,4 procentpunt) en restaurants en cafés (1,2 procentpunt). Het belang van onder meer verzekeringen i.v.m. de gezondheid (1,5 procentpunt), onderwijs (1,1 procentpunt), telefoon- en faxtoestellen en –diensten (1,1 procentpunt) en van pakketreizen (1,0 procentpunt) gaat er op achteruit. In de categorie van de bewerkte levensmiddelen zijn de voornaamste wijzigingen de toename van het gewicht van zuivelproducten (0,9 procentpunt) en van tabak (0,6 procentpunt) terwijl de gewichten van wijnen (0,9 procentpunt), koffie, thee, cacao (0,5 procentpunt) en van gedistilleerde dranken (0,5 procentpunt) er op achteruit gaan. Bij de niet-bewerkte levensmiddelen wint vlees aan belang (0,5 procentpunt), terwijl voornamelijk fruit (0,9 procentpunt) een lager gewicht toegewezen krijgt. Bij de niet-energetische industriële goederen nemen onder meer de gewichten van nieuwe en tweedehands auto's (3,4 procentpunt) en van geneesmiddelen (1,4 procentpunt) toe. De gewichten van onder meer kleding (3,6 procentpunt) en van schoeisel (1,2 procentpunt) gaan er daarentegen op achteruit.

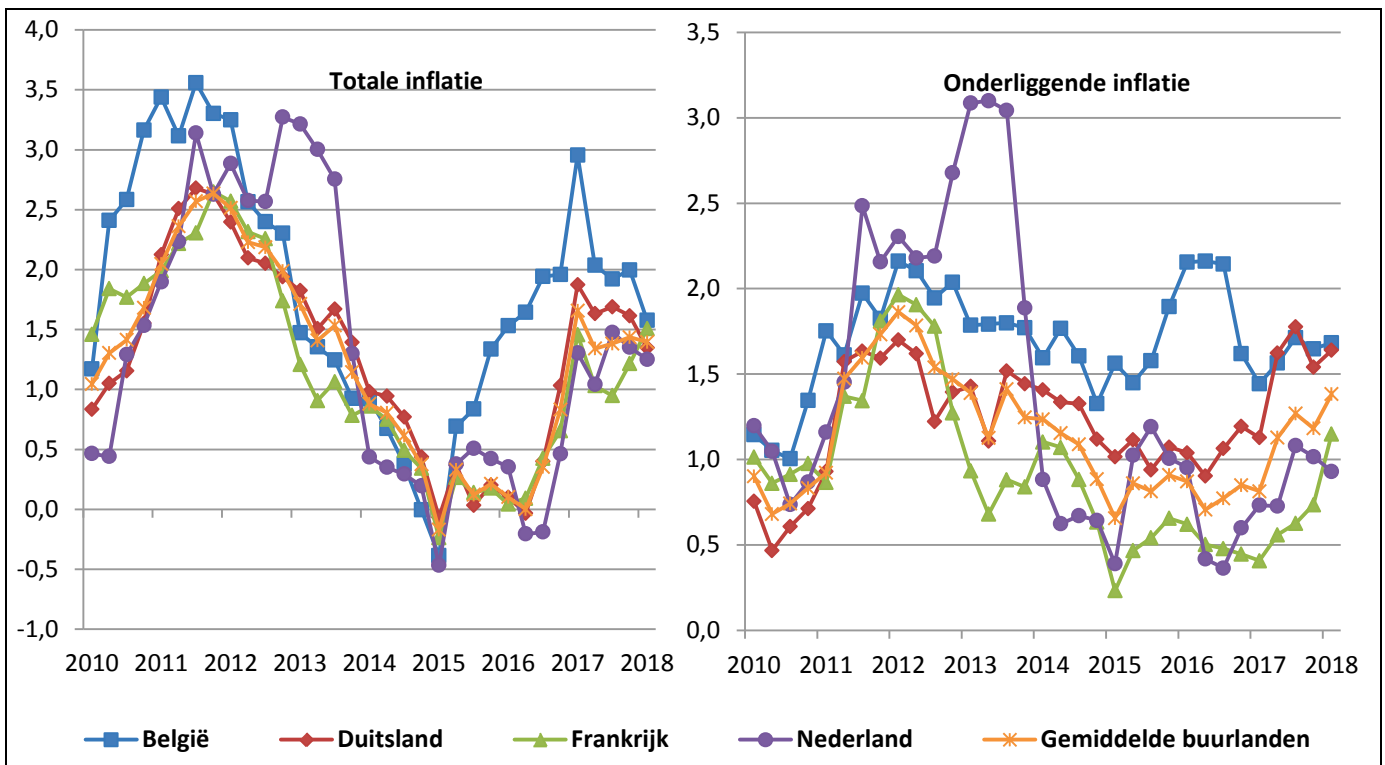
⁶ In deze analyse wordt de evolutie van de gewichten van de goederen en diensten berekend in verhouding tot het gewicht van elke productengroep en niet in verhouding tot de hele consumptiekorf.

I.2 Totale inflatie in de voornaamste buurlanden

Daar waar de totale inflatie in België in het eerste kwartaal 2018 daalde tot 1,6 % (2,0 % in het vierde kwartaal 2017), bleef de gemiddelde totale inflatie⁷ in de drie voornaamste buurlanden constant (1,4 %). De totale inflatie is in Frankrijk in het eerste kwartaal 2018 gestegen naar 1,5 % (tegenover 1,2 % in het vorige kwartaal). In Duitsland en Nederland daarentegen is de totale inflatie lichtjes gedaald naar respectievelijk 1,4 % en 1,3 % (respectievelijk 1,6 % en 1,4 % in het vierde kwartaal 2017). Het inflatieverschil tussen België en de buurlanden is nog steeds ten nadele van België⁸ doch is verminderd tot 0,2 procentpunt (0,6 procentpunt in het vorige kwartaal). Het is van het eerste kwartaal 2015 geleden dat het verschil nog zo klein was. In het eerste kwartaal 2018 lag de totale inflatie bij constante belastingvoet eveneens hoger in België (1,5 %) dan gemiddeld in de buurlanden (1,2 %)⁹.

Grafiek 4. Kwartaalevolutie van de totale inflatie en van de onderliggende inflatie in België en in de voornaamste buurlanden

(Jaarlijks veranderingspercentage)

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

⁷ Het gemiddelde van de buurlanden wordt gewogen met de gewichten van elk land in 2018 die door Eurostat worden gepubliceerd (relatieve aandeel van de private consumptie).

⁸ In dit rapport duidt een inflatieverschil ten voordele (ten nadele) van België op een inflatie die lager (hoger) is in België dan gemiddeld in de voornaamste buurlanden.

⁹ Op basis van het GICP tegen constante btw- en accijnstarieven, die door de Algemene Directie Statistiek wordt berekend en door Eurostat wordt gepubliceerd, zou het inflatieverschil met de buurlanden groter zijn geworden (0,3 procentpunt in plaats van 0,2 procentpunt nu). De totale inflatie in het eerste kwartaal 2018 zou in België bij ongewijzigde indirecte belastingen 1,5 % hebben bedragen (in plaats van 1,6 % nu), 1,0 % in Frankrijk (in plaats van 1,5 % nu) en 1,0 % in Nederland (in plaats van 1,3 % nu). In Duitsland (1,3 %) zou er geen verschil in inflatie geweest zijn. In Frankrijk zijn de indirecte belastingen voor verschillende energieproducten (elektriciteit, gas, vloeibare brandstoffen en brandstoffen voor privévoertuigen) en tabak verhoogd. In Nederland zijn het vooral de energieproducten (elektriciteit, gas en brandstoffen voor privévoertuigen) waarvan de indirecte belastingen verhoogd zijn, terwijl de inflatie bij constante indirecte belastingen voor tabak hoger was. In België zijn de accijnzen op tabak en suikerdranken verhoogd, terwijl de accijnzen op elektriciteit verlaagd zijn in Vlaanderen.

De gemiddelde onderliggende inflatie van de buurlanden steeg in het eerste kwartaal 2018 naar 1,4 % (tegenover 1,2 % in het vorige kwartaal). Ook in België nam de onderliggende inflatie toe, van 1,6 % in het vierde kwartaal 2017 naar 1,7 % in het lopende kwartaal. Het verschil in onderliggende inflatie met België nam dus in het eerste kwartaal 2018 lichtjes af (van 0,4 procentpunt in het vierde kwartaal 2017 naar 0,3 procentpunt). Het is van het vierde kwartaal 2011 geleden dat het verschil in onderliggende inflatie tussen België en de buurlanden nog zo beperkt was. De onderliggende inflatie steeg in Frankrijk (van 0,7 % naar 1,1 %) en Duitsland (van 1,5 % naar 1,6 %) terwijl deze inflatie in Nederland daalde (van 1,0 % naar 0,9 %) ¹⁰.

Tabel 3. Totale inflatie en zijn productgroepen in België en in de voornaamste buurlanden in het eerste kwartaal 2018

(Jaarlijks veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	België	Gemiddelde buurlanden	Duitsland	Frankrijk	Nederland	Gewicht 2018 (in %)	
						België	Gemiddelde buurlanden
Energie	1,7	2,4	0,4	5,0	4,7	10,0	9,7
Bewerkte levensmiddelen	3,6	3,0	3,7	2,4	1,9	13,5	11,9
Niet-bewerkte levensmiddelen	0,3	0,7	-0,2	1,3	1,2	7,8	6,3
Diensten	1,5	1,3	1,5	1,2	1,2	41,5	45,3
Niet-energetische industriële goederen	1,0	0,7	1,0	0,4	0,1	27,2	26,8
Onderliggende inflatie	1,7	1,4	1,6	1,1	0,9	82,2	84,0
GICP	1,6	1,4	1,3	1,5	1,3	100,0	100,0
GICP (bij ongewijzigde indirecte belastingen)	1,5	1,2	1,3	1,0	1,0	100,0	100,0

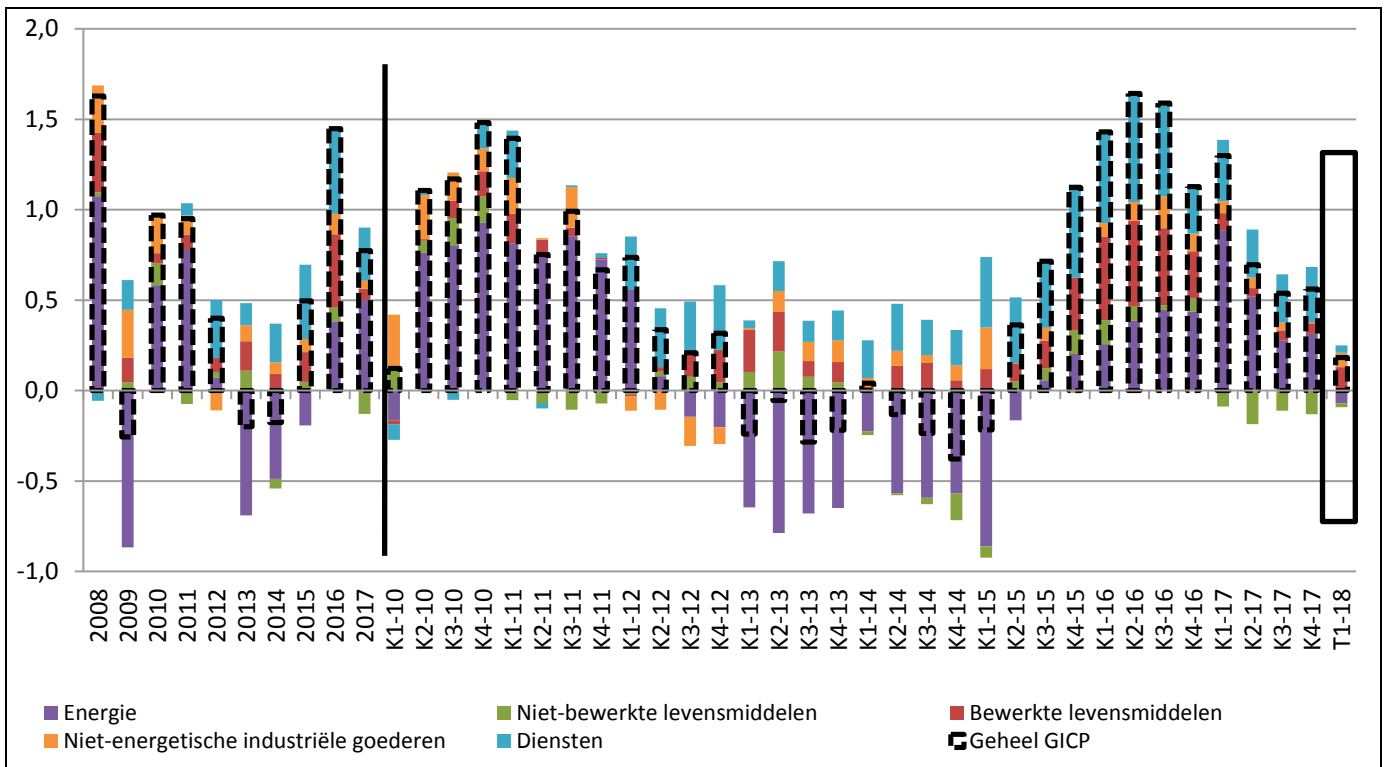
Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

In het eerste kwartaal 2018 was het verschil in totale inflatie tussen België en het gemiddelde van de buurlanden voor het twaalfde kwartaal op rij ten nadele van ons land, namelijk 0,18 procentpunt (0,56 procentpunt in het vierde kwartaal 2017). Met uitzondering van de energieproducten en de niet-bewerkte levensmiddelen waar het inflatieverschil ten voordele van ons land was (respectievelijk 0,07 en 0,02 procentpunt), liet België voor alle andere productgroepen een hogere inflatie optekenen, en ze leverden dus allemaal een negatieve bijdrage tot het inflatieverschil: 0,13 procentpunt voor de bewerkte levensmiddelen, 0,08 procentpunt voor de niet-energetische industriële goederen en 0,04 procentpunt voor de diensten. De oorzaken van deze inflatieverschillen worden in de volgende hoofdstukken uitgewerkt.

¹⁰ Bij constante belastingvoet zou de onderliggende inflatie in België 1,5 % hebben bereikt (in plaats van 1,7 % nu). De gemiddelde onderliggende inflatie van de buurlanden zou 1,3 % hebben bedragen (in plaats van 1,4 % nu).

Grafiek 5. Bijdrage van elke productgroep aan het inflatieverschil tussen België en de voornaamste buurlanden

(In procentpunt)

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

II Inflatie voor energie in het eerste kwartaal 2018

II.1 Inflatie voor energie in België

De inflatie voor energieproducten bedroeg gemiddeld 1,7 % in het eerste kwartaal 2018 (tegenover 6,8 % in het vierde kwartaal 2017). Deze vertraging van de inflatie wordt vooral verklaard door de vertraging van het prijsstijgingstempo op jaarbasis voor motorbrandstoffen, vloeibare brandstoffen (huisbrandolie) en voor gas, alsook door de lichtjes negatieve inflatie van elektriciteit.

In het beschouwde kwartaal lag de bijdrage tot de totale inflatie van deze productgroep bij 0,2 procentpunt op een totale inflatie van 1,6 % (tegenover een bijdrage van 0,6 procentpunt op een inflatie van 2,0 % in het laatste kwartaal 2017). Deze positieve bijdrage is voornamelijk te verklaren door de prijsstijging op jaarbasis van aardolieproducten (vloeibare brandstoffen en motorbrandstoffen) en gas.

Tabel 4. Recent verloop van de consumptieprijzen voor energiedragers

(Jaarlijks veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	2015	2016	2017	2017				2018	2018 – I			Bijdrage ¹	Gewicht ²
				I	II	III	I	I	jan	feb	maa		
Brandstoffen voor privévoertuigen	-12,8	-5,3	10,6	19,2	9,7	7,1	7,1	2,8	3,2	2,5	2,6	0,94	33,6
Gas	-5,4	-11,8	4,1	2,0	7,3	1,5	5,7	3,8	6,0	3,7	1,9	0,64	16,4
Vloeibare brandstoffen	-25,7	-17,4	18,7	43,8	14,7	9,7	11,2	4,3	5,9	3,2	3,7	0,62	16,6
Vaste brandstoffen	0,4	-1,3	-0,5	-0,4	-0,7	-0,4	-0,4	0,6	0,5	0,4	1,0	0,01	1,0
Elektriciteit	11,9	28,3	7,9	17,0	6,8	3,9	4,8	-1,6	-1,4	-1,2	-2,1	-0,49	32,5
Energie	-8,0	-0,6	9,9	18,4	9,3	5,8	6,8	1,7	2,6	1,6	1,0	1,73	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

¹ Bijdrage tot de inflatie van de groep in het eerste kwartaal 2018 (in procentpunt), ² p.m. Gewicht in 2018 (in %).

De evolutie van de olieprijs op de internationale markten bepaalt grotendeels de consumptieprijzen van huisbrandolie en motorbrandstoffen. De prijzen voor elektriciteit en gas werden uitdrukkelijk losgekoppeld van de olieprijs.

Aardolieproducten

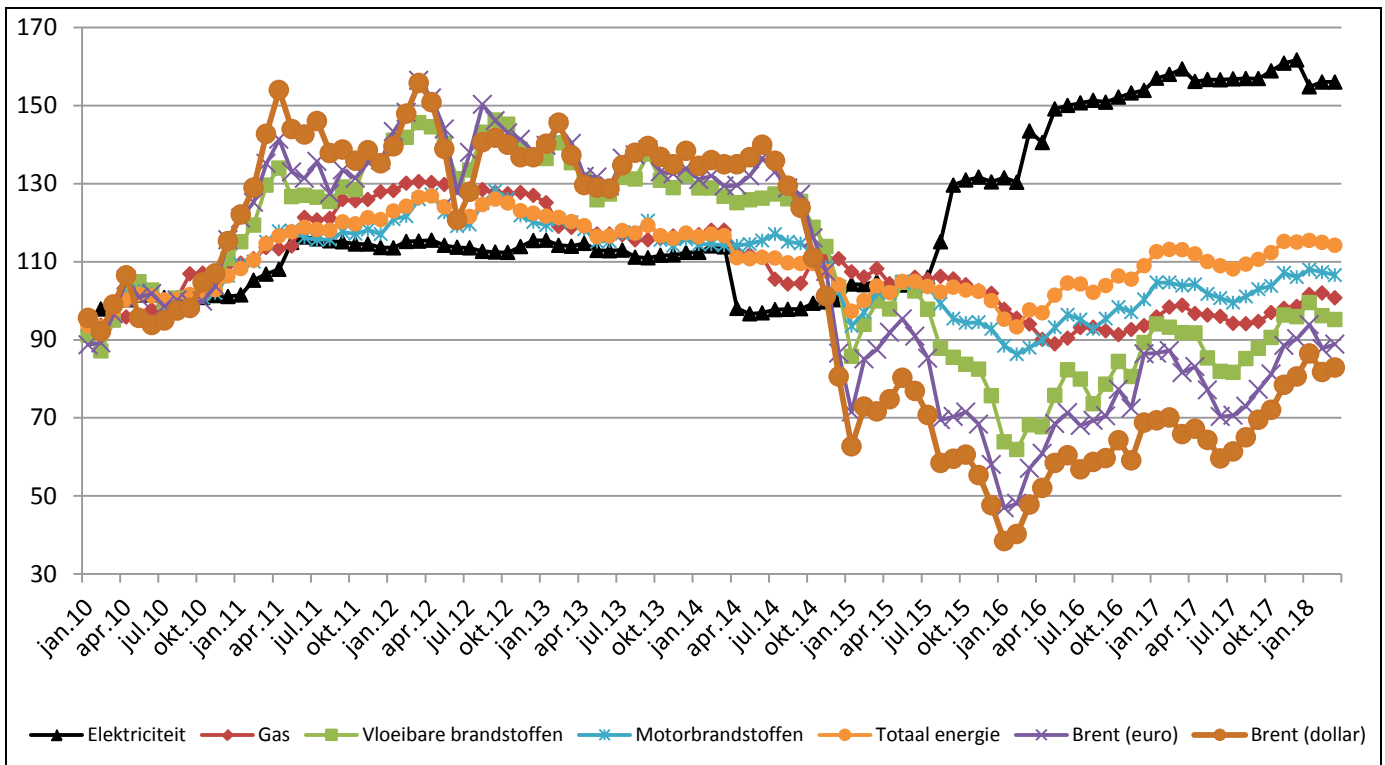
Na een stijging van gemiddeld 23,2 % tussen 2016 en 2017, bleef de olieprijs in USD stijgen in het eerste kwartaal 2018 (+8,6 % in vergelijking met het laatste kwartaal 2017) en bedroeg gemiddeld 66,2 USD/vat, het hoogste niveau sinds eind 2014. De gemiddelde prijs van een vat Brentolie steeg met gemiddeld 22,2 % in het eerste kwartaal 2018 vergeleken met een jaar voordien. De sterke waardeinstijging van de euro ten opzichte van de dollar (+15,4 % in vergelijking met het eerste kwartaal 2017) verzwakte bovendien de stijging van de in euro uitgedrukte olieprijs op jaarbasis. Deze liet een toename optekenen van 5,9 % op jaarbasis (tegenover een inflatie van 11,2 % in het vierde kwartaal 2017) en bedroeg gemiddeld 53,8 euro/vat in het eerste kwartaal 2018 (zie grafiek 6)¹¹.

De prijsstijging van olie in het eerste kwartaal 2018 wordt voornamelijk verklaard door de stijgende vraag naar olie, ondersteund door de wereldwijde economische groei en door een daling van het aanbod voor dit product. De lidstaten van de OPEC en elf producerende landen die geen lid zijn van de organisatie hebben eind 2016 een akkoord gesloten om hun olieproductie vanaf januari 2017 te beperken. Dit akkoord werd verlengd tot het einde van 2018. Daarenboven hebben ook de problemen in Iran en Venezuela de olieprijs ondersteund.

¹¹ Insee, [Olieprijzen en geïmporteerde grondstoffen](#).

Grafiek 6. Maandelijke consumptieprijsen voor energiedragers

(Index 2010=100)

Bronnen: Insee¹², EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

Als gevolg van de stijging van de gemiddelde prijzen voor olie, ondergingen ook motorbrandstoffen en vloeibare brandstoffen (huisbrandolie), waarvan de prijzen bijna onmiddellijk reageren op de schommelingen van de olieprijs, in het eerste kwartaal 2018 een prijsstijging op jaarbasis van respectievelijk gemiddeld 2,8 % en 4,3 % (tegenover een inflatie van 7,1 % en 11,2 % in het laatste kwartaal 2017). De wijzigingen van de accijnzen hebben ook een rol gespeeld in de evolutie van de prijzen van motorbrandstoffen. Bij constante belastingvoet zou de inflatie van motorbrandstoffen in het eerste kwartaal 2018 1,2 % bedragen hebben (tegenover 2,8 % in werkelijkheid)^{13 14}.

¹² De evolutie van de oliekoers is gebaseerd op de gegevens gepubliceerd door Insee, "[International prices of imported raw materials - Brent crude oil \(London\) - Prices in euros per barrel](#)".

¹³ Ter herinnering: accijnzen op brandstoffen (benzine en diesel) werden verschillende keren gewijzigd in 2017. Op 1 januari 2018 werden de accijnzen op benzine en diesel opnieuw verhoogd als gevolg van de indexering ervan. Op 6 februari, 13 februari en 9 maart 2018 werden de accijnzen op diesel verhoogd als gevolg van de toepassing van het positieve cliquetsysteem voor een totaalbedrag van 27,4 EUR/1000 liter. Zonder de verschillende wijzigingen van de accijnzen zou de prijsstijging van beide producten verschillend geweest zijn. Bij ongewijzigde belastingen zou de inflatie van diesel en benzine in het eerste kwartaal 2018 respectievelijk 2,0 % en -0,7 % bedragen hebben (tegenover 4,7 % en -1,3 % in werkelijkheid).

¹⁴ De evolutie van de officiële tarieven (maximumprijzen) van de aardolieproducten in euro is beschikbaar op de website van de FOD Economie: <https://economie.fgov.be/nl/themas/energie/energieprijzen/maximumprijzen/officieel-tarief-van-de>.

Elektriciteit en gas

De consumptieprijs van elektriciteit en gas worden voornamelijk bepaald door de kost van de energiegcomponent en de nettarieven (distributie en transmissie). Verschillende belastingen en taksen oefenen eveneens een niet te verwaarlozen invloed uit op deze prijzen¹⁵.

Zoals in de vorige rapporten al werd uitgelegd, wordt de verkoopprijs van de energiegcomponent door de leveranciers vrij bepaald sinds de elektriciteits- en gasmarkt werd vrijgemaakt. Bovendien liep het vangnetmechanisme af op 31 december 2017. Zo kunnen de energieleveranciers sinds 1 januari 2018 elke maand hun aanbod van elektriciteit en gas met variabele prijzen aanpassen (het is dus niet meer beperkt tot vier keer per jaar), op basis van de indexeringsparameters die ze ook opnieuw vrij kunnen bepalen (er is dus geen beperking meer met een lijst van toegelaten parameters)¹⁶.

Sinds 2008 worden de transporttarieven van elektriciteit en gas door de CREG goedgekeurd voor een periode van vier jaar.¹⁷ Nieuwe tarieven voor de regulatoire periode 2016-2019 zijn sinds 1 januari 2016 van kracht. In het eerste kwartaal 2018 werden deze echter naar boven bijgesteld voor elektriciteit¹⁸ en naar beneden voor gas^{19, 20}.

In het kader van de zesde staatshervorming (bijzondere wet van 6 januari 2014) werd de regulering van de distributietarieven voor elektriciteit en gas op 1 juli 2014 overgeheveld naar de gewestelijke regulerende overheden.

In het Vlaams Gewest werden nieuwe distributietarieven goedgekeurd door de VREG voor het jaar 2018. Deze tarieven dalen voor elektriciteit bij de meerderheid van de distributiebeheerders, onder andere door een daling van de regulatoire saldi (dit wil zeggen een daling van de begrotingstekorten) en door een daling van het budget voor het beschouwde jaar voor de financiering van bepaalde exogene kosten²¹ zoals de kosten van steuncertificaten. De nieuwe distributietarieven voor gas zijn gestegen in vergelijking met de gemiddelde tarieven in 2017. Dit wordt voornamelijk

¹⁵ De gewichten van de verschillende componenten verschillen sterk tussen een elektriciteits- en een gasfactuur. Ze kunnen ook sterk verschillen naargelang het type klant (consumptieprofiel en spanningsniveau van de aansluitingen), het distributiegebied, het gewest en de leverancier.

¹⁶ De contracten van elektriciteit en gas met variabele prijzen, die van kracht waren in 2017, werden niet gewijzigd in het eerste kwartaal 2018. Ook bleven de indexeringsparameters onveranderd voor het gehele geanalyseerde eerste kwartaal.

¹⁷ Ze mochten niettemin worden geïndexeerd en, in een aantal gevallen, in de loop van de periode worden aangepast (maar steeds na goedkeuring door de CREG).

¹⁸ De stijging van de transporttarieven van elektriciteit tussen 2017 en 2018 wordt verklaard door de actualisatie van enerzijds een aantal tarieven voor de openbare dienstverplichtingen (ODV's) en van een aantal taksen en belastingen anderzijds. Deze wijzigingen, goedgekeurd door de CREG, gaan onder andere over de stijging van het tarief voor de Openbare Dienstverplichting voor de financiering van de aansluiting van offshore-windturbineparken. De extra kost voor het gebruik van het openbaar domein in het Waals Gewest is ook gestegen, net als de kost inzake de retributie wegensrecht in Brussel. Ziehier de beslissing van de CREG van 16/11/2017: <http://www.creg.be/sites/default/files/assets/Publications/Decisions/B658E-47FR.pdf>.

¹⁹ Fluxys verlaagde zijn transporttarieven voor 2018 via een tussentijds herzieningsmechanisme van de tarieven zoals voorzien in een CREG-besluit. De daling van deze tarieven is het gevolg van de lage rentevoeten en de aanhoudende inspanningen inzake efficiëntie. De tarieven werden overigens niet geïndexeerd op 1 januari 2018. Zie: http://www.fluxys.com/belgium/nl-BE/NewsAndPress/2017/170323_TariffReduction.

²⁰ De transporttarieven voor 2018, die door de energieleveranciers worden aangerekend, zijn op 1 maart 2018 van kracht geworden.

²¹ Exogene kosten zijn kosten waarop de netwerkbeheerder geen enkele impact heeft en die niet beïnvloed worden door efficiëntie.

verklaard door een stijging van het budget voor de endogene kosten²², door onder andere de inflatie en de stijgende evolutie van de netwerkkosten²³.

In het Waals Gewest werden de distributietarieven van elektriciteit en gas, van kracht op 31 december 2017, verlengd tot 31 december 2018²⁴.

In Brussel zijn de nieuwe distributietarieven voor gas en elektriciteit op 1 januari 2015 van kracht geworden en dit voor een periode van vijf jaar (van 2015 tot 2019). Na de indexering op 1 januari 2016 en de daling in 2017²⁵, zijn deze tarieven door de regulator BRUGEL opgetrokken voor het jaar 2018, zowel voor gas als voor elektriciteit²⁶.

Een aanvullende belasting op elektriciteit was tussen maart 2016 en december 2017 van kracht in Vlaanderen om de schuld in verband met het systeem van groenestroomcertificaten te financieren. Deze is momenteel geïntegreerd in de bijdrage Energiefonds. Deze belasting werd sinds 1 januari 2018 afgeschaft, naar aanleiding van een beslissing van het Grondwettelijk Hof van 22 juni 2017. Om de afschaffing van deze belasting te compenseren, heeft de Vlaamse regering op 23 september 2017 beslist om de bijdrage voor energiefonds forfaitair en de bijdrage voor groene energie (die deel uitmaakt van de energiecomponent en dus afhankelijk is van het niveau van consumptie) in 2018 te verhogen. Deze stijging is echter beperkt tot 9 euro per jaar (5 euro forfait en 4 euro gelinkt aan het verbruik, voor een verbruik van 3500 kWh) voor een gemiddeld huishouden en de opwaartse impact op de prijzen is dus minder.

Elektriciteit

Elektriciteit heeft een negatieve inflatie gekend in het eerste kwartaal 2018, deze bedroeg -1,6 % tegenover 4,8 % in het vorige kwartaal. Deze negatieve inflatie is voornamelijk te wijten aan de afschaffing op 1 januari 2018 van de bijkomende belasting geïntegreerd in de bijdrage Energiefonds in het Vlaams Gewest. Bij constante belastingen (zonder de afschaffing van de energiebijdrage in Vlaanderen) zou de inflatie voor elektriciteit in het eerste kwartaal 2018 3,5 % bereikt hebben, ofwel 5,1 procentpunt meer in vergelijking met de reële situatie.

Op basis van de indicator "gemiddelde Belgische elektriciteitsfactuur"²⁷ kan de evolutie van de verschillende componenten van de elektriciteitsprijs worden geëvalueerd, namelijk de energiecomponent, de nettarieven en de taksen en toeslagen. In de totale elektriciteitsfactuur had de energiecomponent in het eerste kwartaal 2018 een aandeel van 33,1 %, de nettarieven een aandeel van 47,4 %, de taksen en heffingen 2,4 %, en de btw 17,1 %. Ter vergelijking, voor de totale gasfactuur bedragen deze aandelen respectievelijk 52,6 %, 27,3 %, 2,9 % en 17,2 %.

De kost van de energiecomponent van de elektriciteitsprijs (inclusief de kosten voor groene energie en voor warmtekrachtkoppeling) liet een inflatie van gemiddeld 5,9 % optekenen (tegenover 4,2 % in het vorige kwartaal). De component kostte dus 9,51 cent/kWh (of 33,1 % van de totale elektriciteitsprijs voor een type consumptieprofiel van 3.500 kWh/jaar aan enkelvoudig tarief in het eerste kwartaal 2018. Deze prijsstijging op jaarbasis wordt hoofdzakelijk ver-

²² Endogene kosten zijn kosten inzake de uitbreiding en het beheer van het distributienetwerk en die beïnvloed kunnen worden door de netwerkbeheerder.

²³ Zie website van de VREG: <http://www.vreg.be/sites/default/files/uploads/distributienettarieven/2018/rapp-2017-12.pdf>.

²⁴ Zie communicatie van de CWaPE van 05/12/2017: <https://www.cwape.be/?dir=7&news=735>.

²⁵ De distributietarieven van gas en elektriciteit werden naar beneden aangepast door de regulator BRUGEL voor het jaar 2017 naar aanleiding van de aanpassing van de tariefmethodologieën.
<https://www.brugel.brussels/publication/document/persberichten/2016/nl/verlaging-van-de-distributietarieven-voor-gas-en-energie-in-het-brussels-gewest.pdf>.

²⁶ De aangebrachte wijzigingen aan de tariefmethodologieën in 2016 hebben de jaarlijkse actualisering van de distributiekosten inzake de posten "openbare dienstverplichtingen" en "extra kost inzake vennootschapsbelasting" mogelijk gemaakt. Deze tarieven zijn gestegen in vergelijking met 2017. Zie: <https://odoo-brubox.acsone.eu/blog/actualites-3/post/tarifs-2018-232>.

²⁷ De gebruikte methodologie voor de uitwerking van de indicator inzake de gemiddelde elektriciteitsfactuur voor de eindverbruiker wordt voorgesteld in het « [Jaarverslag 2011 van het Prijzenobservatorium](#) ».

klaard door de stijging van de kost van de zuivere energiecomponent, dit wil zeggen exclusief kosten voor groene energie en warmtekrachtkoppeling (stijging van de waarde van de indexeringsparameters van de variabele contracten en de stijging van de vaste tarieven, of gemiddeld +6,1 % vergeleken met een jaar voordien voor de prijs/kWh en de heffing). De groenestroom- en warmtekrachtkoppelingsbijdragen, die goed zijn voor ongeveer 22,8 % van de energiecomponent (7,5 % van de totale prijs van elektriciteit) stegen met gemiddeld 5,3 % ten opzichte van een jaar tevoren, als gevolg van onder andere de stijging van de bijdrage voor groene energie in Vlaanderen (zie hierboven)²⁸.

De nettatarieven (inclusief huur van de meter en prosumentarief) bedroegen in het beschouwde kwartaal gemiddeld 13,62 cent/kWh. Ze maakten 47,4 % uit van de totale prijs voor elektriciteit. Hun prijsstijgingstempo op jaarbasis ligt zo op 1,0 % in het beschouwde kwartaal (tegenover 8,0 % in het vorige kwartaal).

De transmissietarieven voor elektriciteit (met een gewicht van 7,5 % in de totale prijs) zijn op jaarbasis gestegen tot gemiddeld 3,8 % in het beschouwde kwartaal (tegenover 4,1 % in het vorige kwartaal), als gevolg van de toepassing van nieuwe tarieven vanaf 1 maart 2018 (zie hierboven).

De distributietarieven (met een gewicht van 39,1 % in de totale prijs, inclusief prosumentarief) stegen met 0,6 % op jaarbasis (tegenover 9,5 % in het vorige kwartaal), vooral omwille van de invoering van nieuwe distributietarieven in januari 2018 (zie hierboven). Er zijn echter grote verschillen tussen de gewesten. In het Waals en Vlaams Gewest waren de tarieven relatief stabiel op jaarbasis, respectievelijk +0,3 % et +0,1 %, terwijl het Brussels Gewest in het beschouwde kwartaal een stijging op jaarbasis kende van deze tarieven van gemiddeld 7,2 %. In het eerste kwartaal 2018 was de jaarlijkse gemiddelde kost voor deze tarieven in Brussel lager dan de kosten die toegepast werden in de twee andere gewesten, namelijk 36 euro lager dan in Wallonië en 189 euro lager dan in Vlaanderen.

De component taksen en belastingen (exclusief btw)²⁹, met een aandeel van 2,4 % in de totale prijs (tegenover 7,7 % in het vorige kwartaal) is gemiddeld sterk gedaald in het eerste kwartaal 2018 in vergelijking met een jaar eerder, en bedroeg zo gemiddeld 0,69 cent/kWh (tegenover 2,30 cent/kWh in het vierde kwartaal 2017). De daling van deze component wordt hoofdzakelijk verklaard door de afschaffing van de bijkomende belasting geïntegreerd in de bijdrage Energiefonds in het Vlaams Gewest in maart 2016 om de schuld van de groenestroomcertificaten te financieren (zie hierboven).

Hieruit blijkt dat de daling op jaarbasis van de consumptieprijsen voor elektriciteit in het eerste kwartaal 2018 hoofdzakelijk te wijten is aan de afschaffing van de bijkomende belasting geïntegreerd in de bijdrage Energiefonds in het Vlaams Gewest. Deze prijsdaling werd echter getemperd door de stijging van de kost van de energiecomponent.

In het eerste kwartaal 2018 bedroeg de totale jaarfactuur voor elektriciteit van een doorsneehuishouden (jaarlijks verbruik van 3.500 kWh aan enkelvoudig tarief) gemiddeld 1.006 euro, ofwel een daling van 28 euro in vergelijking met een jaar eerder³⁰.

In het eerste kwartaal 2018 bedroeg de totale jaarfactuur voor elektriciteit van een doorsnee huishouden gemiddeld 815 euro in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en 962 euro in het Waals Gewest. Dit is een stijging met respectievelijk

²⁸ De Belgische consument betaalt op zijn elektriciteitsfactuur een bijdrage groene energie (in de drie gewesten) en een bijdrage warmtekrachtkoppeling (alleen in Vlaanderen). Die worden vrij bepaald door de elektriciteitsleveranciers en dienen om de aankoopkosten van verplichte groenestroomcertificaten te recupereren (quota vastgelegd per decreet). Voor meer informatie: FOD Economie, ["Eerste kwartaalverslag 2013 van het Prijzenobservatorium"](#).

²⁹ Deze component omvat onder meer de energiebijdrage, de federale bijdrage en de bijdrage Energiefonds.

³⁰ De berekeningsmethode is gebaseerd op de verwervingsbenadering volgens de richtlijnen van Eurostat voor het GICP. Die benadering houdt rekening met een geschatte aankoop prijs (op jaarbasis) bij het ondertekenen van het contract. Die geschatte prijs is gebaseerd op een enkele waarde (de actuele waarde) van verschillende prijscomponenten die de energieleveranciers toepassen, in tegenstelling tot de betalingsbenadering die rekening houdt met het gemiddelde van de maandprijzen van de laatste 12 maanden gewogen naargelang het maandelijks consumptieniveau.

53 euro en 26 euro op één jaar. In het Vlaams Gewest is de factuur gestegen met 71 euro op één jaar en bedroeg ze 1.063 euro in het eerste kwartaal 2018³¹.

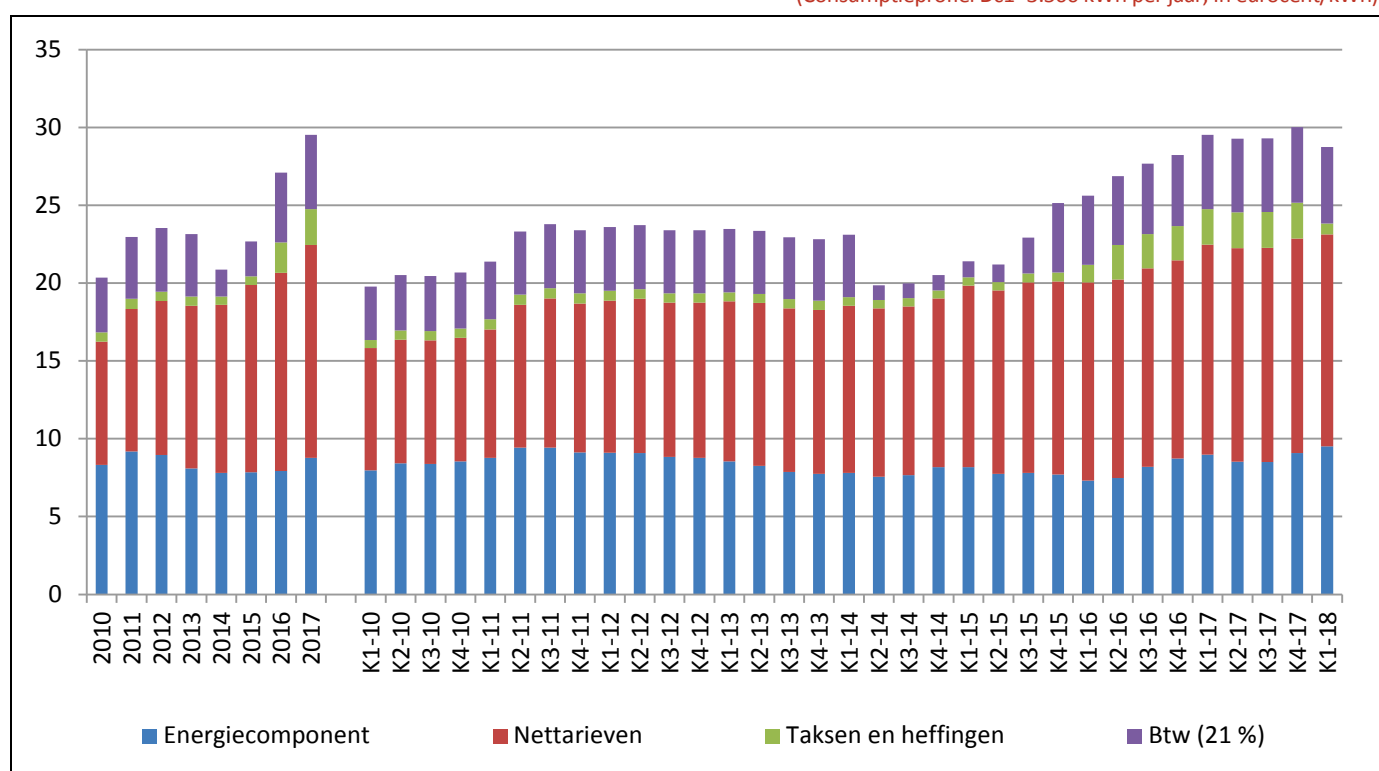
Tabel 5. Gemiddelde kost op jaarbasis van de totale elektriciteitsfactuur (jaarlijks verbruik van 3.500 kWh aan enkelvoudig tarief)
(in euro, jaarfactuur)

	K1 2017	K1 2018	Vershil
Vlaanderen	1.135	1.063	- 71
Wallonië	936	962	+ 26
Brussel	762	815	+ 53
België	1.033	1.006	- 28

Bronnen: Eigen berekeningen, VREG, CWaPE, BRUGEL, FOD Economie

Grafiek 7. Indicator voor een gemiddelde elektriciteitsfactuur en zijn componenten

(Consumptieprofiel Dc1 -3.500 kWh per jaar, In eurocent/kWh)

Bronnen: Eigen berekeningen, VREG, CWaPE, BRUGEL, FOD Economie

Opm. 1: Op de elektriciteitsfactuur dekken de nettarieven de kosten voor het gebruik van de distributie- en transmissienetwerken.

Opm. 2: De hoeveelheid gratis elektriciteit die in het Vlaamse Gewest wordt toegekend, werd opgenomen in de energiecomponent tot april 2016.

Opm. 3: Tussen april 2014 en augustus 2015 is het btw-tarief gedaald van 21 % naar 6 %. In september 2015 werd het btw-tarief opnieuw verhoogd tot 21 %.

Opm. 4: De federale bijdrage en de bijdrage Energiefonds zijn niet aan de btw onderworpen.

Opm. 5: Op 1 januari 2018 werd de bijkomende belasting geïntegreerd in de bijdrage Energiefonds in het Vlaams Gewest afgeschaft.

Gas

De consument betaalde voor gas gemiddeld 3,8 % meer dan in dezelfde periode vorig jaar op basis van het GICP (tegenover een inflatie van 5,7 % in het vorige kwartaal).

De indicator "gemiddelde Belgische gasfactuur" toont dat de kost van de energiecomponent van de aardgasprijs (inclusief transmissiekosten³²) een gemiddelde toename op jaarbasis van gemiddeld 3,7 % liet optekenen in het eerste kwartaal.

³¹ De resultaten kunnen sterk variëren volgens het beschouwde verbruikersprofiel.

³² Momenteel wordt deze transportkost apart gepubliceerd door de energieleveranciers. De indicator van het Prijzenobservatorium zal binnenkort worden aangepast om de kost van de energiecomponent en de transportkost apart te kunnen analyseren.

taal 2018 (tegenover 8,4 % in het vorige kwartaal). Deze component kostte 2,95 cent/kWh (of 52,6 % van de totaal­fac­tuur voor gas voor een type consumptieprofiel van 23.260 kWh/jaar). Deze stijging van de kost van de energiecompo­nent kan verklaard worden door een stijging van de waarde van de indexeringsparameters van variabele contracten en door een stijging van de vaste tarieven in het eerste kwartaal 2018 ten opzichte van een jaar eerder. De transmissieta­rieven voor aardgas, die deel uitmaken van de energiecomponent, daalden in januari 2018 (ofwel een daling van 5,7 % in het eerste kwartaal vergeleken met een jaar voordien, met een gewicht van 6,2 % in deze component tijdens het beschouwde kwartaal³³34).

In januari 2018 werden nieuwe nettatarieven (distributie en metingen en tellingen) goedgekeurd door de gewestelijke regulatoren. De kosten voor de distributie van gas zijn in het eerste kwartaal licht gestegen op jaarbasis voor de eind­verbruikers, namelijk met 1,3 %. Er bestaan echter verschillen tussen de gewesten. Het Vlaams Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kenden respectievelijk een toename op jaarbasis van 2,3 % en 2,1 % in de netkosten. In het Waals Gewest zijn deze kosten gemiddeld stabiel gebleven (+0,2 %) binnen dezelfde periode. Het aandeel van de dis­tributiekosten in het totaalbedrag van de gasfactuur bedroeg in het beschouwde kwartaal gemiddeld 27,3 %, ofwel 1,53 cent/kWh.

Taksen en toeslagen (exclusief btw)³⁵ op gas bleven in het eerste kwartaal 2018 gemiddeld stabiel (-0,3 %) in vergelij­king met een jaar eerder. Het gewicht van deze component is relatief beperkt in de totale gasfactuur (2,9 %).

In totaal blijkt dat de stijging op jaarbasis van de consumptieprijzen voor gas in het eerste kwartaal 2018 hoofdzakelijk te verklaren is door de stijging van de kost van de pure energiecomponent.

In het eerste kwartaal 2018 bedroeg de totale jaarlijkse gasfactuur van een doorsnee huishouden (jaarlijks verbruik van 23.260 kWh) gemiddeld 1.305 euro, een verhoging van 35 euro vergeleken met een jaar voordien³⁶.

In het eerste kwartaal 2018 bedroeg de totale jaarfactuur voor gas van een doorsnee huishouden gemiddeld 1.202 euro in het Vlaams Gewest, 1.348 euro in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en 1.475 euro in het Waals Ge­west. Dit is een stijging met respectievelijk 30 euro, 60 euro en 35 euro op jaarbasis³⁷.

Tabel 6. Gemiddelde kost op jaarbasis van de totale gasfactuur (jaarlijks verbruik van 23.260 kWh)

(In euro, jaarfactuur)

	K1 2017	K1 2018	Vershil
Vlaanderen	1.172	1.202	30
Wallonië	1.440	1.475	35
Brussel	1.288	1.348	60
België	1.270	1.305	+35

Bronnen: Eigen berekeningen, VREG, CWaPE, BRUGEL, FOD Economie.

³³ De inflatie van de transmissietarieven van aardgas en hun aandeel in de totale factuur werden geschat door middel van de gege­vens gepubliceerd door de gasleveranciers in hun maandelijkse tarieffiches.

³⁴ Indien er geen rekening wordt gehouden met de transmissietarieven zou de stijging van de prijs van de "pure" energiecompo­nent van gas 4,3 % hebben bedragen in het eerste kwartaal 2018.

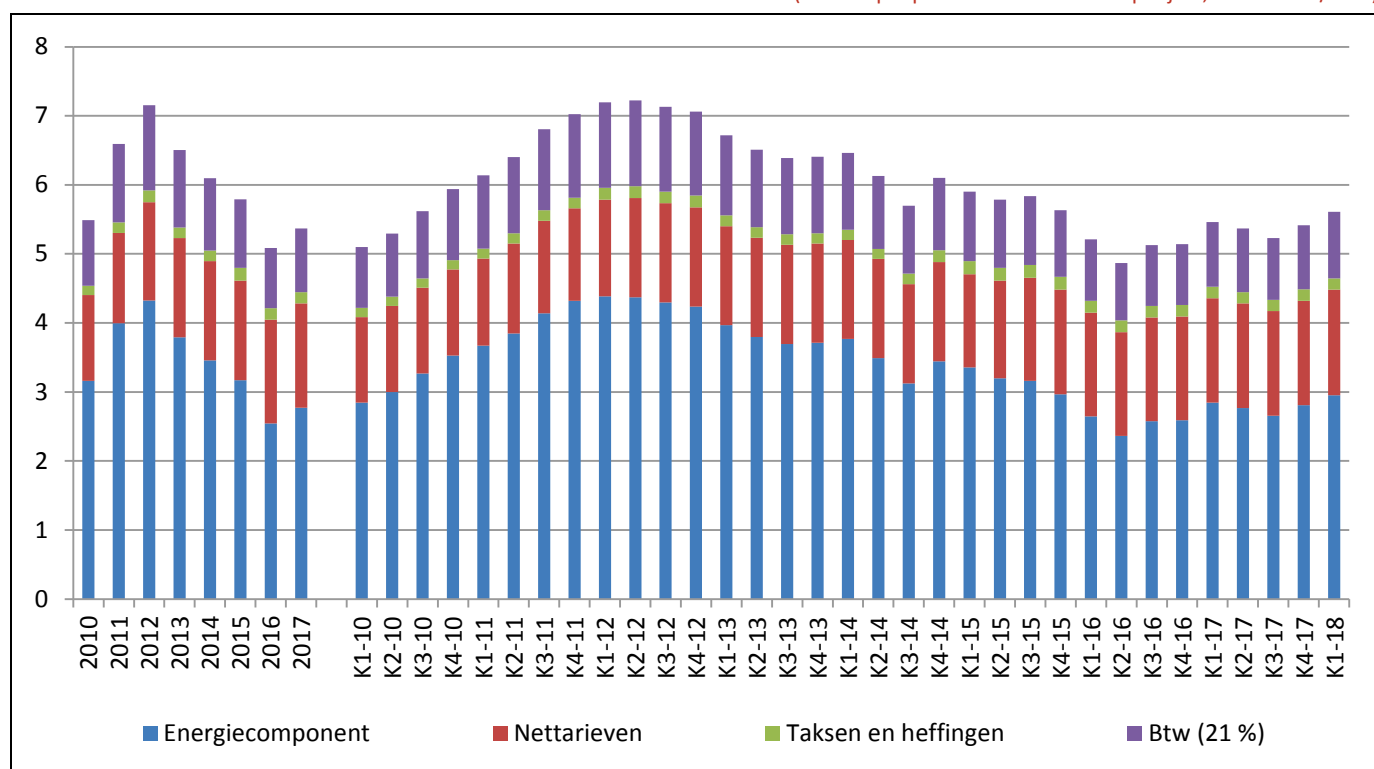
³⁵ Deze component omvat de energiebijdrage, de federale bijdrage, de toeslag "beschermde klanten", de retributie voor de aanslui­ting in het Waals Gewest en de toeslag voor de openbare dienstverplichtingen in Brussel.

³⁶ Ter herinnering: de berekeningsmethode is gebaseerd op de verwervingsbenadering volgens de richtlijnen van Eurostat voor het GICP en houdt geen rekening met de maandelijkse consumptieniveaus.

³⁷ De resultaten kunnen sterk variëren volgens het beschouwde verbruikersprofiel.

Grafiek 8. Indicator voor een gemiddelde aardgasfactuur en zijn componenten

(Consumptieprofiel D3 -23.260 kWh per jaar, In eurocent/kWh)

Bronnen: Eigen berekeningen, VREG, CWaPE, BRUGEL, FOD Economie.

Opm. 1: Op de gasfactuur dekken de nettarieven de kosten voor het gebruik van de distributienetwerken.

Opm. 2: De toeslag beschermde klanten en de federale bijdrage zijn (sinds april 2014) niet onderworpen aan btw.

II.2 Inflatie voor energie in de voornaamste buurlanden

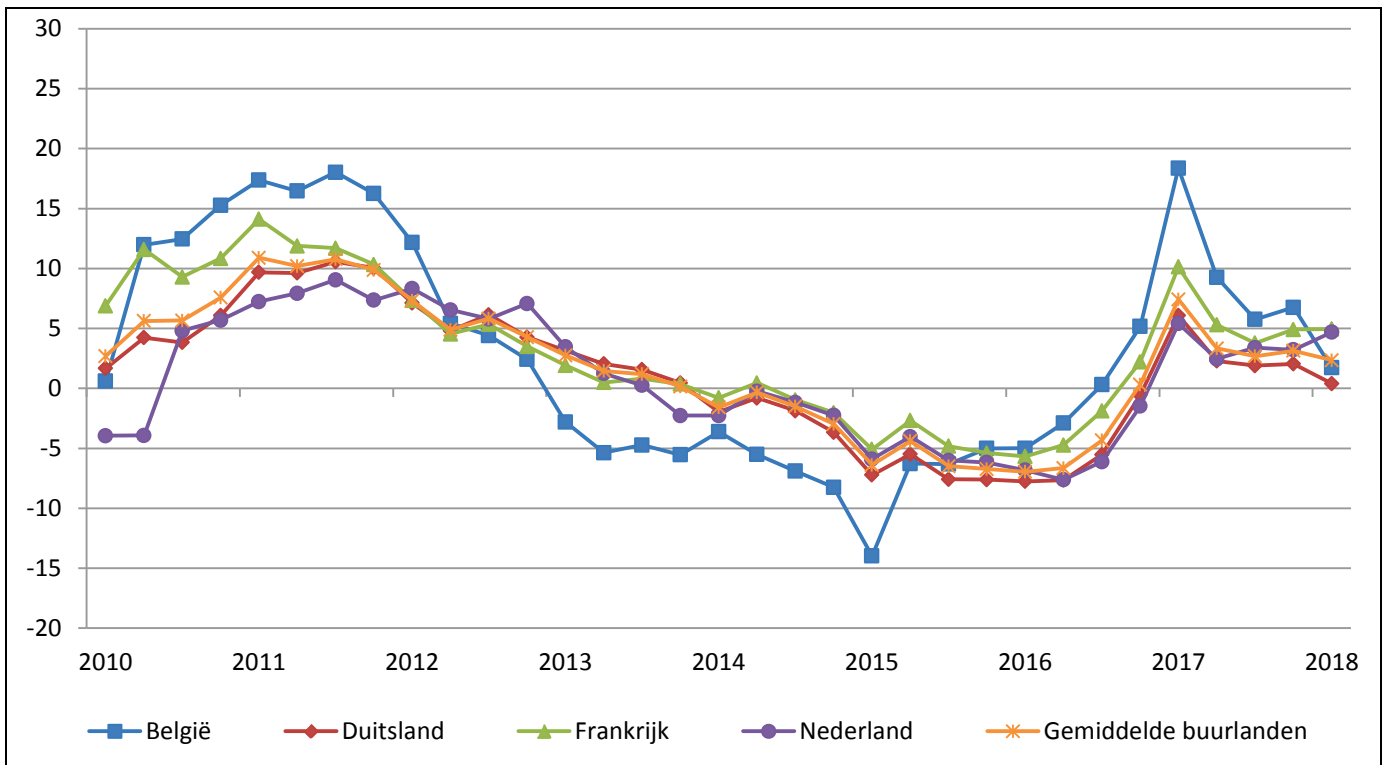
In het eerste kwartaal 2018 was het inflatieverschil voor energie ten voordele van België, omwille van elektriciteit en vloeibare brandstoffen.

In het eerste kwartaal 2018 stegen de energieprijzen in de buurlanden trager, op jaarbasis met gemiddeld 2,4 % (tegenover 3,1 % in het vorige kwartaal), als gevolg van een verminderde inflatie voor motorbrandstoffen en vloeibare brandstoffen. In België bedroeg de inflatie 1,7 % (tegenover 6,8 % in het vorige kwartaal). Deze productgroep heeft dus 0,1 procentpunt bijgedragen tot het inflatieverschil ten voordele van België.

De inflatie voor energie kende echter een verschillend verloop in de buurlanden. Zo is het prijsstijgingstempo van energie vertraagd in Duitsland (van 2,0 % in het vierde kwartaal 2017 tot 0,4 % in het eerste kwartaal 2018), maar is het relatief gestabiliseerd in Frankrijk tot 5,0 % in de loop van het beschouwde kwartaal. In Nederland daarentegen is de inflatie gestegen (van 3,2 % in het vierde kwartaal 2017 tot 4,7 % in het eerste kwartaal 2018). Bij ongewijzigde indirecte belastingen zou de energie-inflatie in België hoger geweest zijn dan gemiddeld in de buurlanden, meer bepaald 2,8 % in België (tegenover 1,7 % nu, voornamelijk door de afschaffing op 1 januari 2018 van de bijkomende belasting geïntegreerd in de bijdrage Energiefonds in het Vlaams Gewest en van de verschillende wijzigingen van de accijnzen op motorbrandstoffen). In Frankrijk zou de energie-inflatie bij ongewijzigde indirecte belastingen 2,0 % bedragen hebben (tegenover 5,0 % momenteel, met name door de stijging van de fiscaliteit op elektriciteit, gas en olieproducten op 1 januari 2018). In Duitsland zou de inflatie voor energieproducten niet gewijzigd zijn (0,4 %).

Grafiek 9. Kwartaalevolutie van de consumptieprijsen voor energie in België en in de voornaamste buurlanden

(Jaarlijks veranderingspercentage)

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

Elektriciteit en gas

Elektriciteit

Het prijsstijgingstempo van elektriciteit is versneld in het eerste kwartaal 2018 in de buurlanden, namelijk met 2,3 % (tegenover 1,8 % in het vorige kwartaal), terwijl de inflatie negatief geworden is in ons land (waar, ter herinnering, de elektriciteitsprijzen op jaarbasis met 1,6 % zijn gedaald, tegenover +4,8 % in het vorige kwartaal). In Duitsland is de inflatie licht gedaald (1,5 % tegenover een inflatie van 2,0 % in het vorige kwartaal). In Nederland zijn de prijzen voor elektriciteit daarentegen sterk gestegen, met 12,9 % vergeleken met een jaar eerder door de stijging van de indirecte belastingen in januari 2018 (tegenover 2,3 % in het vorige kwartaal). In Frankrijk zijn de prijzen licht gestegen op jaarbasis (+2,0 % tegenover +1,5 % in het vorige kwartaal)³⁸.

Ook werden de prijsniveaus voor elektriciteit geanalyseerd voor België en de buurlanden, op basis van cijfers gepubliceerd door de CREG³⁹. Met de methodologie van de CREG kon worden aangetoond dat de Belgische consument, in vergelijking met het gemiddelde van de buurlanden, 8,8 % meer betaald heeft voor zijn elektriciteitsfactuur in het eer-

³⁸ Bij ongewijzigde indirecte belastingen zou de inflatie voor elektriciteit in België 3,5 % zijn geweest (tegenover -1,6 % nu). In Frankrijk zou dit 1,8 % zijn geweest (tegenover 2,0 % nu door de stijging van de CSPE-belasting - bijdrage voor de publieke dienst voor elektriciteit - op 1 januari 2018) en ook in Nederland zouden de elektriciteitsprijzen minder sterk gestegen zijn als de indirecte belastingen niet aangepast zouden zijn geweest: 5,9 % (tegenover 12,9 % nu) door een stijging van de bijdragen voor consumenten. In Duitsland zou de inflatie voor elektriciteit ongewijzigd zijn gebleven (1,5 %).

³⁹ Deze vergelijking van de energieprijzen tussen België en de buurlanden is gebaseerd op de methodologie ontwikkeld door Frontier Economics die gehanteerd werd in de studie *International comparison of electricity and gas prices for households* en die verder verfijnd werd door de CREG. Voor meer informatie over deze publicaties en de methodologie, zie FOD Economie «[Jaarverslag 2013 van het Prijzenobservatorium](#)», INR. Voor elk land afzonderlijk maakt de CREG een prijsvergelijking op basis van drie contracten: het standaardaanbod van de standaardleverancier, het goedkoopste aanbod en een concurrerend aanbod bij de tweede leverancier op de markt. Voor het eerste kwartaal 2018 is de vergelijking gebaseerd op de maanden januari en februari.

ste kwartaal 2018 dan in het eerste kwartaal 2018⁴⁰. Vergeleken met elk buurland afzonderlijk, betaalde de Belgische consument voor zijn elektriciteitsfactuur 59,1 % meer dan in Frankrijk en 41,8 % meer dan in Nederland. Hij betaalde wel 12,0 % minder dan de Duitse consument (om de investeringen in hernieuwbare energiebronnen te financieren, heeft Duitsland begin 2013 de belastingen op elektriciteit verhoogd).

Gas

Terwijl in België de prijsstijging van gas op jaarbasis in het eerste kwartaal 2018 3,8 % bedroeg (tegenover 5,7 % in het vorige kwartaal), bleef die gemiddeld beperkt tot 0,8 % in de buurlanden (tegenover 0,2 % in het vorige kwartaal). De inflatie voor gas is niettemin gestegen in Frankrijk en in Nederland met respectievelijk 4,2 % en 5,5 % (tegenover respectievelijk 3,5 % en 4,0 % in het vorige kwartaal), gedeeltelijk door de stijging van de indirecte belastingen in deze twee landen. De inflatie is daarentegen negatief gebleven in Duitsland (-1,8 % tegenover -2,2 % in het vorige kwartaal)⁴¹.

Net als voor elektriciteit vergelijkt de CREG ook de prijzen voor gas tussen België en de buurlanden. In het eerste kwartaal 2018 moest de Belgische consument gemiddeld 7,0 % minder betalen voor de totale gasfactuur dan zijn buren. Vergeleken met elk buurland afzonderlijk betaalde de Belgische consument respectievelijk 11,5 % en 24,7 % minder dan zijn Franse en Nederlandse buur, maar 1,1 % meer dan de Duitse consument.

Aardolieproducten

Voor vloeibare brandstoffen gingen, in het onderzochte kwartaal, de prijzen in de voornaamste buurlanden op jaarbasis trager omhoog. De prijzen zijn met 6,6 % gestegen op jaarbasis (tegenover 9,1 % in het vorige kwartaal), namelijk een grotere stijging dan in België. In Duitsland namen de prijzen van vloeibare brandstoffen op jaarbasis toe met 5,3 % (8,3 % in het vorige kwartaal) en in Frankrijk met 10,2 % (11,3 % in het vorige kwartaal)^{42 43}.

Het stijgingstempo van de prijzen voor motorbrandstoffen in de buurlanden is eveneens vertraagd in het eerste kwartaal 2018 en kwam uit op 2,4 % (tegenover 4,5 % in het voorgaande kwartaal), hetzij een minder uitgesproken prijsstijging dan in ons land. In Frankrijk en in Nederland is de inflatie voor motorbrandstoffen gedaald, van respectievelijk 7,4 % en 3,2 % in het vierde kwartaal 2017 naar 7,0 % en 0,5 % in het eerste kwartaal 2018. In Duitsland zijn de prijzen van motorbrandstoffen met 0,6 % gedaald op jaarbasis in de loop van het beschouwde kwartaal (tegenover +2,8 % in het vorige kwartaal). Bij ongewijzigde indirecte belastingen zou de inflatie voor motorbrandstoffen 1,2 % hebben bedragen in België (tegenover 2,8 % nu), 2,4 % in Frankrijk (tegenover 7,0 % nu door de sterke stijging van de belastingen op motorbrandstoffen, en in het bijzonder die op diesel, op 1 januari 2018⁴⁴) en 0,1 % in Nederland (tegenover 0,5 % nu⁴⁵). In Duitsland zou de inflatie voor motorbrandstoffen ongewijzigd zijn gebleven (-0,6 %).

⁴⁰ Hierin zijn dus alle componenten verwerkt, met inbegrip van de netwerktarieven, de btw en de verschillende taksen.

⁴¹ Bij ongewijzigde indirecte belastingen zou de inflatie voor gas in Frankrijk op 0,1 % zijn uitgekomen (tegenover 4,2 % nu, als gevolg van de verhoging van de binnenlandse verbruiksbelasting op aardgas in januari 2018), en in Nederland op 2,6 % (tegenover 5,5 % nu). In België en Duitsland zou de inflatie voor gas daarbij onveranderd zijn gebleven (respectievelijk +3,8 % en -1,8 %).

⁴² Vloeibare brandstoffen worden niet opgenomen in het Nederlandse indexcijfer.

⁴³ Bij ongewijzigde indirecte belastingen zou de inflatie voor vloeibare brandstoffen 4,5 % bedragen hebben in Frankrijk (tegenover 10,2 % nu door de stijging op 1 januari 2018 van de TICPE, namelijk de binnenlandse belasting op de consumptie van energieproducten). In België en Duitsland zou de inflatie voor die productcategorie niet veranderd zijn.

⁴⁴ De Franse regering heeft gestemd voor een verhoging van de belastingen op motorbrandstoffen en vooral op diesel, om de belasting op diesel af te stemmen op die op benzine, om automobilisten aan te moedigen hun gewoonten te veranderen en hen aan te zetten benzine- of elektrische auto's te kopen.

⁴⁵ De accijnsrechten op motorbrandstoffen werden verhoogd op 1 januari 2018 in Nederland door hun indexatie.

Het prijsniveau van aardolieproducten kan voor België en de buurlanden ook worden geanalyseerd op basis van gegevens (btw en accijnzen inbegrepen) gepubliceerd door de Europese Commissie⁴⁶. Uit deze gegevens blijkt dat in het eerste kwartaal de prijs van benzine (euro super 95) 4,9 % lager was in België dan gemiddeld in de buurlanden (in vergelijking met elk land afzonderlijk was België 14,2 % goedkoper dan Nederland, 8,0 % goedkoper dan Frankrijk en 0,3 % goedkoper dan Duitsland)⁴⁷. Voor diesel lagen de prijzen in België daarentegen hoger dan gemiddeld in de buurlanden. België was gemiddeld 3,1 % duurder (2,7 % duurder in vergelijking met Nederland, 10,2 % duurder in vergelijking met Duitsland maar 5,2 % goedkoper in vergelijking met Frankrijk)⁴⁸. Voor huisbrandolie moest de Belgische consument 16,3 % minder betalen dan gemiddeld in de buurlanden (28,0 % minder dan Frankrijk en 4,9 % minder dan Duitsland)⁴⁹. Algemeen genomen is het lagere prijspeil voor benzine en huisbrandolie in België toe te schrijven aan lagere accijnzen in ons land vergeleken met de buurlanden. Anderzijds is de hogere dieselprijs het gevolg van de relatief hogere indirecte belastingen in België als gevolg van de recente accijnsverhogingen ten gevolge van de toepassing van het positieve cliquetsysteem⁵⁰.

Tabel 7. Inflatie voor energie en voornaamste categorieën in België en in de voornaamste buurlanden in het eerste kwartaal 2018

(Jaarlijks veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	België	Gemiddelde buurlanden	Duitsland	Frankrijk	Nederland	Gewicht 2018 (in %)	
						België	Gemiddelde buurlanden ¹
Brandstoffen voor privévoertuigen	2,8	2,4	-0,6	7,0	0,5	33,6	40,2
Gas	3,8	0,8	-1,8	4,2	5,5	16,4	19,3
Vloeibare brandstoffen	4,3	6,6	5,3	10,2	Nb	16,6	8,6
Vaste brandstoffen	0,6	-0,3	-0,5	0,0	Nb	1,0	1,2
Elektriciteit	-1,6	2,3	1,5	2,0	12,9	32,5	28,9
Energie	1,7	2,4	0,4	5,0	4,7	100,0	100,0
Energie (bij ongewijzigde indirecte belastingen)	2,8	1,1	0,4	2,0	2,1	100,0	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

Nb: niet beschikbaar.

¹ Thermische energie, die niet vervat zit in de index van België, heeft een gewicht van 1,8 % gemiddeld in de buurlanden.

⁴⁶ <http://ec.europa.eu/energy/en/statistics/weekly-oil-bulletin>.

⁴⁷ Vergeleken met België en volgens de laatste beschikbare gegevens van de Europese Commissie, lagen de accijnzen voor benzine (zonder lood) hoger in Frankrijk, Duitsland en Nederland. In 2017 bedroeg het btw-tarief voor benzine in België en Nederland 21 %, in Frankrijk 20 % en in Duitsland 19 %.

⁴⁸ Vergeleken met België en volgens de laatste beschikbare gegevens van de Europese Commissie, lagen de accijnzen voor diesel hoger in Frankrijk, maar lager in Nederland en Duitsland. In 2017 bedroeg de btw voor diesel in België en Nederland 21 %, in Frankrijk 20 % en in Duitsland 19 %.

⁴⁹ De accijnzen op huisbrandolie zijn veel lager in België dan in de buurlanden. Vergeleken met België en volgens de laatste beschikbare gegevens van de Europese Commissie, lagen de accijnzen voor huisbrandolie veel hoger in Duitsland en Frankrijk. In 2017 bedroeg de btw voor huisbrandolie in België 21 %, in Frankrijk 20 % en in Duitsland 19 %. Huisbrandolie is niet opgenomen in het Nederlandse indexcijfer.

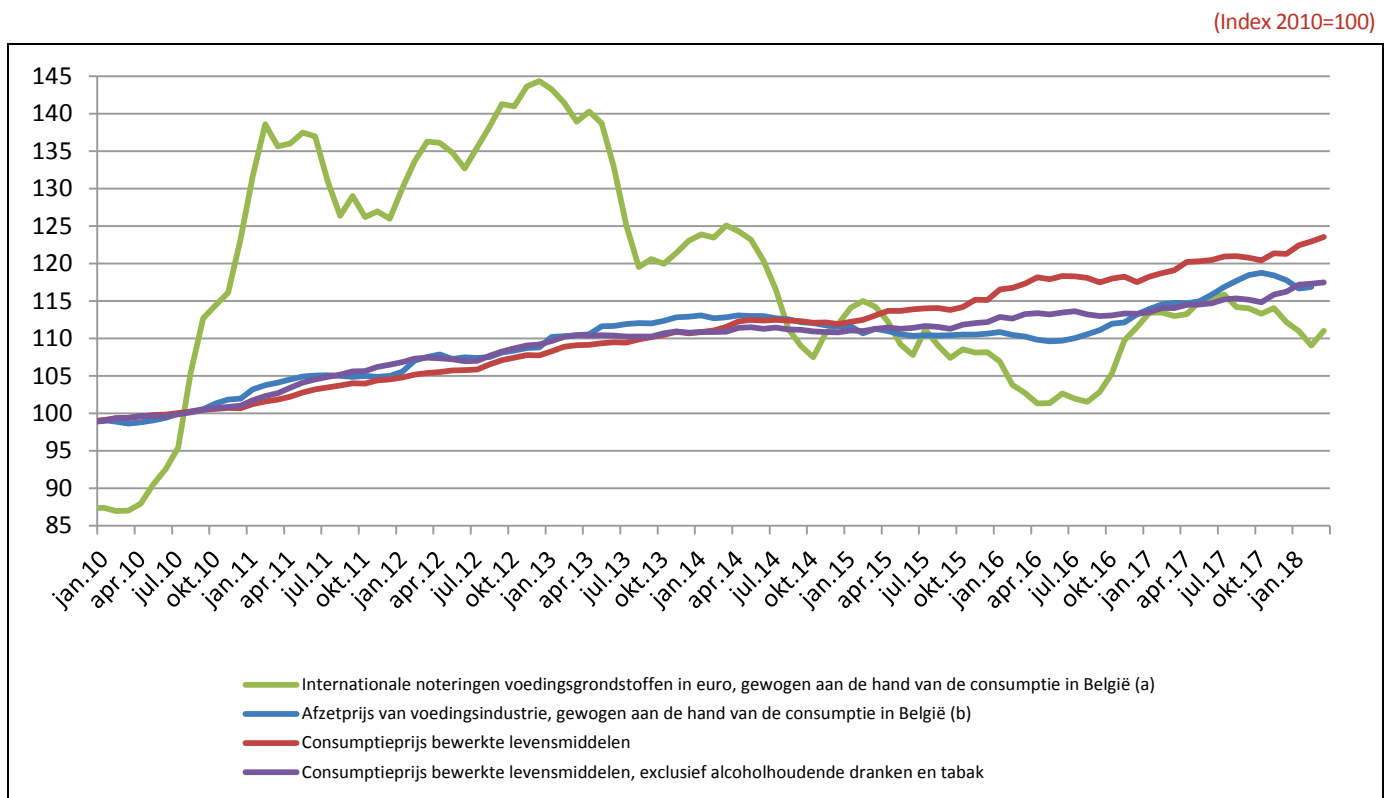
⁵⁰ Ter herinnering, tijdens de tax shift van november 2015 heeft de regering verklaard dat zij de taken op diesel geleidelijk wil verhogen en de taken op benzine verhogen om de consumenten ertoe aan te zetten om voor benzinemotoren te kiezen.

III Inflatie voor bewerkte levensmiddelen in het eerste kwartaal 2018

III.1 Inflatie voor bewerkte levensmiddelen in België

In vergelijking met een jaar voordien kwamen de grondstoffennoteringen voor bewerkte levensmiddelen tijdens het eerste kwartaal 2018 gemiddeld 2,6 % lager uit (uitgedrukt in euro). De jaar-op-jaar prijsdalingen op de grondstoffenmarkt zijn voornamelijk te wijten aan de afgenomen prijzen voor witte suiker en eetbare oliën op de Europese markt, evenals aan de afgenomen noteringen voor koffiebonen en cacao.

Grafiek 10. Prijsverloop in de voedingskolom

Bronnen: EC, IMF, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium, NBB .

(a) Voor de grondstoffenprijzen werd op basis van de gegevens betreffende de Europese interne marktprijzen (granen, melk, eieren en vetten), de grondstoffenprijzen van het IMF⁵¹ (cacao, koffie en vetten) en de gemiddelde Europese prijs voor witte suiker (verkooprijzen van de suikerraffinaderijen voor bulkproducten, beschikbaar vanaf juli 2006 tot januari 2018, en geëxtrapoleerd aan de hand van de afzetprijs van de suikerindustrie in de Eurozone – 19 landen, en de laatste maand constant gehouden) een index samengesteld die het gemiddelde verloop van de voedingsgrondstoffennoteringen weergeeft.

(b) Voor de berekening van de index betreffende de afzetprijzen werd een gewogen gemiddelde gemaakt van enerzijds de afzetprijzen voor de binnenlandse Belgische markt (voor de sectoren NACE 1040 Oliën en vetten, 1050 Zuivelproducten, 1060 Maalderijproducten, 1070 Bakkerijproducten, 1080 Andere voedingsmiddelen en 1100 Dranken) en anderzijds de (via Eurostat beschikbare) afzetprijzenstatistiek van dezelfde sectoren voor de Eurozone (19 landen). De in de detailhandel verkochte goederen worden immers zowel in België als in het buitenland geproduceerd. Aan beide reeksen werd, op basis van de input-outputtabellen, een gewicht toegekend van respectievelijk 60 % en 40 % (overeenkomstig het interme-

⁵¹ De noteringen van het IMF zijn beschikbaar tot juni 2017. Voor de maanden juli t.e.m. maart 2018 werden daarom volgende bronnen gebruikt:

- cacao: international cocoa organization (ICCO);
- koffie: international coffee organization (ICO);
- soja-olie: Thomson-Reuters;
- de andere olienoteringen (palm, zonnebloem en raapzaad) zijn niet beschikbaar, daarom werden deze constant gehouden.

diar verbruik van bewerkte voedingsproducten van Belgische en buitenlandse oorsprong in de detailhandel). Voor het samenstellen van de index werden de gewichten van de betreffende sectoren binnen het GICP gebruikt.

In de periode juni 2016 – oktober 2017 gingen de afzetprijzen van de voedingsindustrie in stijgende lijn (+8,2 %). Sindsdien zijn ze echter licht neerwaarts gericht (-1,6 % in februari 2018), net zoals de grondstoffenprijzen (maar met enige vertraging). In januari-februari 2018 (meest recente gegevens) noteerden ze 2,2 % hoger dan een jaar voordien. In vergelijking met het eerste kwartaal 2017 kwamen de consumptieprijzen voor bewerkte levensmiddelen een jaar later 3,6 % hoger uit, wat een versnelling betekent van het prijsstijgingstempo ten opzichte van het voorgaande kwartaal (2,6 %). Deze versnelling wordt vooral veroorzaakt door de sterke toename van het inflatiepeil voor zuivelproducten (+2,2 procentpunt in het eerste kwartaal 2018 ten opzichte van het voorgaande kwartaal), alcoholvrije dranken (+2,1 procentpunt, onder andere door de verhoging van de suikertaks op 1 januari 2018) en alcoholische dranken (+1,7 procentpunt, voornamelijk door wijn). Mede door zijn grote gewicht heeft ook de inflatietoename voor tabak sterk bijgedragen aan de inflatieversnelling voor bewerkte levensmiddelen.

Wanneer tabak en alcoholische dranken buiten beschouwing worden gelaten, zou de inflatie voor de bewerkte levensmiddelen 3,0 % bedragen hebben in het eerste kwartaal 2018.

Met hun gewicht van 13,5 % in de totale productkorf bedroeg de impact van de bewerkte levensmiddelen op de totale inflatie 0,5 procentpunt.

Tabel 8. Recent verloop van de consumptieprijzen voor bewerkte levensmiddelen

(Jaarlijks veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	2015	2016	2017	2017				2018	2018 – I			Bijdrage ¹	Gewicht ²
				I	II	III	IV		jan	feb	maa		
Tabak	4,9	5,5	5,7	5,2	5,8	5,9	5,8	6,4	5,5	6,4	7,2	1,36	21,8
Melk, kaas en eieren	-1,9	0,7	1,2	-1,1	-0,3	2,0	4,1	6,3	5,9	6,5	6,6	0,90	14,8
Alcoholvrije dranken	2,6	3,0	1,3	0,7	1,5	1,8	1,3	3,3	4,1	3,5	2,4	0,35	10,3
<i>Mineraalwater, frisdranken en sappen</i>	1,2	3,3	1,3	0,7	1,5	1,9	1,1	4,4	5,3	4,5	3,2	0,36	8,3
<i>Koffie, thee en cacao</i>	7,9	2,0	1,4	0,8	1,6	1,3	1,9	-0,6	-0,6	-0,4	-0,8	-0,01	2,0
Brood en granen	0,7	1,2	1,0	1,0	0,9	0,9	1,2	1,5	1,5	1,4	1,6	0,34	22,9
Alcoholische dranken	2,4	8,4	0,3	-0,3	-0,1	1,1	0,6	2,3	2,2	2,6	2,0	0,33	14,4
<i>Wijnen</i>	1,2	9,7	-0,1	-1,0	-0,8	1,1	0,2	2,1	1,6	3,4	1,2	0,18	8,4
<i>Bier</i>	4,5	3,9	1,2	0,7	1,1	1,3	1,8	3,3	3,8	1,8	4,1	0,16	4,7
<i>Gedistilleerde dranken</i>	3,1	16,8	0,2	0,4	0,7	0,4	-0,9	0,6	0,4	1,1	0,2	0,00	1,3
Oliën en vetten	0,2	2,5	7,6	5,1	5,4	9,3	10,4	9,0	10,4	8,1	8,3	0,22	2,7
Suiker, jam, chocolade	0,8	0,6	0,8	1,0	0,9	0,7	0,5	1,1	1,9	-0,3	1,8	0,09	8,3
Voeding n.e.g.	0,1	3,1	2,6	3,7	2,9	2,5	1,2	0,4	0,6	0,4	0,2	0,02	4,8
Bewerkte levensmiddelen	1,6	3,5	2,1	1,6	1,9	2,5	2,6	3,6	3,5	3,5	3,7	3,61	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

¹ Bijdrage tot de inflatie van de groep in het eerste kwartaal 2018 (in procentpunt), ² p.m. Gewicht in de groep in 2018 (in %).

Met een bijdrage van 1,4 procentpunt droeg tabak, de productcategorie met het tweede grootste gewicht (21,8 %), tijdens het eerste kwartaal 2018 voor meer dan een derde bij tot de inflatie voor bewerkte levensmiddelen. Het prijsstijgingstempo versnelde nog ten opzichte van de voorgaande kwartalen en kwam uit op 6,4 % (en zelfs 7,2 % in maart 2018). Vooral andere tabakswaaren (bijvoorbeeld losse tabak) werden fors duurder (11,8 %), maar ook voor sigaretten diende de consument meer te betalen (3,9 %). Mochten de indirecte belastingen constant gebleven zijn, zou de inflatie voor tabaksproducten in het eerste kwartaal 2018 uitgekomen zijn op 2,0 %. De accijnsverhogingen hadden bijgevolg een verhogend effect van 4,4 procentpunt op de consumptieprijzen voor tabak, eerder voor losse tabak (8,8 procentpunt) dan voor sigaretten (2,4 procentpunt)⁵². Daarnaast zorgde de stijging van de verkoopprijzen van de tabaksindustrie op de Europese markt vermoedelijk voor een beperkte toename van de consumptieprijzen voor tabak⁵³.

⁵² De accijnsverhoging van 1 januari 2018 had dus een grotere impact op de prijzen voor losse tabak dan op die van sigaretten. Zoals elk jaar in januari, werden de accijnzen voor tabakswaaren op 1 januari 2018 opnieuw verhoogd. Voor sigaretten bedraagt de specifieke bijzondere accijns sinds 1 januari 2018 57,7077 euro per 1.000 stuks (tegenover 35,7780 euro per 1000 stuks voordien, ofwel een verhoging van 61,3 %), de ad valorem accijns bedraagt sinds 1 januari 2018 40,04 % van de kleinhandelsprijs (tegenover

De inflatie voor zuivelproducten kwam tijdens het beschouwde kwartaal uit op 6,3 %, wat wederom een versnelling is ten opzichte van het voorgaande kwartaal (toen de inflatie uitkwam op 4,1 %). De impact op de inflatie van de bewerkte levensmiddelen bedroeg in de beschouwde periode 0,9 procentpunt. De consument betaalde fors meer voor melkproducten in vergelijking met de overeenstemmende periode vorig jaar: 5,7 % voor halfvolle melk, 5,6 % voor geconcentreerde melk of melkpoeder en 2,0 % voor volle melk. Ook yoghurt (4,9 %) en kaas (4,6 %) namen sterk in prijs toe. De melkprijs, uitbetaald aan de melkveehouder, noteerde in februari 2018 (meest recente gegevens) echter 8,0 % lager dan een jaar voordien en kwam uit op 32,31 eurocent per liter. Bovendien kostten eieren in de winkel 25,5 % meer dan een jaar voordien. De (producenten)prijs voor eieren op de veiling van Kruishoutem schoot sinds juli 2017 de hoogte in en noteerde in december 2017 gemiddeld 70,6 % hoger dan in juli (voor een bruin scharrelei van medium grootte). Sindsdien is de producentenprijs gedaald en kwam in maart 2018 12,6 % lager uit (in vergelijking met december 2017). Weliswaar noteerde hij nog steeds 43,0 % hoger dan een jaar voordien. Vorige zomer trof de fipronilcrisis de eiersector: heel wat boeren moesten hun eieren vernietigen, met een geslonken aanbod tot gevolg.

Ten opzichte van het voorgaande kwartaal (+1,3 %) versnelde de inflatie voor alcoholvrije dranken en kwam in het eerste kwartaal 2018 uit op 3,3 %, goed voor een bijdrage van 0,3 procentpunt tot de inflatie voor bewerkte levensmiddelen. De consument moest tijdens het eerste kwartaal 2018 opvallend meer betalen voor limonade (7,6 %) en fruitsap (2,5 %). Vanaf 1 januari 2018 werd de zogenaamde suikertaks⁵⁴ op “water met toegevoegde suiker of andere zoetstoffen” verhoogd. De impact van de indirecte belastingen op limonade bedroeg tijdens de beschouwde periode 4,0 procentpunt (inflatie 7,6 %, inflatie bij constante indirecte belastingen 3,6 %) en op de ganse categorie alcoholvrije dranken 1,7 procentpunt (inflatie 3,3 %, inflatie bij constante indirecte belastingen 1,7 %). De impact van de verhoging van de suikertaks op het geheel van de bewerkte levensmiddelen bedroeg 0,17 procentpunt. Koffie werd daarentegen goedkoper in de winkel (-1,1 %). Sinds november 2016 gaat de internationale prijs voor koffiebonen⁵⁵ (uitgedrukt in euro) in dalende lijn en noteerde tijdens het eerste kwartaal 2018 27,6 % lager dan een jaar voordien⁵⁶.

Voor brood en granen, met een gewicht van 22,9 % de grootste groep binnen de bewerkte levensmiddelen, versnelde de jaar-op-jaarinflatie tijdens het eerste kwartaal 2018 (tot 1,5 %) in vergelijking met de voorgaande kwartalen. De impact van deze productgroep op de inflatie van de bewerkte levensmiddelen bedroeg in de beschouwde periode 0,3 procentpunt. Vooral pizza en quiche werden duurder (2,8 %), evenals andere bakkerijproducten (bijvoorbeeld Luikse wafels, 2,3 %). Meel en andere granen werden daarentegen goedkoper (-1,5 %).

Na het voorgaande kwartaal te zijn vertraagd (0,6 %), versnelde het inflatieritme voor alcoholhoudende dranken opnieuw, waardoor de inflatie tijdens de beschouwde periode uitkwam op 2,3 %. De impact op de inflatie van de bewerkte levensmiddelen liep op tot 0,3 procentpunt. De inflatieversnelling was vooral te wijten aan wijn (inflatie +1,9 procentpunt ten opzichte van het vorige kwartaal), maar ook aan gedistilleerde dranken (+1,5 procentpunt) en bier (+1,4 procentpunt). Voor wijn nam de inflatie toe van 0,2 % in het vierde kwartaal 2017 tot 2,1 % in het eerste kwartaal

45,84 % voordien). Voor rooktabak bedraagt de specifieke bijzondere accijns 42,3465 euro per kilogram (tegenover 32,3061 euro per kg voordien, ofwel een verhoging van 31,1 %).

⁵³ De Europese afzetprijs voor de vervaardiging van tabaksproducten lag in de periode januari-februari 2018 (meest recente gegevens) 1,2 % hoger dan een jaar voordien.

⁵⁴ De gezondheidstaks op frisdranken (de zogenaamde suikertaks) werd ingevoerd in januari 2016, in het kader van de tax shift. Op 1 januari 2018 werd deze verhoogd; sindsdien bedraagt de accijns op limonade met suiker of suikervervangers 11,9233 euro per hectoliter (voordien 6,8133 euro per hectoliter).

⁵⁵ Berekend als 85 % other milds (arabica) en 15 % robusta.

⁵⁶ De oogst in Honduras blijkt beter dan voorzien, evenals in andere producerende landen zoals Nicaragua, Costa Rica en Vietnam, wat op de koffieprijsen weegt. (Bron: Financial Times).

2018, voor gedistilleerde dranken van -0,9 % tot 0,6 % en voor bier van 1,8 % tot 3,3 %. De accijnzen voor deze productgroep bleven onveranderd. De stijging van de afzetprijzen lijkt doorgerekend te zijn in de consumptieprijzen^{57 58 59}.

In vergelijking met het vorige kwartaal (10,4 %) vertraagde het prijsstijgingstempo voor oliën en vetten een beetje, waardoor de inflatie in het eerste kwartaal 2018 uitkwam op 9,0 %. Deze productgroep droeg 0,2 procentpunt bij tot de inflatie voor bewerkte levensmiddelen. Vooral voor boter betaalde de consument fors meer in de winkel (20,0 %). Hoewel de prijs voor boter op de Europese grondstoffenmarkt (uitgedrukt in euro) tussen september 2017 en januari 2018 naar beneden gericht was, noteerde deze in het eerste kwartaal 2018 gemiddeld 10,2 % hoger dan een jaar voordien⁶⁰. De grondstoffenprijzen voor extra vierge olijfolie en vierge olijfolie⁶¹ noteerden respectievelijk 20,3 % en 4,9 % lager, desondanks lag de prijs in de winkel 6,4 % hoger dan een jaar geleden.

Tijdens het eerste kwartaal 2018 kwam de inflatie voor suiker, jam en chocolade uit op 1,1 % (tegenover +0,5 % tijdens het voorgaande kwartaal). De consument betaalde in de winkel 1,8 % meer voor siroop, honing en confituur en 1,6 % meer voor chocolade. Op de grondstoffenmarkt voor suiker, jam en chocoladeproducten hebben de noteringen voor witte suiker (i.e. bulkproducten van de suikerraffinaderijen) sinds het najaar van 2017 een daling ingezet, na een stabiele periode sinds de aanvang van 2017. In januari 2018 (meest recente gegevens) kwam de gemiddelde Europese suikerprijs 24,6 % lager uit dan een jaar voordien⁶². Tot september 2017 werd de Europese suikermarkt gekenmerkt door onder andere quota en een minimumprijs voor suikerbieten. Met de vrijmaking van de markt werden deze maatregelen afgeschaft.

⁵⁷ De Belgische afzetprijzen voor gedistilleerde dranken en bier lagen in de periode januari-februari 2018 (meest recente gegevens) respectievelijk 1,2 % en 1,8 % hoger dan tijdens de overeenstemmende periode een jaar eerder. De Europese afzetprijzen voor gedistilleerde dranken, wijn en bier namen met respectievelijk 0,8 %, 2,7 % en 2,4 % toe.

⁵⁸ AB Inbev verhoogde de prijs van zijn bieren in januari 2018 met gemiddeld 3,04 %.

⁵⁹ Voor meer informatie over de marktwerking van de sector “vervaardiging van bier” (NACE 11.05) en de impact op de consumptieprijzen: zie [derde kwartaalverslag 2017 van het Prijzenobservatorium](#).

⁶⁰ Vanaf april 2016 namen zowel de wereldmarktprijs voor boter als de Europese en Belgische producentenprijs voor boter enorm toe. Sinds augustus 2017 bewoog de wereldmarktprijs voor boter opnieuw neerwaarts, net zoals de Europese en Belgische producentenprijs voor boter sinds september 2017. In maart 2018 kwamen ze respectievelijk 22,5 %, 25,0 % en 27,7 % lager uit dan in augustus/september 2017.

Voor meer informatie over de prijsbewegingen van boter: zie [derde kwartaalverslag 2017 van het Prijzenobservatorium](#).

⁶¹ Volgens schattingen zou de productie van olijfolie tijdens het oogstjaar 2017/18 in de EU en wereldwijd met respectievelijk ongeveer 20 % en 25 % toenemen ten opzichte van vorig jaar. (Bron: Market dashboard Olive Oil, European Commission, DG AGRI, 30/03/2018).

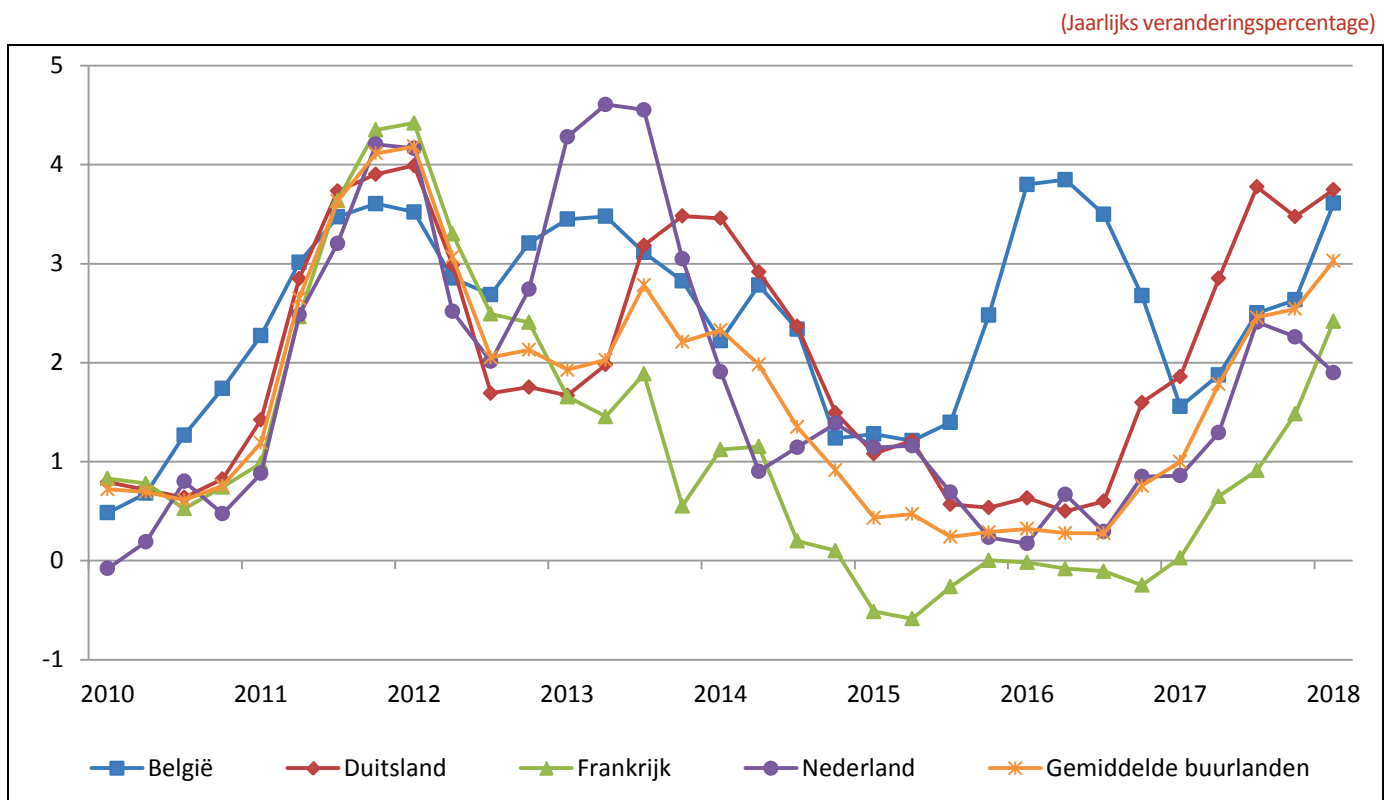
⁶² De dalende suikerprijzen zijn onder andere te wijten aan de grote voorraden en de goede oogstvooruitzichten.

III.2 Inflatie voor bewerkte levensmiddelen in de voornaamste buurlanden

In het eerste kwartaal 2018 versnelde de inflatie voor bewerkte levensmiddelen in de buurlanden tot gemiddeld 3,0 %, tegenover 2,5 % in het voorgaande kwartaal. Het inflatieverschil voor bewerkte levensmiddelen in het nadeel van België is bijgevolg toegenomen van 0,1 procentpunt in het vorige kwartaal tot 0,6 procentpunt in het eerste kwartaal 2018. De bijdrage van deze categorie aan het totale inflatieverschil bedroeg tijdens het beschouwde kwartaal 0,1 procentpunt ten nadele van België.

Voor wat betreft de buurlanden afzonderlijk, zagen Frankrijk en Duitsland voor deze productgroep de inflatie versnellen ten opzichte van het voorgaande kwartaal, terwijl de inflatie in Nederland vertraagde. Weliswaar liet enkel Duitsland een hogere inflatie voor bewerkte levensmiddelen optekenen dan België (3,7 %, 3,5 % in het voorgaande kwartaal). In Nederland kwam de inflatie uit op 1,9 % (tegenover 2,3 % in het voorgaande kwartaal). In Frankrijk bedroeg de inflatie 2,4 % (tegenover 1,5 % in het voorgaande kwartaal). Bij ongewijzigde indirecte belastingen zou de inflatie voor bewerkte levensmiddelen echter op hetzelfde niveau zijn uitgekomen in België en gemiddeld in de drie voornaamste buurlanden (2,5 %). In België en in Frankrijk⁶³ werden de accijnzen op tabak verhoogd, in Nederland kwam de inflatie bij ongewijzigde indirecte belastingen voor tabak hoger uit. België verhoogde eveneens de accijnzen op mineraalwater, frisdranken en sappen (de zogenaamde suikertaks).

Grafiek 11. Kwartaalevolutie van de consumptieprijzen voor bewerkte levensmiddelen in België en in de voornaamste buurlanden

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

⁶³ De accijnzen op tabak werden in Frankrijk opnieuw verhoogd op 1 maart 2018, na de vorige verhoging in november 2017. Het gaat om de tweede aangekondigde stap in het verhogen van de belastingen op tabak om roken te voorkomen en rokers aan te moedigen om te stoppen met roken. (Bron: Persbericht «Les nouveaux prix des produits du tabac entreront en vigueur jeudi 1er mars 2018» <http://www.douane.gouv.fr/articles/a14642-les-nouveaux-prix-des-produits-du-tabac-entreront-en-vigueur-jeudi-1er-mars-2018>).

In het eerste kwartaal 2018 lieten alle productgroepen van de bewerkte levensmiddelen, met uitzondering van oliën en vetten, zuivelproducten en overige voedingsmiddelen, een hogere jaar-op-jaar prijsstijging in België optekenen dan gemiddeld in de buurlanden. Tijdens het beschouwde kwartaal leverden tabak, alcoholvrije dranken, brood en granen en alcoholische dranken (elk 0,2 procentpunt) de grootste bijdrage aan het inflatieverschil ten nadele van ons land. Zuivelproducten en oliën en vetten droegen daarentegen bij tot het inflatieverschil ten voordele van België (elk 0,1 procentpunt).

Terwijl de inflatie voor tabak tijdens het eerste kwartaal 2018 in de buurlanden gemiddeld 6,0 % bedroeg (tegenover 4,2 % tijdens het voorgaande kwartaal), kwam ze in België uit op 6,4 % (tegenover 5,8 % een kwartaal eerder). In Duitsland vertraagde de inflatie wat ten opzichte van het vierde kwartaal 2018, van 4,6 % naar 4,5 %, terwijl ze in Frankrijk (van 4,3 % naar 9,1 %) en in Nederland (van 1,4 % naar 2,5 %) versnelde. Bij ongewijzigde indirecte belastingen zou de inflatie voor tabak in België 2,0 % bereikt hebben (tegenover 6,4 % nu) en in Frankrijk 0,3 % (tegenover 9,1 % nu). In Nederland zou de inflatie bij ongewijzigde indirecte belastingen uitgekomen zijn op 6,5 % (tegenover 2,5 % nu). In Duitsland zou de inflatie voor tabak ongewijzigd zijn gebleven (4,5 %).

Voor alcoholvrije dranken liep de inflatie in België tijdens het eerste kwartaal 2018 op tot 3,3 %, terwijl de prijzen in Duitsland, Nederland en Frankrijk toenamen met respectievelijk 2,0 %, 0,9 % en 0,6 %. Dit verschil is deels te wijten aan de accijnsverhoging voor frisdranken in België op 1 januari 2018. Bij ongewijzigde indirecte belastingen zou de inflatie voor alcoholvrije dranken immers uitgekomen zijn op 1,7 % in België.

Voor alcoholische dranken (2,3 % in België tegenover 1,1 % gemiddeld in de voornaamste buurlanden) valt op dat de inflatie voor zowel bier als wijn en gedistilleerde dranken hoger is in België dan gemiddeld in de voornaamste buurlanden.

Terwijl de Franse consument voor melk, kaas en eieren 2,2 % meer betaalde op jaarbasis tijdens het eerste kwartaal 2018, namen de consumptieprijzen voor zuivelproducten in Duitsland, Nederland en België tijdens dezelfde periode veel sterker toe, namelijk met respectievelijk 9,9 %, 7,5 % en 6,3 %. In vergelijking met Duitsland en Nederland zijn de prijzen op jaarbasis in België minder snel toegenomen voor verse volle melk en kaas en kwark. Ook voor verse halfvolle en magere melk, houdbare melk en andere melkproducten was de prijsstijging in België minder sterk dan deze in Duitsland. Voor eieren daarentegen kwam de inflatie tijdens het eerste kwartaal 2018 uit op 25,5 % in België, terwijl Nederland (15,9 %), Duitsland (7,5 %) en Frankrijk (1,3 %) een lagere inflatie optekenden.

Wanneer tabak en alcoholische dranken niet worden meegerekend, zouden de prijzen voor bewerkte levensmiddelen in het eerste kwartaal 2018 in België op jaarbasis met 3,0 % gestegen zijn. In de buurlanden zouden ze gemiddeld met 2,6 % toegenomen zijn (1,1 % in Frankrijk, 1,8 % in Nederland en 4,0 % in Duitsland).

Tabel 9. Inflatie voor bewerkte levensmiddelen en voornaamste categorieën in België en in de voornaamste buurlanden in het eerste kwartaal 2018

(Jaarlijks veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	België	Gemiddelde buurlanden	Duitsland	Frankrijk	Nederland	Gewicht 2018 (in %)	
						België	Gemiddelde buurlanden
Tabak	6,4	6,0	4,5	9,1	2,5	21,8	19,1
Melk, kaas en eieren	6,3	6,4	9,9	2,2	7,5	14,8	16,4
Alcoholvrije dranken	3,3	1,4	2,0	0,6	0,9	10,3	12,1
<i>Mineraalwater, frisdranken en sappen</i>	4,4	1,8	2,8	0,3	2,4	8,3	8,3
<i>Koffie, thee en cacao</i>	-0,6	0,5	0,4	1,3	-1,9	2,0	3,8
Brood en granen	1,5	0,8	1,2	0,6	0,0	22,9	19,7
Alcoholische dranken	2,3	1,1	1,3	0,7	1,8	14,4	16,2
<i>Wijnen</i>	2,1	1,2	1,1	1,2	1,8	8,4	6,6
<i>Bier</i>	3,3	1,6	1,8	1,0	1,7	4,7	6,0
<i>Gedistilleerde dranken</i>	0,6	0,0	0,0	-0,1	2,2	1,3	3,7
Oliën en vetten	9,0	10,3	12,9	7,4	8,0	2,7	2,9
Suiker, jam, chocolade	1,1	0,0	0,2	0,2	-1,7	8,3	8,6
Voeding n.e.g.	0,4	0,5	1,2	-0,3	0,2	4,8	4,9
Bewerkte levensmiddelen	3,6	3,0	3,7	2,4	1,9	100,0	100,0
Bewerkte levensmiddelen (zonder alcohol en tabak)	3,0	2,6	4,0	1,1	1,8	63,8	64,6
Bewerkte levensmiddelen (bij ongewijzigde indirecte belastingen)	2,5	2,5	3,7	0,9	2,5	100,0	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

IV Inflatie voor niet-bewerkte levensmiddelen in het eerste kwartaal 2018

IV.1 Inflatie voor niet-bewerkte levensmiddelen in België

In het eerste kwartaal 2018 kwam de inflatie van niet-bewerkte levensmiddelen uit op 0,3 %, wat nagenoeg een stabilisering is van het prijsstijgingstempo (0,1 % in het vierde kwartaal 2017). In de loop van februari 2018 was de inflatie van deze productgroep zelfs negatief door de belangrijke daling van de prijzen van groenten in vergelijking met februari 2017 (-8,3 %). In het eerste kwartaal 2018 werd de prijsstijging op jaarbasis van vlees, vis en fruit bijna volledig gecompenseerd door de sterke prijsdaling van groenten.

In de loop van de laatste 4 kwartalen waren de prijzen voor groenten systematisch lager dan die voor de overeenstemmende kwartalen een jaar eerder, en de dalende tendens werd versterkt in het eerste kwartaal 2018. Opmerkelijk is dat in 2016 de prijzen van groenten zeer hoog waren. De consument betaalde gemiddeld 5,8 % minder voor groenten dan tijdens het eerste kwartaal van het voorbije jaar. Zowel aardappelen als verse groenten en diepvriesgroenten dragen bij tot deze negatieve inflatie. Door de stijging van de oppervlakten en de goede oogst in 2017 hebben de producentenprijzen van aardappelen de laatste maanden een zeer sterke daling gekend, wat gedeeltelijk gevolgen heeft op de consumptieprijzen. De producentenprijs van groenten, of het nu om groenten geteeld in volle grond of onder glas gaat, toont ook een significante daling op jaarbasis, vooral in februari (groentekwekers kregen gemiddeld bijna 40 % minder voor hun groenten in vergelijking met februari 2017)⁶⁴.

⁶⁴ <https://statbel.fgov.be/nl/themas/landbouw-visserij/landbouwprijzen#figures>.

Tabel 10. Recent verloop van de consumptieprijzen voor niet-bewerkte levensmiddelen

(Jaarlijks veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	2015	2016	2017	2017				2018	2018 – I			Bijdrage ¹	Gewicht ²
				I	II	III	IV		jan	feb	maa		
Vlees	0,1	1,0	0,8	0,3	1,0	0,8	1,1	1,7	1,7	2,0	1,4	0,87	53,5
Fruit	4,4	3,8	-4,9	-1,8	-9,4	-7,1	-0,8	2,5	3,0	3,2	1,4	0,34	13,9
Vis en zeevruchten	-1,5	7,7	4,7	7,4	1,6	6,9	3,0	2,1	1,9	0,9	3,5	0,26	12,4
Groenten	7,5	2,8	-0,8	6,6	-2,5	-3,5	-3,5	-5,8	-4,2	-8,3	-4,9	-1,21	20,2
Niet-bewerkte levensmiddelen	2,1	2,6	0,1	2,1	-1,4	-0,5	0,1	0,3	0,7	-0,2	0,3	0,25	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

¹ Bijdrage tot de inflatie van de groep in het eerste kwartaal 2018 (in procentpunt), ² p.m. Gewicht in de groep in 2018 (in %).

De inflatie van vlees, waarvan het gewicht belangrijk is in de index van deze productgroep, blijft stijgen (+1,7 % op jaarbasis). Met 0,9 procentpunt heeft de categorie vlees het duidelijkst bijgedragen aan de inflatie van niet-bewerkte levensmiddelen in het eerste kwartaal 2018. De prijzen van rundsvlees zijn stabiel gebleven op jaarbasis (-0,3 %) (in tegenstelling tot de producentenprijzen die gemiddeld 7 % gestegen zijn). De consumptieprijzen van varkensvlees zijn daarentegen gestegen (+1,4 %). Nochtans liggen de prijzen van varkensvlees betaald aan de veehouder tijdens de eerste drie maanden van 2018 lager dan tijdens dezelfde periode van 2017 (gemiddeld -14,5 %). In heel Europa zijn de producentenprijzen gedaald in de loop van 2017, door een toename van de veestapel, terwijl het aantal slachtingen is gedaald. Vooral de prijzen voor het vlees van gevogelte zijn duidelijk gestegen (+3,8 % in het eerste kwartaal 2018 in vergelijking met het eerste kwartaal 2017). Op het niveau van de producenten is de prijs voor een braadkip gelijkwaardig tijdens de twee periodes (en zelfs lichtjes lager tijdens de eerste maand van het jaar in vergelijking met dezelfde maand in 2017).

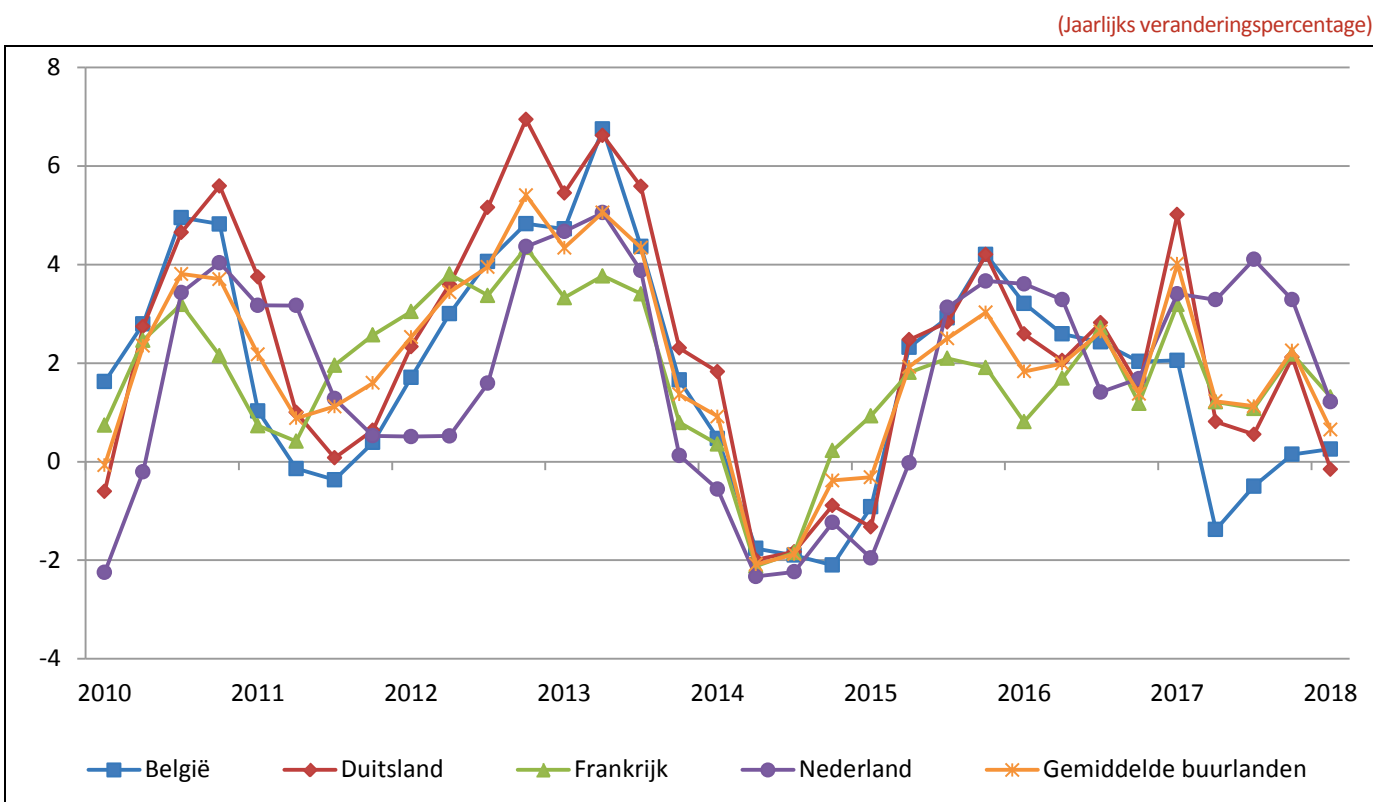
In het eerste kwartaal 2018 kostte vis gemiddeld 2,1 % meer dan tijdens dezelfde periode in 2017. De inflatie van de prijs van vis lijkt dus een beetje te vertragen, na belangrijke stijgingen in 2016 en 2017. De consumptieprijzen van verse of gekoelde vis zijn relatief weinig gestegen (+0,4 % in het eerste kwartaal 2018 in vergelijking met het eerste kwartaal 2017). De aanvoer van verse vis van de Vlaamse visveiling was tijdens het afgelopen jaar gelijkwaardig met de vorige periode en de waargenomen prijzen zijn globaal gezien redelijk stabiel gebleven. Het zijn de consumptieprijzen van verse of gekoelde zeevruchten (+4,0 % op jaarbasis), diepgevroren zeevruchten (+5,1 %) en vooral diepgevroren vis (+7,7 %) die zijn gestegen.

De consumptieprijzen van fruit lagen in het eerste kwartaal 2018 hoger dan in dezelfde periode in 2017 (+2,5 %), waarmee het einde werd ingeluid van een periode van desinflatie die zich over meerdere kwartalen uitstrekte. De prijsstijging is vooral te wijten aan vers fruit, maar de prijzen van conserven zijn ook een beetje gestegen. Voor vers fruit betaalden consumenten gemiddeld 2,8 % meer tijdens het eerste kwartaal 2018 dan tijdens hetzelfde kwartaal vorig jaar. De prijzen van vers fruit die betaald werden aan Belgische fruitteilers kenden dit verkoopseizoen een zeer sterke stijging (vooral voor appels waarvan de prijzen bijna verdubbeld zijn in vergelijking met vorig jaar), door een zeer zwakke productie. De vorst van april 2017 had namelijk een belangrijke impact op de vruchtvorming en dus op het rendement van appels en peren.

IV.2 Inflatie voor niet-bewerkte levensmiddelen in de voornaamste buurlanden

De inflatie voor niet-bewerkte levensmiddelen in de buurlanden is gedaald in vergelijking met het vorige kwartaal, maar bleef niettemin op jaarbasis lichtjes positief (0,7 %) en kwam uit boven het inflatiecijfer in België (0,3 %). Gezien het geringe gewicht van deze productgroep (7,8 % in België) is de bijdrage ervan tot het totale inflatieverschil ten voordele van België verwaarloosbaar. Frankrijk en Nederland lieten voor de niet-bewerkte levensmiddelen op jaarbasis een prijsstijging optekenen van respectievelijk 1,3 % en 1,2 % (in het voorgaande kwartaal bedroeg de inflatie voor deze categorie in deze landen respectievelijk 2,2 % en 3,3 %). In Duitsland, waar de inflatie een jaar terug nog de hoogste was (5,0 % in het eerste kwartaal 2017), viel de inflatie ditmaal lichtjes negatief uit (-0,2 %, ten gevolge van de negatieve inflatie voor groenten, waarvan het gewicht betrekkelijk hoog is).

Grafiek 12. Kwartaalevolutie van de consumptieprijzen voor niet-bewerkte levensmiddelen in België en in de voornaamste buurlanden

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

De grootste prijsstijgingen op jaarbasis worden aangetroffen bij fruit, vooral dan in de buurlanden (+6,7 %). In het oogstjaar 2016-2017 had de appelen- en perenproductie sterk te lijden onder de korte vriesperiode van april 2017. In België echter, waar de productie op een heel laag peil lag, bleek dit op de afzetprijzen een kleinere weerslag te hebben dan in de buurlanden. Behalve in Frankrijk gingen daarbij de producentenprijzen de hoogte in (+42 % tussen het vierde kwartaal 2016 en het vierde kwartaal 2017 voor België, +47 % in Duitsland, +43 % in Nederland maar slechts +6 % in Frankrijk)⁶⁵.

Daarentegen gingen de consumptieprijzen voor groenten op jaarbasis in alle landen naar omlaag, en zelfs heel duidelijk in Duitsland. In Frankrijk was de prijsdaling minder beduidend en gingen de prijzen met slechts 1,7 % achteruit. In België lag de prijsvermindering op jaarbasis niet ver van het gemiddelde cijfer in de buurlanden (-5,8 % tegenover -6,2 %). Dit geldt ook voor de inflatie van vis en zeevruchten, die zowel in België als in de buurlanden positief uitviel (2,1 % tegenover 1,6 %), en ook van vlees, waarbij de prijsstijging op jaarbasis wel iets minder uitgesproken was in België dan in de buurlanden (1,7 % tegenover 2,0 %). Op jaarbasis gingen de vleesprijzen voor de voornaamste vleessoorten (rund, varken en gevogelte) in alle vier de landen lichtjes omhoog (behalve rundvlees, waarvan de prijs in België een beetje is gedaald, met name met 0,3 %). Deze betrekkelijk lage prijsevolutie staat wel in contrast met de prijzen die aan de veehouders werden betaald die in de vier landen voor rundvlees sterk zijn gestegen (tussen 6 % en 10 % op jaarbasis volgens het beschouwde land). De prijzen voor varkensvlees kenden een evolutie in omgekeerde zin (tussen -6 % en -9 %, al naar gelang het beschouwde land)⁶⁶.

⁶⁵ Volgens Eurostat-gegevens (http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=apri_pi10_outq&lang=fr).

⁶⁶ Volgens Eurostat-gegevens (<http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/submitViewTableAction.do>).

Tabel 11. Inflatie voor niet-bewerkte levensmiddelen en voornaamste categorieën in België en in de voornaamste buurlanden in het eerste kwartaal 2018

(Jaarlijks veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	België	Gemiddelde buurlanden	Duitsland	Frankrijk	Nederland	Gewicht 2018 (in %)	
						België	Gemiddelde buurlanden
Vlees	1,7	2,0	2,6	1,4	2,8	53,5	47,5
Fruit	2,5	6,7	7,8	5,6	6,1	13,9	18,2
Vis en zeevruchten	2,1	1,6	1,3	1,3	5,1	12,4	9,8
Groenten	-5,8	-6,2	-10,5	-1,7	-4,5	20,2	24,6
Niet-bewerkte levensmiddelen	0,3	0,7	-0,2	1,3	1,2	100,0	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

V Inflatie voor diensten in het eerste kwartaal 2018

V.1 Inflatie voor diensten in België

In het eerste kwartaal 2018 kwam de diensteninflatie uit op 1,5 %, wat een sterke vertraging van het prijsstijgingstempo betekende ten opzichte van het voorgaande kwartaal (1,9 %). Mede door het grote gewicht (41,5 %) droeg deze productgroep het meeste bij tot de totale inflatie (0,65 procentpunt).

De vertraging van het prijsstijgingstempo voor diensten was het gevolg van een vertraging van de inflatie van de categorieën vrijetijdsbesteding en lichaamsverzorging (1,4 % in het eerste kwartaal 2018 tegenover 2,4 % in het vierde kwartaal 2017, door een vertraging van de inflatie voor culturele diensten en restaurants en cafés), reizen (1,7 % in de beschouwde periode tegenover 3,0 % in het vierde kwartaal 2017, voornamelijk door een vertraging van de inflatie voor pakketreizen) en communicatie (0,2 % in het eerste kwartaal 2018 tegenover 0,8 % in het voorgaande kwartaal, als gevolg van een vertraging van de inflatie voor bundels en GSM-gesprekken).

Gereguleerde prijzen hebben een grote invloed op de diensteninflatie. Gereguleerde prijzen zijn prijzen die rechtstreeks vastgelegd of sterk beïnvloed worden door de overheid of die door een regulerende overheid worden gecontroleerd⁶⁷. In onderstaande tabel zijn de gereguleerde diensten in België in cursief aangeduid. De gereguleerde diensten hadden in het eerste kwartaal 2018 een bijdrage van 0,67 procentpunt tot de diensteninflatie (1,5 %) ⁶⁸, en waren dus verantwoordelijk voor meer dan 40 % van de totale diensteninflatie. Dit betekende een toename van het aandeel van de gereguleerde diensten in de totale diensteninflatie in vergelijking met het vierde kwartaal 2017 (0,68 procentpunt bij een diensteninflatie van 1,9 % of goed voor 36 % van de totale diensteninflatie).

⁶⁷ In het jaarverslag 2015 van het Prijzenobservatorium is een focus opgenomen over de evolutie van gereguleerde prijzen in België en in de voornaamste buurlanden (zie: <https://economie.fgov.be/nl/publicaties/prijzen-analyse-van-de-prijzen-14>).

⁶⁸ Hoewel de afschaffing van het kijk- en luistergeld in Wallonië een aanzienlijke impact heeft gehad op de diensteninflatie, heeft die geen impact op de gereguleerde diensten. Dit komt omdat Eurostat een categorie pas als gereguleerd definieert op COICOP4-niveau van zodra een bepaald percentage van die categorie effectief gereguleerd is. De meerderheid van de culturele diensten zijn dus niet gereguleerd, waardoor deze categorie niet onder de administered prices van Eurostat valt.

Tabel 12. Recente verloop van de consumptieprijzen voor diensten

(Jaarlijks veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	2015	2016	2017	2017				2018	2018 – I			Bijdrage ¹	Gewicht ²
				I	II	III	IV		jan	feb	maa		
Overige diensten	3,2	2,7	2,1	1,9	2,1	2,1	2,3	2,4	2,6	2,3	2,3	0,58	24,0
<i>Verpleging in ziekenhuis</i>	1,4	1,2	2,0	1,8	2,0	2,0	2,2	2,4	2,9	2,2	2,1	0,24	10,1
<i>Sociale bescherming</i>	3,7	3,0	2,2	2,0	2,1	2,3	2,5	2,2	2,4	2,2	2,2	0,11	5,1
<i>Tandheelkundige verzorging</i>	0,0	0,0	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	7,9	7,9	7,9	7,9	0,09	1,2
<i>Verzekering i.v.m. gezondheid</i>	2,9	2,5	3,8	3,7	3,8	3,8	3,8	3,3	3,2	3,3	3,3	0,07	2,2
<i>Onderwijs</i>	8,2	20,2	0,4	0,0	0,0	0,0	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	0,02	1,2
<i>Andere verzekeringen</i>	1,6	2,7	2,9	1,2	3,0	3,7	3,7	4,1	3,6	3,6	5,1	0,02	0,6
<i>Andere diensten, n.e.g.</i>	0,4	0,6	1,0	0,9	1,0	1,0	1,1	1,3	1,1	1,4	1,3	0,02	1,5
<i>Financiële diensten, n.e.g.</i>	3,5	2,5	2,0	1,8	2,1	2,1	2,1	2,8	2,8	2,9	2,9	0,00	0,1
<i>Medische en paramedische diensten</i>	8,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	2,1
Vrijtijdsbesteding en lichaamsverzorging	2,7	2,8	2,3	2,5	2,0	2,4	2,4	1,4	1,4	1,4	1,3	0,35	26,9
<i>Restaurants en cafés</i>	2,7	3,2	2,5	2,8	2,4	2,5	2,3	2,0	2,1	2,1	1,9	0,32	16,3
<i>Kapsalons en lichaamsverzorging</i>	2,2	2,3	2,0	2,0	1,9	1,8	2,0	2,2	2,2	2,3	2,0	0,08	3,5
<i>Recreatieve- en sportdiensten</i>	1,7	2,4	1,9	2,1	1,5	1,6	2,5	2,5	2,6	2,5	2,5	0,05	2,3
<i>Kantines</i>	1,3	1,0	1,8	1,3	1,3	1,2	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	0,02	0,8
<i>Reiniging, herstelling en huur van kleding</i>	2,7	2,2	1,6	1,7	1,6	1,4	1,7	1,9	1,9	2,0	1,7	0,00	0,1
<i>Culturele diensten</i>	3,9	2,3	2,7	2,6	1,8	3,5	2,8	-3,7	-3,5	-4,0	-3,6	-0,13	3,7
Huisvestingsdiensten	2,7	1,4	1,3	1,2	1,2	1,4	1,4	1,4	1,5	1,4	1,4	0,33	23,4
<i>Werkelijke woninghuur</i>	1,0	0,9	1,1	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,2	1,0	1,0	0,16	15,0
<i>Riolering en afvalwaterzuivering</i>	2,0	2,9	2,2	3,0	2,1	1,9	1,9	5,0	4,9	5,1	5,1	0,05	1,0
<i>Andere diensten i.v.m. woning</i>	10,7	0,6	2,8	0,8	0,6	4,9	4,9	2,0	1,8	2,0	2,1	0,04	1,9
<i>Verzekering i.v.m. woning</i>	2,4	1,7	3,1	2,8	2,4	3,6	3,4	4,0	4,0	4,0	4,0	0,04	1,0
<i>Huishoudelijke diensten voor de woning</i>	4,3	1,3	0,9	0,6	1,1	1,0	1,0	0,8	1,0	0,8	0,6	0,02	2,5
<i>Diensten onderhoud en reparatie woning</i>	1,6	2,2	1,3	1,1	1,4	1,4	1,3	1,2	1,2	1,0	1,4	0,01	1,2
<i>Afvalophaling</i>	12,1	3,0	1,1	1,5	1,1	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,01	0,9
Vervoerdiensten	2,0	1,2	1,1	1,4	1,3	0,8	0,9	1,2	1,3	1,3	1,1	0,15	12,2
<i>Herstelling en onderhoud privévoertuigen</i>	2,2	1,4	1,8	1,7	1,9	1,8	1,8	1,6	1,8	1,6	1,5	0,10	6,4
<i>Personenvervoer per spoor</i>	0,1	1,0	2,4	1,3	2,9	2,6	2,9	2,5	1,7	3,2	2,5	0,03	1,1
<i>Personenvervoer over de weg</i>	4,9	3,3	3,3	3,3	3,4	3,3	3,2	1,6	3,3	0,8	0,8	0,02	1,0
<i>Andere vervoerdiensten</i>	2,1	1,2	1,6	1,4	1,4	2,0	1,4	1,9	1,2	2,3	2,3	0,00	0,2
<i>Personenvervoer door de lucht</i>	6,0	0,2	-5,3	1,8	-3,5	-9,6	-8,7	0,4	-1,4	2,0	0,6	0,00	0,7
<i>Andere diensten ivm privévoertuigen</i>	1,0	1,4	0,8	1,8	0,8	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,00	0,7
<i>Verzekeringen i.v.m. het vervoer</i>	0,5	0,1	-0,3	-0,5	-0,3	-0,1	-0,1	-0,5	-0,1	-0,7	-0,7	-0,01	1,9
Reizen	1,8	1,6	2,9	-1,3	4,6	5,2	3,0	1,7	-1,0	1,9	4,2	0,11	5,8
<i>Accommodatie</i>	4,2	3,0	7,0	2,2	8,5	7,1	10,0	8,6	9,2	9,6	6,9	0,19	2,0
<i>Pakketreizen</i>	0,2	1,2	0,4	-3,1	2,0	3,3	-0,9	-2,0	-6,3	-2,2	2,5	-0,07	3,8
Communicatie	-0,1	4,2	2,0	4,1	2,2	1,1	0,8	0,2	0,4	0,4	-0,1	0,02	7,7
<i>Postdiensten</i>	3,2	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,5	0,0	0,0	13,5	0,01	0,2
<i>Telefoon- en faxtoestellen en -diensten</i>	-0,2	4,2	2,1	4,3	2,3	1,1	0,8	0,1	0,4	0,4	-0,4	0,01	7,5
Diensten	2,4	2,2	1,9	1,8	1,9	2,0	1,9	1,5	1,5	1,5	1,6	1,54	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

¹ Bijdrage tot de inflatie van de groep in het eerste kwartaal 2018 (in procentpunt), ² p.m. gewicht in de groep in 2018 (in %).

In cursief: gereguleerde diensten in België.

In het eerste kwartaal 2018 werd de grootste bijdrage tot de diensteninflatie met 0,58 procentpunt geleverd door de categorie overige diensten. De inflatie van deze categorie kwam in het eerste kwartaal 2018 uit op 2,4 %, wat een lichte versnelling betekende ten opzichte van het vierde kwartaal 2017 (2,3 %). Verpleging in een ziekenhuis werd op jaarbasis gemiddeld 2,4 % duurder (tegenover 2,2 % in het voorgaande kwartaal). Dit is onder andere te wijten aan een aanpassing van de RIZIV-tarieven na het overschrijden van de spilindex in 2017 en aan een verhoging van de verblijfskost. Voor geneeskundige prestaties van tandartsen kwam de inflatie in het eerste kwartaal 2018 uit op 7,9 % (tegen

over 7,6 %⁶⁹ in het vierde kwartaal 2017). Op 1 januari 2018 zijn de tarieven voor tandartsen verhoogd, waarbij de terugbetaling door de verplichte ziekteverzekering gelijk is gebleven en de verhoging dus volledig voor rekening van de patiënt is. Zowel de subcategorie verpleging in een ziekenhuis als de subcategorie geneeskundige prestaties van tandartsen zijn verantwoordelijk voor de versnelling van de inflatie voor overige diensten. Beide diensten hebben ook een impact gehad op de gereguleerde diensten.

De categorie vrijtijdsbesteding en lichaamsverzorging heeft in het eerste kwartaal 2018 een bijdrage van 0,35 procentpunt geleverd tot de diensteninflatie, tegenover 0,63 procentpunt in het vierde kwartaal 2017. De inflatie voor deze categorie kwam in de beschouwde periode uit op 1,4 %, wat een sterke vertraging betekent van het prijsstijgingstempo (2,4 % in het voorgaande kwartaal). Voor een restaurant- of cafébezoek betaalde de consument in het eerste kwartaal 2018 gemiddeld 2,0 % meer dan in dezelfde periode 2017 (tegenover 2,3 % in het vierde kwartaal 2017). Voor culturele diensten kwam de inflatie in het eerste kwartaal 2018 uit op -3,7 % (tegenover 2,8 % in het vierde kwartaal 2017). Deze prijsdaling is te wijten aan de schrapping van het kijk- en luistergeld in Wallonië op 1 januari 2018. Daarnaast waren ook popconcerten in het eerste kwartaal 2018 goedkoper dan in dezelfde periode van 2017. De sterke vertraging van het prijsstijgingstempo van de categorie vrijtijdsbesteding en lichaamsverzorging werd voornamelijk veroorzaakt door de vertraging van de inflatie voor de culturele diensten (-3,7 % in het eerste kwartaal 2018 tegenover 2,8 % in het vierde kwartaal 2017, oftewel een afname van de impact met 0,23 procentpunt op de bijdrage tot de diensteninflatie) en voor restaurants en cafés (2,0 % in het eerste kwartaal 2018 tegenover 2,3 % in het vierde kwartaal 2017, oftewel een afname van de impact met 0,05 procentpunt op de bijdrage tot de diensteninflatie).

Huisvestingsdiensten werden op jaarbasis gemiddeld 1,4 % duurder in de beschouwde periode, wat een stabilisatie betekent van het prijsstijgingstempo (1,4 % in het vierde kwartaal 2017). Gezien het grote gewicht leverde de subcategorie werkelijke woninghuur de grootste bijdrage tot de inflatie van de huisvestingsdiensten. De inflatie voor deze subcategorie kwam in het eerste kwartaal 2018 uit op 1,1 % (net als in het voorgaande kwartaal). Voor riolering en afvalwaterzuivering kwam de inflatie in het eerste kwartaal 2018 uit op 5,0 %. In het derde kwartaal 2017 werd de bijdrage voor afvalwaterzuivering in Wallonië verhoogd.

De inflatie voor vervoerdiensten kwam in het eerste kwartaal 2018 uit op 1,2 %, wat een versnelling betekent van het prijsstijgingstempo ten opzichte van het voorgaande kwartaal (0,9 % in het vierde kwartaal 2017). Voornamelijk voor onderhoud en reparatie diende de consument meer te betalen op jaarbasis. In de beschouwde periode kwam de inflatie voor deze subcategorie uit op 1,6 %. De versnelling van het prijsstijgingstempo van vervoerdiensten is een gevolg van de hogere bijdrage door de subcategorie personenvervoer door de lucht. Daar waar vliegtuigtickets in de drie voorgaande kwartalen nog een sterk negatieve inflatie lieten optekenen, kwam de inflatie hiervoor in het eerste kwartaal 2018 licht positief uit (0,4 %).

Reizen waren in het eerste kwartaal 2018 gemiddeld 1,7 % duurder dan in dezelfde periode een jaar voordien, wat een vertraging van het prijsstijgingstempo betekent (3,0 % in het voorgaande kwartaal). Accommodaties waren in het eerste kwartaal 2018 gemiddeld 8,6 % duurder dan in dezelfde periode van het voorgaande jaar (tegenover een inflatie van bijna 10 % in het voorgaande kwartaal). Voornamelijk vakantiecentra, campings, jeugdherbergen waren in de beschouwde periode fors duurder. Pakketreizen lieten in het eerste kwartaal 2018 een negatieve inflatie van -2,0 % optekenen, wat een forsere prijsdaling is dan in het vierde kwartaal 2017 (-0,9 %). Buitenlandse reizen hebben gezorgd voor deze negatieve inflatie. In januari 2018 liet de subcategorie pakketreizen nog een negatieve inflatie van -6,3 % opteke-

⁶⁹ Op 1 januari 2017 werd in het kader van het mondzorgtraject de bijdrage van de patiënt verhoogd indien deze in het voorgaande jaar geen preventieve controle bij de tandarts heeft ondergaan. Dit betrof aldus geen verhoging van het tarief aan de tandarts.

nen. Deze negatieve inflatie werd deels gecompenseerd door een positieve inflatie van 2,5 % in maart⁷⁰. De vertraging van het prijsstijgingstempo voor reizen in het eerste kwartaal 2018 is het gevolg van de vertraging van de inflatie voor pakketreizen.

Het prijsstijgingstempo voor communicatiediensten kwam in het eerste kwartaal 2018 uit op 0,2 %, wat voor het vierde kwartaal op rij een vertraging van het inflatiepeil betekent (0,8 % in het vierde kwartaal 2017). Telefoon- en faxtoestellen en –diensten⁷¹ werden op jaarbasis gemiddeld 0,1 % duurder. Bundels, dewelke goed zijn voor tweederde van het gewicht van telefoon- en faxdiensten, kenden in het eerste kwartaal 2018 een inflatie van 1,3 %. Gesprekken met een vast toestel werden op jaarbasis gemiddeld 6,3 % duurder, terwijl een internetabonnement gemiddeld 2,6 % duurder was dan een jaar voordien. Een GSM-gesprek daarentegen werd op jaarbasis gemiddeld 5,6 % goedkoper. Postdiensten lieten in het eerste kwartaal 2018 een inflatie optekenen van 4,5 %. Na goedkeuring van het BIPT, zijn op 1 maart 2018 de tarieven voor postzegels met 13,5 % opgetrokken. Vanaf dan dient de consumenten voor 10 postzegels voor een genormaliseerde verzending 0,84 euro per postzegel te betalen, terwijl dit voordien nog 0,74 euro bedroeg.

Focus: Evolutie van de kostprijs van een zichtrekening

De berekening van de kostprijs van een zichtrekening voor particulieren (in euro) is gebaseerd op alle zichtrekeningen⁷² en/of pakketrekeningen⁷³ die worden aangeboden door een selectie van acht banken die eind 2015 tezamen meer dan 86 % van het totaal aantal geopende zichtrekeningen in België in de boeken had.

Vier mogelijke profielen van een gebruiker van een zichtrekening worden gehanteerd: een elektronisch profiel met kredietkaart⁷⁴, een elektronisch profiel zonder kredietkaart, een traditioneel profiel met kredietkaart en een traditioneel profiel zonder kredietkaart. De weerhouden zichtrekeningen worden door de banken toegewezen aan één of meerdere gebruikersprofielen. Ieder profiel wordt gekenmerkt door een aantal verrichtingen die worden uitgevoerd. Enkel de transacties die kostprijsbepalend zijn (relevante transacties), worden in rekening gebracht: geldafhalingen met een debetkaart aan de geldautomaat van andere banken (dan de eigen bank), geldafhalingen aan het loket en papieren overschrijvingen. Op basis van de tarieflijsten van de banken in het begin van ieder jaar, het aantal verrichtingen onder de relevante transacties van iedere rekening van elk van de acht banken en het gewicht van elke zichtrekening binnen elk profiel, wordt de kostprijs van een zichtrekening voor de verschillende gebruikersprofielen berekend⁷⁵. Door de evolutie van de kostprijs van elk gebruikersprofiel te wegen aan de hand van het gewicht van de profielen per 1.1.2017 en te sommeren voor de vier profielen, kan de evolutie van de kostprijs van een zichtrekening berekend worden tussen 1 januari 2017 en 1 januari 2018.

⁷⁰ De negatieve inflatie in januari heeft onder andere te maken met goedkopere citytrips naar Londen, waarschijnlijk door de lagere pond als gevolg van de Brexit. De hogere inflatie in maart is onder andere toe te wijzen aan het feit dat 31 maart 2018 dit jaar in het paasweekend viel, wat leidde tot hogere prijzen in vergelijking met vorig jaar.

⁷¹ Jaarlijks publiceert de ombudsman voor telecom een jaarverslag waarin een overzicht wordt gegeven van de ingediende klachten betreffende de telecomsector. Sinds 1 juli 2017 maakt de Easy Switch-procedure het eenvoudiger om van telecom-operator te veranderen. De ombudsdienst voor telecom heeft in de tweede jaarhelft van 2017 echter meer dan 100 klachten ontvangen over onregelmatigheden bij de toepassing van de Easy Switch-procedure. Uit de klachten bleek dat de oude leverancier vaak niet op de hoogte was gebracht van de overstap en dus was blijven factureren. Zie <http://www.ombudsmantelecom.be/nl/jaarverslagen.html?IDC=44>.

⁷² Zichtrekeningen in het kader van basisbankdiensten alsook jongerenrekeningen, beleggersrekeningen, investeringsrekeningen en aanverwante rekeningen worden niet weerhouden in de berekening van de evolutie van de kostprijs van een zichtrekening.

⁷³ Een pakketrekening is een zichtrekening waarvoor de cliënt één vaste (forfaitaire) bijdrage betaalt voor een vooraf bepaald pakket van financiële producten en diensten. Een pakket kan één of meerdere zichtrekeningen omvatten.

⁷⁴ Deze omvatten eveneens de kaarten met uitgestelde debetfunctie.

⁷⁵ Voor een meer uitgebreide omschrijving van de gebruikte methodologie wordt verwezen naar bijlage 4 van dit kwartaalverslag.

De twee elektronische profielen van gebruiker namen per 1.1.2017 verder aan belang toe in vergelijking met de twee traditionele profielen: het belang van het elektronisch profiel met en zonder kredietkaart steeg met respectievelijk 1,1 en 1,4 procentpunt tot respectievelijk 24,9 en 41,5 % terwijl het belang van het traditioneel profiel met en zonder kredietkaart daalde met respectievelijk 0,1 en 2,4 procentpunt tot respectievelijk 6,1 en 27,5 %.

In vergelijking met 1 januari 2017, toen de globaal gewogen gemiddelde kostprijs van een zichtrekening gedaald was met 1,3 % op jaarbasis, steeg de globaal gewogen gemiddelde prijs per 1 januari 2018 met 3,9 %⁷⁶. Deze toename is voornamelijk het gevolg van een belangrijke tariefstijging die twee banken begin 2018 hebben doorgevoerd op het niveau van de beheerskosten (periodieke bijdrage voor een zichtrekening). Voor ieder profiel van gebruiker nam de kostprijs toe, doch meer uitgesproken voor de profielen met kredietkaart.

Voor de profielen zonder kredietkaart bleef de stijging beperkt tot respectievelijk 2,6 % (elektronisch profiel zonder kredietkaart) en 3,8 % (traditioneel profiel zonder kredietkaart). Omwille van het relatief grote belang van deze profielen (respectievelijk 41,5 en 27,5 % per 1.1.2017), werden de sterkere prijsstijgingen van het elektronisch profiel met kredietkaart (5,5 %) en het traditioneel profiel met kredietkaart (6,2 %) enigszins getemperd.

Elektronische zichtrekeningen zonder kredietkaart waren per 1 januari 2018 goedkoper dan traditionele zichtrekeningen zonder kredietkaart. Voor zichtrekeningen zonder kredietkaart betaalde het elektronisch profiel van gebruiker 21,95 euro tegenover 30,59 euro voor het traditioneel profiel van gebruiker. Voor zichtrekeningen zonder kredietkaart diende beduidend minder betaald te worden dan voor zichtrekeningen met een kredietkaart (respectievelijk 21,95 euro en 30,59 euro voor het elektronisch en traditioneel profiel zonder kredietkaart tegenover 48,27 euro en 48,64 euro voor het elektronisch en traditioneel profiel met kredietkaart). Voor zichtrekeningen met kredietkaart is de prijs die het elektronisch profiel van gebruiker betaalde nagenoeg gelijk aan de prijs die het traditioneel profiel van gebruiker betaalde (48,27 euro tegenover 48,64 euro).

Tabel 13. Evolutie van de kostprijs van een zichtrekening, per profiel van gebruiker en globaal

In euro, in % of in index.

	01.01 2016 (in euro)	01.01 2017 (in euro)	Evolutie '16-'17 (in) op basis van weging 1/1/2016	01.01 2018 (in euro)	Evolutie '17-'18 (in) op basis van weging 1/1/2017
Elektronisch profiel met kredietkaart	45,50	45,75	+0,55	48,27	+5,51
Elektronisch profiel zonder kredietkaart	22,71	21,40	-5,77	21,95	+2,57
Traditioneel profiel met kredietkaart	45,14	45,80	+1,46	48,64	+6,20
Traditioneel profiel zonder kredietkaart	28,72	29,46	+2,58	30,59	+3,84
Globale evolutie in index					
Globale evolutie in %			-1,32 %		+3,87 %

Bron: Febelfin, diverse banken, eigen berekeningen

Tabel 14. Weging van de verschillende gebruikersprofielen

In %.

Profiel	Weging profiel per 01.01.2016	Weging profiel per 01.01.2017
Elektronisch profiel met kredietkaart	23,8	24,9
Elektronisch profiel zonder kredietkaart	40,1	41,5
Traditioneel profiel met kredietkaart	6,2	6,1
Traditioneel profiel zonder kredietkaart	29,9	27,5

Bron: Febelfin, diverse banken, eigen berekeningen

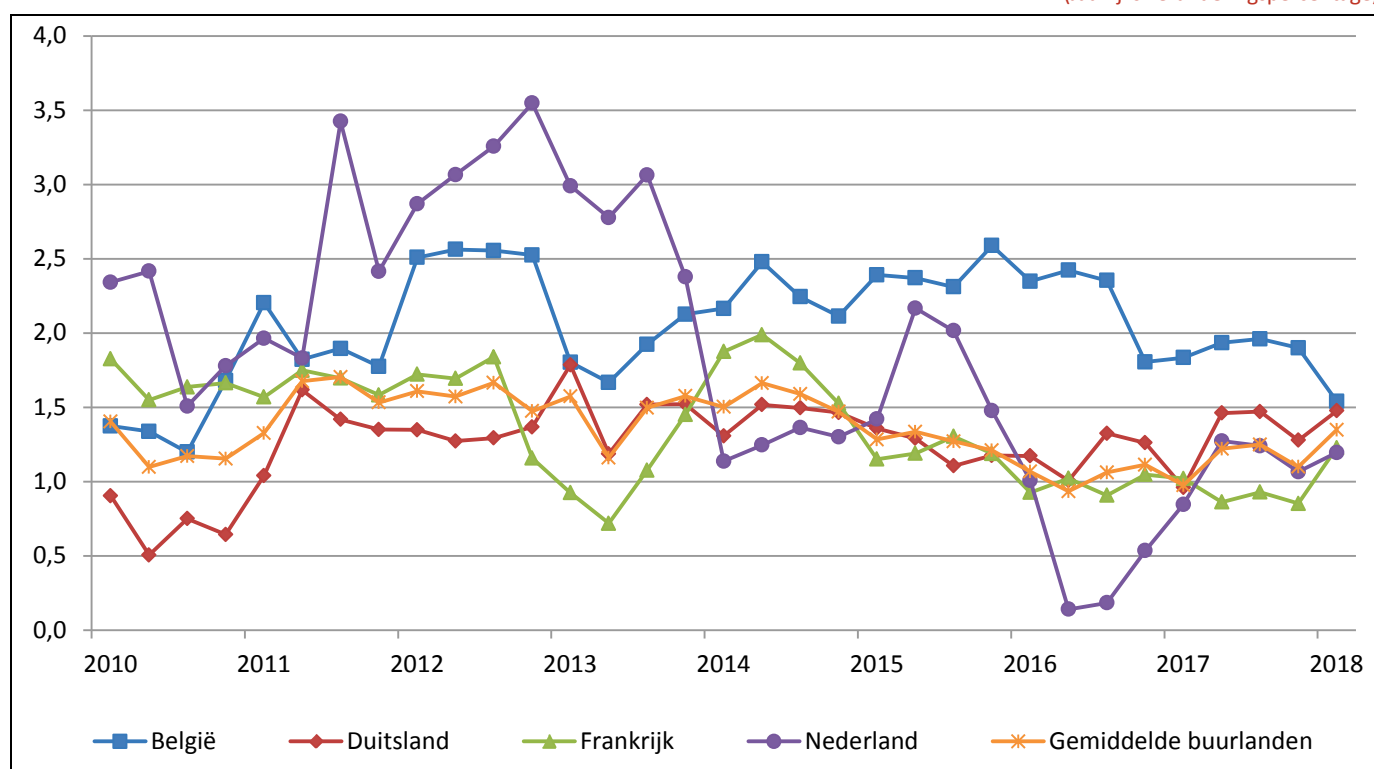
⁷⁶ Op basis van constant gehouden gewichten van de verschillende profielen per 1.1.2016, zou de globaal gewogen gemiddelde kostprijs van een zichtrekening tussen 1 januari 2017 en 1 januari 2018 eveneens met 3,9 % zijn toegenomen. Op basis van constant gehouden gewichten van de verschillende profielen per 1.1.2016, zou de globaal gewogen gemiddelde kostprijs van een zichtrekening tussen 1 januari 2016 en 1 januari 2018 (periode van twee jaar) met 2,5 % zijn toegenomen.

V.2 Inflatie voor diensten in de voornaamste buurlanden

De diensteninflatie in de buurlanden versnelde licht in het eerste kwartaal 2018 en kwam uit op gemiddeld 1,3 % (tegenover 1,1 % in het vierde kwartaal 2017). In Duitsland versnelde de diensteninflatie van 1,3 % in het vierde kwartaal 2017 naar 1,5 % in het eerste kwartaal 2018, in Frankrijk ging het prijsstijgingstempo voor deze categorie van 0,9 % naar 1,2 % in dezelfde periode, terwijl in Nederland de diensteninflatie toenam van 1,1 % naar 1,2 %. Ondanks de vertraging van het prijsstijgingstempo voor diensten in België (van 1,9 % in het vierde kwartaal 2017 naar 1,5 % in het eerste kwartaal 2018), bleef de diensteninflatie hoger dan gemiddeld in de buurlanden. Dit heeft als gevolg dat de diensten nog steeds positief bijdragen tot het totale inflatieverschil in het eerste kwartaal 2018, maar de bijdrage liep terug tot 0,04 procentpunt⁷⁷.

Grafiek 13. Kwartaalevolutie van de consumptieprijsen voor diensten in België en in de voornaamste buurlanden

(Jaarlijks veranderingspercentage)

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

De subcategorie verpleging in een ziekenhuis heeft veruit de grootste bijdrage geleverd aan het inflatieverschil voor diensten met de buurlanden, ten nadele van België. Net zoals gemiddeld in de buurlanden, kwam de inflatie voor deze categorie voor België uit op 2,4 % (2,5 % in Duitsland en 1,5 % in Frankrijk). In België heeft deze categorie echter een significant groter gewicht dan in de buurlanden⁷⁸. Daarnaast leverden ook de categorieën telefoondiensten en restaurants en cafés een bijdrage tot het inflatieverschil voor diensten, ten nadele van België. De bijdrage van deze categorieën tot het inflatieverschil voor diensten, ten nadele van België is echter lager dan de voorgaande kwartalen. De inflatie voor telefoon- en faxdiensten kwam in België uit op 0,1 % tegenover -1,9 % gemiddeld in de buurlanden. In Nederland kwam de inflatie voor deze categorie uit op -8,0 % (door de prijsdaling op jaarbasis voor gesprekken met een mo-

⁷⁷ Bij het GICP met constante belastingvoet zou de diensteninflatie in het eerste kwartaal 2018 in België, Duitsland, Frankrijk en Nederland identiek geweest zijn aan de reële diensteninflatie.

⁷⁸ In Nederland heeft deze categorie geen gewicht omdat sinds januari 2006 een nieuwe zorgwet van kracht is waarbij elke ingezetene in Nederland verplicht is een basiszorgverzekering te nemen. Deze dekt onder andere de kosten voor een ziekenhuis, waardoor de verzekerde geen eigen bijdrage dient te betalen. Het gewicht van deze categorie in 2018 komt uit op 4,2 ‰ in België, tegenover 0,76 ‰ in Duitsland en 0,22 ‰ in Frankrijk.

biel toestel) tegenover respectievelijk -0,6 % en -1,8 % in Duitsland en Frankrijk. Voor restaurants en cafés kwam de inflatie in het eerste kwartaal 2018 uit op 1,9 % gemiddeld in de buurlanden tegenover 2,0 % in België. Zowel in Duitsland als in Nederland kwam de inflatie voor deze categorie uit op 2,2 %, wat dus hoger is dan in België. In Frankrijk daarentegen zijn de consumptieprijzen voor een restaurant- of cafébezoek op jaarbasis met slechts 1,4 % toegenomen.

De grootste bijdrage tot het inflatieverschil voor diensten ten voordele van België werd geleverd door culturele diensten. Voor deze categorie kwam de inflatie gemiddeld in de buurlanden uit op 1,0 %. Wegens de afschaffing van het kijk- en luistergeld in Wallonië, kwam de inflatie voor culturele diensten uit op -3,7 % in België in het eerste kwartaal 2018.

Tabel 15. Inflatie voor diensten en voornaamste categorieën in België en in de voornaamste buurlanden in het eerste kwartaal 2018

(Jaarlijks veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	België	Gemiddelde buurlanden	Duitsland	Frankrijk	Nederland	Gewicht in 2018 (in %)	
						België	Gemiddelde buurlanden
Overige diensten	2,4	1,6	1,9	1,3	1,4	24,0	18,6
Verpleging in ziekenhuis	2,4	2,4	2,5	1,5	Nb	10,1	1,1
Sociale bescherming	2,2	1,7	2,8	1,4	-1,5	5,1	4,1
Tandheelkundige verzorging	7,9	0,9	-0,2	1,7	2,7	1,2	1,5
Verzekering i.v.m. gezondheid	3,3	1,8	2,6	1,0	4,1	2,2	2,9
Onderwijs	1,7	2,2	2,4	1,7	1,6	1,2	1,9
Andere verzekeringen	4,1	2,1	1,4	Nb	10,2	0,6	0,6
Andere diensten, n.e.g.	1,3	1,5	2,2	1,0	2,2	1,5	2,2
Financiële diensten, n.e.g.	2,8	2,4	3,4	1,4	2,3	0,1	0,9
Medische en paramedische diensten	0,0	0,9	0,6	1,6	-1,0	2,1	3,3
Vrijtijdsbesteding en lichaamsverzorging	1,4	1,7	1,9	1,3	2,2	26,9	20,4
Restaurants en cafés	2,0	1,9	2,2	1,4	2,2	16,3	10,4
Kapsalons en lichaamsverzorging	2,2	1,7	1,9	1,0	2,7	3,5	2,3
Recreatieve- en sportdiensten	2,5	1,8	2,2	1,2	1,9	2,3	2,1
Kantines	3,5	1,5	1,7	1,3	2,5	0,8	1,7
Reiniging, herstelling en huur van kleding	1,9	1,8	1,8	1,9	0,4	0,1	0,3
Culturele diensten	-3,7	1,0	0,8	0,9	2,3	3,7	3,2
Huisvestingsdiensten	1,4	1,4	1,6	1,0	1,5	23,4	28,1
Werkelijke woninghuur	1,1	1,3	1,7	0,4	1,6	15,0	19,5
Riolering en afvalwaterzuivering	5,0	0,3	-0,2	1,2	1,1	1,0	1,7
Andere diensten i.v.m. woning	2,0	1,5	1,6	1,3	-0,4	1,9	1,1
Verzekering i.v.m. woning	4,0	1,4	-0,7	2,1	2,0	1,0	1,0
Huishoudelijke diensten voor de woning	0,8	2,0	2,5	2,1	1,0	2,5	1,0
Diensten onderhoud en reparatie woning	1,2	2,7	3,9	2,1	4,7	1,2	2,0
Afvalophaling	0,9	0,5	0,0	1,7	0,3	0,9	1,3
Vervoerdiensten	1,2	1,6	1,7	1,6	0,7	12,2	17,0
Herstelling en onderhoud privévoertuigen	1,6	2,4	3,5	2,5	-3,8	6,4	5,7
Personenvervoer per spoor	2,5	1,7	2,6	0,5	1,0	1,1	1,9
Personenvervoer over de weg	1,6	1,5	1,8	1,4	1,5	1,0	1,0
Andere vervoerdiensten	1,9	3,9	2,0	3,2	6,9	0,2	0,2
Personenvervoer door de lucht	0,4	1,0	1,6	-0,4	7,5	0,7	1,5
Andere diensten voor privévoertuigen	0,3	1,4	1,8	1,1	-0,1	0,7	3,2
Verzekering i.v.m. vervoer	-0,5	-1,3	-5,9	3,3	6,3	1,9	1,5
Reizen	1,7	2,6	1,9	4,1	6,7	5,8	8,8
Accommodatie	8,6	3,6	2,5	3,6	8,3	2,0	3,4
Pakketreizen	-2,0	2,3	2,0	9,6	5,1	3,8	5,4
Communicatie	0,2	-1,7	-0,6	-1,3	-7,6	7,7	7,2
Postdiensten	4,5	2,1	0,2	6,7	3,8	0,2	0,5
Telefoon- en faxtoestellen en -diensten	0,1	-1,9	-0,6	-1,8	-8,0	7,5	6,7
Diensten	1,5	1,3	1,5	1,2	1,2	100,0	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium .

Nb: Niet beschikbaar.

VI Inflatie voor niet-energetische industriële goederen in het eerste kwartaal 2018

VI.1 Inflatie voor niet-energetische industriële goederen in België

De inflatie voor niet-energetische industriële goederen is licht gestegen in het eerste kwartaal 2018 (1,0 %), in vergelijking met het laatste kwartaal 2017 (0,8 %), onder andere door het verloop van de consumptieprijzen voor kranten en

tijdschriften, maar ook voor niet-duurzame huishoudartikelen. Ook voor kleren is de inflatie versneld ten gevolge van minder uitgesproken kortingen tijdens de laatste wintersolden.

Met een gewicht van 27,2 % in de consumptiekorf leverde deze productgroep in het beschouwde kwartaal een bijdrage van 0,3 procentpunt tot de totale inflatie.

De bijzonder heterogene groep van de niet-energetische industriële goederen kan worden onderverdeeld in halfduurzame goederen (zoals kleding en schoeisel), duurzame goederen (zoals nieuwe voertuigen en meubelen) en niet-duurzame goederen (zoals geneesmiddelen en producten voor lichaamsverzorging).

De inflatie van niet-duurzame goederen droeg 0,5 procentpunt bij tot de inflatie van de niet-energetische industriële producten. Halfduurzame en duurzame goederen hebben respectievelijk 0,3 procentpunt en 0,2 procentpunt bijgedragen aan de inflatie van niet-energetische industriële producten.

Voor niet-duurzame goederen werd een inflatieversnelling opgetekend (1,4 % tegenover 1,2 % in het laatste kwartaal 2017). In het beschouwde kwartaal hebben farmaceutische producten, kranten en tijdschriften en materialen voor het onderhoud en het herstel van de woning (zoals bijvoorbeeld emailverf, ramen en cement) het meest bijgedragen tot de inflatie van niet-duurzame goederen. Met een inflatie van -0,3 % hebben de producten voor lichaamsverzorging (zoals bijvoorbeeld tampons) daarentegen de inflatie voor niet-duurzame goederen negatief beïnvloed. Net zoals voor andere essentiële goederen, geldt voor hygiënische bescherming sinds 1 januari 2018 een verlaagd btw-tarief van 6 %. De lichte versnelling van de inflatie voor niet-duurzame goederen is een gevolg van de versnelling van de inflatie voor kranten en tijdschriften⁷⁹ (van 2,4 % naar 5,2 %), niet-duurzame huishoudartikelen (van -1,3 % naar 0,0 %) en farmaceutische producten (van 2,9 % naar 3,5 %), dewelke deels werd tenietgedaan door de vertraging van het prijsstijgings-tempo voor leidingwater (van 5,5 % naar 1,0 %)⁸⁰.

De inflatie voor halfduurzame goederen⁸¹ kwam in het beschouwde kwartaal uit op gemiddeld 0,6 % (net zoals in het laatste kwartaal 2017). Kleding, waarvan het prijsstijgingstempo gestegen is van 0,2 % naar 0,4 %, heeft de sterkste bijdrage geleverd aan de inflatie van halfduurzame goederen. De bijdrage van informatiedragers was daarentegen negatief (door een negatieve inflatie van 4,2 %).

Net zoals voor halfduurzame goederen, is de inflatie van duurzame goederen op hetzelfde tempo geëvolueerd als in het vorige kwartaal. Vergeleken met het eerste kwartaal 2017 betaalde de consument gemiddeld 0,6 % meer voor duurzame goederen. Auto's en in mindere mate meubelen leverden de grootste bijdrage tot de inflatie van duurzame goederen in het beschouwde kwartaal. Audio- en videoapparatuur (zoals blu-rayspelers) en gegevensverwerkende apparatuur (zoals printers) leverden daarentegen een negatieve bijdrage tot de inflatie van duurzame goederen. De verschillende getuigen in de categorie van de duurzame goederen hebben in het eerste kwartaal 2018 een verschillend prijsverloop gekend. Terwijl de inflatie van wagens (van 1,3 % naar 1,5 %) en van meubels (van 1,1 % naar 1,2 %) in de beschouwde periode licht gestegen is, is de inflatie vertraagd voor juwelen (1,0 % tegenover 1,9 % in het laatste kwartaal 2017 en zelfs 4,5 % in het eerste kwartaal 2017, zoals bijvoorbeeld gouden trouwringen) en voor motorfietsen en fietsen (0,8 % tegenover 1,1 % in het laatste kwartaal 2017).

⁷⁹ Tussen 2010 en 2018 stegen de prijzen van kranten en tijdschriften op jaarbasis gemiddeld 4,4 % in Duitsland, 4,3 % in België, 3,7 % in Nederland en 3,0 % in Frankrijk. In vergelijking met Frankrijk zijn zowel de prijzen van kranten (5,2 % tegenover 4,1 %) als van tijdschriften (3,9 % tegenover 2,4 %) sneller geëvolueerd dan in België. Tijdens dezelfde periode hebben kranten in Nederland een lagere inflatie op jaarbasis gekend dan in België (van 3,3 %), terwijl tijdschriften hun prijzen gemiddeld sneller hebben zien stijgen dan in België (4,1 %).

⁸⁰ In 2017 hebbende waterleveranciers in de meeste Vlaamse gemeenten hun tarieven aanzienlijk verhoogd.

⁸¹ Met dezelfde kortingen voor kleding en schoeisel als in januari 2017 zou de inflatie voor kleding 0,2 % (in plaats van 0,4 %) hebben bedragen in het eerste kwartaal 2018 en de inflatie voor schoeisel 0,5 % (in plaats van 0,0 %). De kortingen tijdens de solden waren in januari 2017 dus groter voor kleding, maar niet voor schoeisel. De impact van de wintersolden van kleding en schoenen is respectievelijk 0,05 procentpunt en -0,02 procentpunt op de inflatie van niet-energetische industriële goederen in januari 2018 en de inflatie van deze categorie zou 0,94 % bedragen hebben in plaats van 0,97 %.

Tabel 16. Recent verloop van de consumptieprijzen voor niet-energetische industriële goederen

(Jaarlijks veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	2015	2016	2017	2017	2018					2018 – I			Bijdrage ¹	Ge- wicht ²
				I	II	III	IV	I	jan	feb	maa			
Niet-duurzame goederen	0,5	0,7	1,2	0,9	1,3	1,3	1,2	1,4	1,3	1,5	1,6	0,46	31,9	
Farmaceutische producten	-1,4	-0,8	2,1	-0,3	2,7	3,0	2,9	3,5	3,2	3,5	3,8	0,17	5,4	
Producten voor onderhoud en reparatie woning	0,8	0,1	2,0	1,2	1,9	2,4	2,6	2,4	2,8	2,4	1,9	0,10	4,3	
Kranten en tijdschriften	4,0	3,9	3,4	5,0	3,4	2,8	2,4	5,2	5,2	5,2	5,2	0,10	1,8	
Tuinbouw	1,7	1,6	1,5	3,2	1,5	0,4	0,9	1,4	1,7	1,5	0,8	0,04	2,8	
Huisdieren en aanverwante artikelen	0,5	1,5	0,4	-0,2	0,5	0,3	1,0	1,2	0,1	1,8	1,7	0,04	2,9	
Leidingwater	1,9	1,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	1,0	1,0	1,0	1,0	0,02	1,9	
Drukwerk, schrijfwaren en tekenartikelen	1,6	2,1	0,3	0,9	0,9	-0,7	0,1	1,0	0,5	1,8	0,8	0,01	1,2	
Andere medische producten en therapeutische apparaten	-0,4	1,2	-0,3	-0,1	-0,4	0,1	-0,7	0,2	0,7	0,2	-0,4	0,00	2,6	
Niet-duurzame huishoudartikelen	-0,2	1,6	-0,3	-0,2	-0,1	0,4	-1,3	0,0	0,0	-1,1	1,0	0,00	4,0	
Elektrische toestellen en artikelen voor lichaams- verzorging	-0,4	-1,5	-0,6	-1,2	-0,7	-0,3	-0,2	-0,3	-1,0	0,0	0,1	-0,02	5,1	
Half-duurzame goederen	0,5	0,8	0,7	0,7	0,7	1,0	0,6	0,6	1,2	0,4	0,3	0,31	34,6	
Kleding	0,3	0,8	0,4	0,0	0,2	1,1	0,2	0,4	1,3	0,1	0,1	0,16	15,6	
Onderdelen en toebehoren voor privé- voertuigen	-1,2	-0,3	2,8	2,1	3,0	2,8	3,0	2,5	3,0	2,6	2,0	0,04	1,8	
Boeken	0,9	1,5	1,8	2,3	1,3	2,5	1,2	1,6	1,9	1,3	1,4	0,03	1,8	
Schoeisel	1,2	0,9	1,2	2,5	1,0	0,6	0,8	0,0	-1,5	0,5	0,6	0,03	3,2	
Huishoudtextiel	1,6	1,4	0,8	0,9	0,8	0,5	0,8	0,8	1,6	0,7	0,3	0,02	2,4	
Spelen, speelgoed en hobby artikelen	0,1	-0,2	0,4	-0,3	0,4	0,9	0,5	1,2	1,2	1,3	1,1	0,02	1,8	
Vaat-, glaswerk en niet-elektrisch keukengerei	0,8	1,6	1,3	1,6	1,2	1,4	0,9	1,0	0,8	1,0	1,1	0,02	2,0	
Andere kledingartikelen	1,2	1,8	1,1	1,3	1,3	0,8	0,9	1,4	1,5	1,4	1,3	0,01	0,8	
Andere artikelen voor persoonlijk gebruik	0,4	2,2	1,2	1,7	1,2	1,0	1,0	0,9	0,9	0,8	0,9	0,01	1,1	
Kledingstoffen	0,6	0,4	1,1	0,0	1,1	1,2	2,2	2,7	3,2	2,4	2,7	0,00	0,2	
Sport- en kampeerartikelen en artikelen voor buiten recreatie	-0,2	0,3	-0,1	0,5	-0,3	-0,7	0,0	-0,1	0,0	-0,3	0,0	0,00	0,6	
Gereedschap voor huis en tuin	0,5	0,7	-0,1	0,2	0,1	-0,3	-0,4	0,0	0,6	-0,1	-0,6	0,00	2,5	
Opslagmedia	-3,6	-1,0	1,2	0,8	3,7	0,0	0,1	-4,2	-4,9	-4,0	-3,8	-0,04	0,9	
Duurzame goederen	0,2	1,6	0,6	0,7	0,5	0,4	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6	0,20	33,5	
Nieuwe personenwagens	1,5	3,5	1,5	1,6	1,5	1,5	1,3	1,5	1,3	1,6	1,6	0,19	13,8	
Meubelen	0,7	0,8	0,9	0,7	0,8	0,9	1,1	1,2	1,3	1,1	1,3	0,11	9,1	
Motorfietsen en fietsen	1,8	2,8	1,5	2,2	1,4	1,3	1,1	0,8	1,1	0,7	0,6	0,01	1,5	
Sieraden, uurwerken en klokken	3,7	2,9	3,5	4,5	4,2	3,4	1,9	1,0	1,3	1,1	0,6	0,01	1,0	
Tapijten en andere vloerbekleding	0,8	1,8	1,3	1,5	1,3	1,2	1,3	2,0	1,5	2,1	2,4	0,00	0,2	
Grote goederen voor recreatie	1,3	2,9	1,2	2,1	0,7	0,7	1,2	0,6	1,0	0,5	0,5	0,00	0,6	
Foto- en filmapparatuur en optische artikelen	-3,9	-1,3	-2,4	0,6	-1,3	-4,1	-4,9	-4,8	-5,1	-4,7	-4,6	-0,02	0,4	
Huishoudapparaten	-1,5	-0,5	-0,8	-0,8	-0,9	-0,7	-0,6	-0,8	-0,4	-0,8	-1,2	-0,03	3,6	
Informatica-apparatuur	-5,2	-0,8	-2,9	-1,5	-2,9	-4,3	-2,7	-2,4	-4,2	-1,6	-1,4	-0,04	1,5	
Audio- en videoapparatuur	-4,2	-2,9	-3,5	-3,6	-4,2	-3,7	-2,5	-2,5	-2,1	-2,6	-2,8	-0,04	1,8	
Niet-energetische industriële goederen	0,5	1,0	0,8	0,8	0,8	0,9	0,8	1,0	1,3	0,8	0,8	0,97	100,0	

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

¹ Bijdrage tot de inflatie van de groep in het eerste kwartaal 2018 (in procentpunt), ² p.m. gewicht in de groep in 2018 (in %).

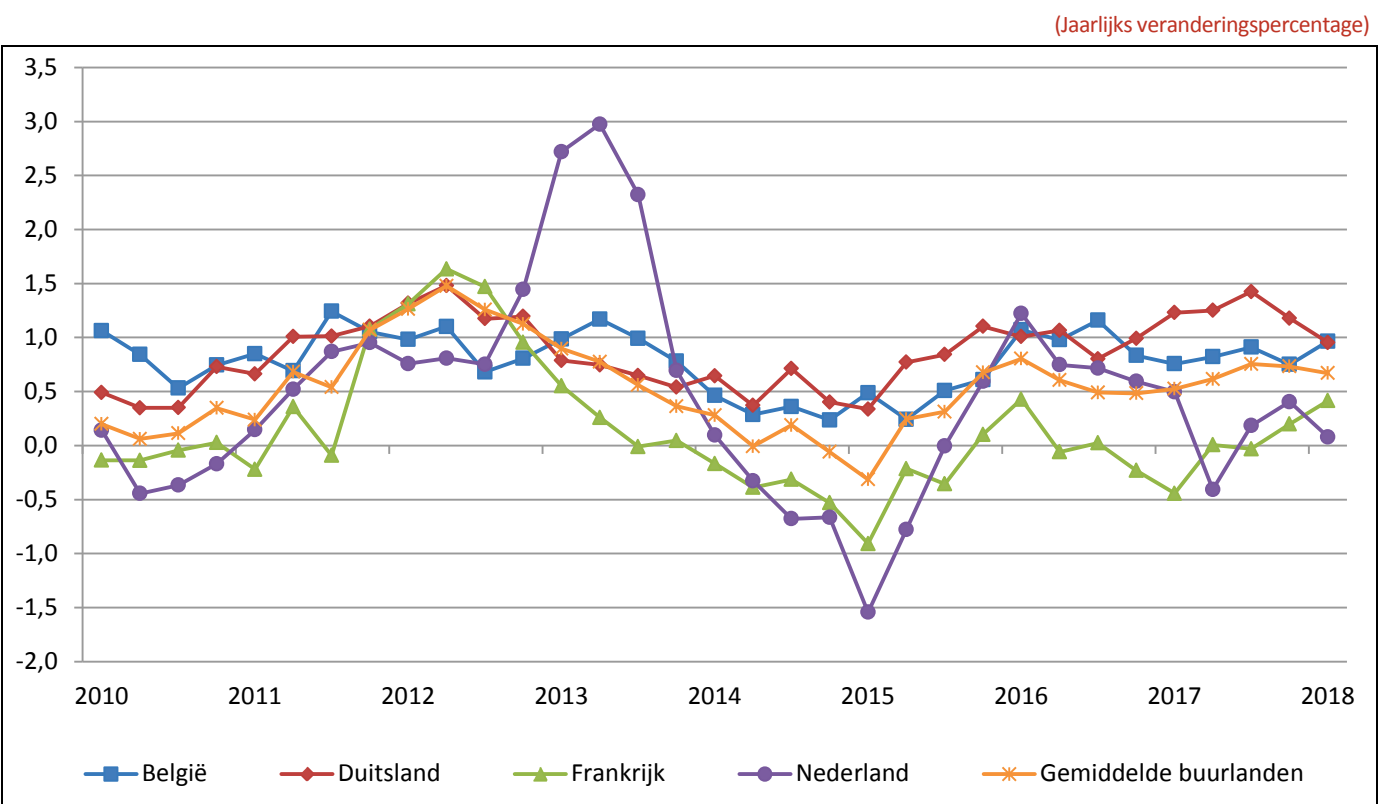
VI.2 Inflatie voor niet-energetische industriële goederen in de voornaamste buurlanden

Zoals in het laatste kwartaal 2017 bedroeg de inflatie van niet-energetische industriële goederen in het eerste kwartaal 2018 gemiddeld 0,7 % in onze buurlanden. De inflatie in België bereikte evenwel 1,0 % en was dus hoger. De bijdrage van de niet-energetische industriële goederen tot het inflatieverschil beliep 0,1 procentpunt ten nadele van ons land. De inflatie voor niet-energetische industriële goederen versnelde in Frankrijk (van 0,2 % in het laatste kwartaal 2017 naar 0,4 % in het eerste kwartaal 2018) en vertraagde in Duitsland (van 1,2 % naar 1,0 %) en in Nederland (van 0,4 % naar 0,1 %).

Bij constante belastingvoet zou de inflatie van niet-energetische industriële goederen in België, Frankrijk en Duitsland op hetzelfde peil zijn gebleven als de reële inflatie en negatief zijn uitgevallen in Nederland (-0,2 %). In Nederland werden de indirecte belastingen op auto's verhoogd⁸².

In het eerste kwartaal 2018 leverden kleding en farmaceutische producten de grootste bijdrage tot het inflatieverschil ten nadele van ons land in de categorie niet-energetische industriële goederen. Kleding werd in België op jaarbasis 0,4 % duurder, terwijl in onze buurlanden de consument tussen het eerste kwartaal 2017 en het eerste kwartaal 2018 voor kleding gemiddeld 0,3 % minder moest neertellen. De prijs van geneesmiddelen steeg op jaarbasis met 3,5 % in België, tegenover slechts 0,2 % gemiddeld in de buurlanden. Producten voor lichaamsverzorging leverden een bijdrage tot het inflatieverschil ten voordele van ons land. In de loop van het beschouwde kwartaal bedroeg de inflatie voor deze categorie producten in de buurlanden immers 0,8 %, terwijl de prijzen voor diezelfde categorie met 0,3 % daalden in België als gevolg van de verlaging van het Btw-tarief op hygiënische verbanden vanaf 1 januari 2018.

Grafiek 14. Kwartaalevolutie van de consumptieprijzen voor niet-energetische industriële goederen in België en in de voornaamste buurlanden

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

⁸² De belasting op dieselloertuigen is in Nederland verhoogd vanaf januari 2018.

Tabel 17. Inflatie voor niet-energetische industriële goederen en voornaamste categorieën in België en in de voornaamste buurlanden in het eerste kwartaal 2018

(Jaarlijks veranderingspercentage, tenzij anders vermeld)

	België	Gemiddelde buurlanden	Duitsland	Frankrijk	Nederland	Gewicht 2018 (in %)	
						België	Gemiddelde buurlanden
Niet-duurzame goederen	1,4	1,3	1,8	0,6	1,5	31,9	30,4
Farmaceutische producten	3,5	0,2	1,7	-2,0	1,2	5,4	4,5
Producten voor onderhoud en reparatie woning	2,4	0,3	0,5	0,3	-0,8	4,3	1,4
Kranten en tijdschriften	5,2	4,7	4,9	4,6	4,5	1,8	2,5
Tuinbouw	1,4	2,6	2,7	2,4	3,1	2,8	2,8
Huisdieren en aanverwante artikelen	1,2	2,1	4,1	0,7	-1,2	2,9	2,8
Leidingwater	1,0	0,8	0,8	1,4	-2,4	1,9	2,5
Drukwerk, schrijfwaren en tekenartikelen	1,0	1,7	3,3	0,7	1,4	1,2	1,4
Andere medische producten en therapeutische apparaten	0,2	0,7	0,8	0,3	1,8	2,6	3,6
Niet-duurzame huishoudartikelen	0,0	0,3	0,2	0,5	0,0	4,0	2,6
Elektrische toestellen en artikelen voor lichaamsverzorging	-0,3	0,8	0,8	0,1	3,2	5,1	6,4
Half-duurzame goederen	0,6	0,4	0,7	0,4	-1,2	34,6	35,0
Kleding	0,4	-0,3	0,1	0,0	-2,5	15,6	13,2
Onderdelen en toebehoren voor privé-voertuigen	2,5	0,9	0,5	1,6	2,5	1,8	2,4
Boeken	1,6	-0,5	-0,5	-0,2	-1,8	1,8	2,0
Schoeisel	-0,1	1,5	1,8	2,1	-2,5	3,2	3,7
Huishoudtextiel	0,8	1,4	1,0	1,3	3,0	2,4	1,7
Spelen, speelgoed en hobby artikelen	1,2	2,1	3,9	-1,9	6,3	1,8	2,5
Vaat-, glaswerk en niet-elektrische keukengerei	1,0	0,7	1,1	1,3	-4,1	2,0	2,3
Andere kledingartikelen	1,4	-0,4	1,3	-1,0	-3,0	0,8	1,0
Andere artikelen voor persoonlijk gebruik	0,9	0,8	0,4	0,9	0,4	1,1	1,5
Kledingstoffen	2,8	-1,3	-1,3	Nb	Nb	0,2	0,1
Sport- en kampeerartikelen en artikelen voor buiten recreatie	-0,1	0,1	0,4	0,2	-1,4	0,6	1,7
Gereedschap voor huis en tuin	0,0	0,2	0,3	0,5	-3,0	2,5	2,0
Opslagmedia	-4,2	0,0	-2,1	1,2	6,1	0,9	0,9
Duurzame goederen	0,6	0,3	0,4	0,1	0,4	33,5	34,7
Nieuwe personenwagens	1,5	1,4	1,5	1,2	2,2	13,8	14,5
Meubelen	1,2	0,6	0,8	0,4	0,6	9,1	7,0
Motorfietsen en fietsen	0,8	1,0	0,9	0,9	1,3	1,5	1,4
Sieraden, uurwerken en klokken	1,0	0,6	0,2	0,8	1,0	1,0	2,1
Tapijten en andere vloerbekleding	2,0	3,4	6,7	0,5	-0,5	0,2	0,7
Grote goederen voor recreatie	0,6	0,8	0,3	0,7	2,8	0,6	1,4
Foto- en filmapparatuur en optische artikelen	-4,8	-2,4	-1,4	-3,5	-5,4	0,4	0,6
Huishoudapparaten	-0,8	-1,4	-0,6	-2,2	-2,9	3,6	3,4
Informatica-apparatuur	-2,4	-3,7	-4,2	-4,3	-0,7	1,5	1,9
Audio- en videoapparatuur	-2,5	-3,2	-3,0	-2,7	-5,2	1,8	1,7
Niet-energetische industriële goederen	1,0	0,7	1,0	0,4	0,1	100,0	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

Nb: Niet beschikbaar.

Lijst van afkortingen

AD Statistiek-Statistics Belgium	Algemene Directie Statistiek van de FOD Economie
BRUGEL	Brusselse regulator voor energie (BRUssel Gas Elektriciteit)
Btw	Belasting op toegevoegde waarde
CPI	Consumptieprijsindex
CREG	Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
CSPE	Contribution au Service Public de l'Électricité (France)
CWaPE	Commission wallonne pour l'Energie
EC	Europese Commissie
EU	Europese Unie
Eurostat	Statistical Office of the European Commission
FOD Economie	Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
GICP	Geharmoniseerde index der consumptieprijzen
IEA	International Energy Agency
IMF	Internationaal Monetair Fonds
INR	Instituut voor de nationale rekeningen
Insee	Institut national de la statistique et des études économiques (Frankrijk)
K1	Eerste kwartaal
K2	Tweede kwartaal
K3	Derde kwartaal
K4	Vierde kwartaal
KB	Koninklijk Besluit
kWh	Kilowattuur
NACE	Economische activiteitennomenclatuur in de Europese Gemeenschap
NBB	Nationale Bank van België
NCPI	Nationale consumptieprijsindex
NZa	Nederlandse Zorgautoriteit (Nederland)
USD	United States dollar
USDA	United States Department of Agriculture
VREG	Vlaamse regulator van de elektriciteits- en gasmarkt
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning (Nederland)

Bijlagen

Bijlage 1: Overzicht van de prijsbewegingen van producten en diensten tussen het eerste kwartaal 2017 en 2018

(Rangschikking in dalende volgorde van prijsstijging)

Benaming	Inflatie in %
Eieren	25,5
Vakantiedorpen	20,5
Boter	20,0
Weekend in de Ardennen	14,2
Andere tabakswaren	11,8
Dagbladen	10,6
Consultatie tandarts	10,0
Voetbalwedstrijd eerste klasse (nationaal)	9,6
Petroleumgas	8,5
Treinreis naar buitenland	8,0
Diepgevroren vis	7,7
Limonades	7,6
Eendagsattracties (andere)	7,0
Lidgeld sportclub	6,9
Lidgeld sportclub	6,9
Olijfolie	6,4
Telefoongesprekken via toestel	6,3
Anorak (winter) (voor heren)	6,2
Geheugenkaart	6,2
Andere melkproducten	6,1
Vullingen van caviteiten	5,9
Lelies	5,9
Verse halfvolle melk	5,7
Geconcentreerde melk, melk in poeder	5,6
Diepgevroren zeevruchten	5,1
Water (zuivering)	5,0
Emailverf	5,0
Kleine speelgoedauto	4,9
Yoghurt	4,9
Wijn op basis van ander fruit	4,8
Autobatterij	4,8
Diesel	4,7
Kaas en kwark	4,6
Key card	4,6
Pantalon (winter) (voor dames)	4,5
Briefport	4,5
Vloeibare brandstoffen	4,3
Familiale verzekering Burgerlijke Aansprakelijkheid	4,1
Stadsbroek (voor heren)	4,1
Verse of gekoelde zeevruchten	4,0
Brandverzekering	4,0
Wifi repeater	4,0
Veearts: raadpleging	4,0

Benaming	Inflatie in %
Eénpersoonskamer-gewone rechthebbende	3,9
Sigaretten	3,9
Huisvuilophaling	3,9
Jeansbroek (voor heren)	3,8
Huisgevoelte	3,8
Schouwburgabonnement	3,7
Aardgas	3,6
Watergolf	3,6
Zitbank leer	3,6
Middagmaal op school	3,5
Vastapijt	3,4
Pilsbier	3,4
Bijdrage ziekteverzekering	3,3
Cement	3,2
Condooms	3,2
Bereidingen en conserven van groenten	3,1
Vensterglas	3,1
Ander alcoholhoudend bier	3,1
Salade niçoise	3,0
Inenting tegen hondsdelheid	3,0
Kousenbroek	3,0
T-shirt (voor heren)	2,9
Plaatsen advertentie	2,9
Implantatie elektronische chip	2,9
Tweepersoonskamer (OMNIO)	2,9
Zitbank	2,9
Kant-en-klare maaltijden	2,9
Bankdiensten	2,8
Huur tuingereedschap	2,8
Trimestriële treinkaart 45 km	2,8
Jaarabonnement trein 45 km	2,8
Pizza en quiche	2,8
Vers fruit	2,8
Autoband	2,8
Breiwol	2,8
Olieverversen	2,8
Jaarlijkse schooltreinkaart 20 km	2,7
Weekend aan zee	2,7
Sauna	2,7
Vol-au-vent	2,7
Pepersteak	2,7
Biljet 20 km (trein)	2,7
Pop (type Barbie)	2,7

Benaming	Inflatie in %
Internetabonnement	2,6
Ereloon advocaat	2,6
Babysit dienst	2,6
Biljet (bus)	2,6
Dagopvang bejaarde personen	2,6
Elektrisch scheerapparaat	2,5
Maandtreinkaart 20 km	2,5
Lam- en geitenvlees	2,5
Wijn: wit (café)	2,5
Sappen	2,5
Voetbalwedstrijd eerste provinciale	2,5
Rusthuizen	2,5
Zwembad	2,5
Spaghetti (maaltijd)	2,5
Polsuurwerk	2,5
Verzorgtehuizen	2,5
Pull-over (winter) (voor heren)	2,4
Abonnement teledistributie (+ digitale tv)	2,4
Muziekles	2,4
Ruitenwisser	2,4
Speciaal bier	2,4
Blouse (winter)	2,4
Vuurvaste schotel	2,4
Verf: acryl (4-10l)	2,4
Hotelkamer	2,4
Glas (frisdrank)	2,4
Steak tartare	2,3
Verzolen van schoenen	2,3
Bioscoop	2,3
Levering van bloemen	2,3
Andere bakkerijproducten	2,3
Keukentrap	2,2
Huur van garage	2,2
Mineraalwater	2,2
Balklamp halogeen	2,2
Reisbijstandsverzekering	2,2
Gedroogde, gerookte of gezoute vis en zeevruchten	2,2
Haarsnit (voor dames)	2,1
Kalanchoe	2,1
Wijn op basis van druiven	2,1
Vernis	2,1
Alstroemeria	2,1
Haarsnit (voor heren)	2,1
Abonnement autopechbestrijding	2,0
Ketting	2,0
Chips	2,0
Hamburger (fastfood)	2,0
Espressokoffie	2,0
Staande lamp	2,0
Pizza	2,0

Benaming	Inflatie in %
Hogeschool: inschrijvings- en examengeld	2,0
Boetseerlei	2,0
Droogkuis van kostuum	2,0
Gedroogd, gezouten of gerookt vlees	2,0
Verse volle melk	2,0
Jaarlijks schoolabonnement (bus)	2,0
Kosten meergezinswoning	2,0
Synthesizer	2,0
Boeken	2,0
Verhuisdiensten	1,9
Rijst	1,9
Fruitconserven	1,9
Colalimonade	1,9
Zonbankabonnement (10 beurten)	1,9
Kinderstoel	1,9
Chinese dagschotel	1,9
Bureaustoel	1,8
Schoorsteenvegen	1,8
Wassen van hemd	1,8
Tent	1,8
Vleessnack	1,8
Festivals	1,8
Permanent	1,8
Siroop, honing en confituur	1,8
Kost plaatsbeschrijving	1,8
Tweepersoonskamer	1,8
Parkings	1,8
Verstelwerk kleding	1,8
Zakje friet	1,8
Sjaal (winter) (voor dames)	1,8
Kostprijs internaat	1,8
Hoelaken	1,7
Pull-over (winter) (voor dames)	1,7
Dagmenu	1,7
Pleisters	1,7
Andere vleesbereidingen	1,7
Sociale huur	1,7
Hemd	1,7
Gordijnstof	1,7
Glasvezelbehang	1,7
Tijdschriften	1,6
Thee	1,6
Uurtarief garagist	1,6
Andere bereidingen op basis van vis of zeevruchten	1,6
Fauteuil relax	1,6
Bouwdoos	1,6
Portefeuille	1,6
Schroevendraaier	1,6
Chocolade	1,6
Gebakken tong of forel	1,6

Benaming	Inflatie in %
Uurtarief schilder	1,6
Autorijschool	1,5
Torische brilglazen	1,5
Stuk belegd stokbrood	1,5
Kleuring	1,5
Carwash	1,5
Biljet 90 km weekend (trein)	1,5
Maandabonnement (bus)	1,5
Peutertuinen	1,5
Fietshelm	1,5
Inox kookpot	1,5
Stof voor overgordijnen	1,5
Nieuwe wagens (BIV inbegrepen)	1,5
Braadpan	1,5
Andere brandstoffen	1,5
Bowlingbaan: huur	1,5
Uurtarief reparatie verwarmingsinstallatie	1,5
Verrijkte wijnen	1,4
Pocketverenmatras	1,4
Brood en broodjes	1,4
Varkensvlees	1,4
Biljet 45 km (trein)	1,4
Bustehouder (push-up)	1,4
Frisdrank (automaat)	1,4
Camping	1,4
Begrafenisondernemingen	1,4
Vervangen van uurwerkbatteij	1,3
Gitaar	1,3
Schrijnwerker: plaatsing parket	1,3
Stripverhaal	1,3
Ontbijtgranen	1,3
Scooter	1,3
Hoofdtelefoon	1,3
Uurtarief loodgieter	1,3
Universiteit: inschrijvings- en examengeld	1,3
Room- en vruchtenijs	1,3
Bundle (telecom)	1,3
Pilsbier	1,3
Fietszadel	1,3
Eetkamerstoel	1,2
Koffer: handbagage	1,2
Uurtarief elektricien	1,2
Tulpenbollen	1,2
Eettafel	1,2
Eendagsattracties (park)	1,2
Studieboeken onderwijs	1,2
Suiker	1,1
Wenskaart	1,1
Trainingspak	1,1
Gieter	1,1

Benaming	Inflatie in %
Bedframe (dubbel)	1,1
Babyvoeding	1,1
Brilglazen-sferisch	1,1
Gerbera's	1,1
Fiets elektrisch heren	1,1
Blazer (voor dames)	1,0
Dekbedovertrek en slopen	1,0
Cacao	1,0
Tennisabonnement (winter)	1,0
Water (verbruik)	1,0
Huishoudvuilnisbak	1,0
Notariskosten hypotheeklening	1,0
Hoortoestel	1,0
Niet-sociale huur	1,0
Uurtarief tuinonderhoud	0,9
Slip (voor heren)	0,9
Steakmes	0,9
Onderhoud van centrale verwarming	0,9
Pingpongtafel	0,9
Buitenband	0,9
Stoomoven	0,9
Ladekast slaapkamer	0,9
Andere eetbare oliën	0,9
Dressoir/Buffer	0,8
Sponshanddoek	0,8
Catering voor senioren	0,8
Kost boekhouder belasting	0,8
Abonnement digitale televisie (themaboeket)	0,8
Speelgoed-keukentje	0,8
Identiteitskaart	0,8
Uurtarief schoonmaken	0,8
Woordenboek N-F en F-N	0,7
Kinderzitje	0,7
Toiletas	0,7
Kinderpark	0,7
Nachtkastje	0,7
Go Pass	0,6
Margarine en andere plantaardige vetten	0,6
Sauzen en specerijen	0,6
Lage lederen veterschoenen	0,6
Meerrittenkaart (bus)	0,6
Snoeischaar	0,6
Maaltijd box	0,6
Veearts: ovarioctomie kat	0,6
Gedistilleerde dranken en likeuren	0,6
Schoenen: sneakers	0,6
Puzzel	0,6
Houten tuintafel	0,5
Vloeibare meststof	0,5
Vervangen van remblokjes	0,5

Benaming	Inflatie in %
Slip (voor dames)	0,5
TV/medianeubel	0,5
Tandenborstel (elektrisch)	0,5
Koelkast: tafelmodel (+/-120l)	0,5
Gezelschapsspel Monopoly	0,5
Rail Pass	0,4
Alcoholische frisdranken	0,4
Rugzak	0,4
Silicone	0,4
Verse of gekoelde vis	0,4
Zakdoek in katoen	0,4
Herstelling fiets	0,4
Jeansbroek (voor dames)	0,4
Combi-koelkast	0,4
Strijkplank	0,4
Combi microgolfoven	0,4
Vliegtuigticket	0,4
Wasmachine	0,4
Synthetisch dekbed	0,4
Vliesbehang	0,4
Blazer (voor heren)	0,4
Sportkledij (voor kinderen)	0,3
Fietsverlichting	0,3
Smeermiddelen	0,3
Damesfiets	0,3
Bottines	0,3
Hemdblouse	0,3
Naaigaren	0,3
Badpak	0,2
Kinderfiets	0,2
Rijbewijs	0,2
Potgrond (10-20l)	0,2
Bustehouder	0,2
Lidgeld jeugdbeweging	0,2
Crematie	0,2
WC bezoek	0,2
Fitnessabonnement	0,2
Doos fantasiespel	0,2
Rouwadvertentie	0,1
Medische beeldvorming	0,1
Kleerkast	0,1
Taxi	0,1
Tennisracket	0,1
Reiskoffer	0,1
GPS	0,1
Wandelschoenen	0,0
Uitreikingskosten paspoort	0,0
Ander vlees	0,0
Bosklassen	0,0
Tablet	0,0

Benaming	Inflatie in %
Geneeskunde aanvullende opleiding: huisbezoeken	0,0
Geneeskunde aanvullende opleiding: raadpleging	0,0
Specialist: raadpleging	0,0
Klinische biologie	0,0
Individuele behandeling kinesitherapie	0,0
Autokeuring	0,0
Nummerplaat	0,0
Zwembroek	0,0
Rozen	0,0
Sokken (voor heren)	-0,1
Koffiepadmachine	-0,1
Joggingschoenen	-0,1
Afdrukken digitale foto's (internet)	-0,1
Laminaat	-0,1
Hout en andere vaste brandstoffen	-0,1
Spathiphyllum	-0,1
Lederen laarzen	-0,2
Suikergoed	-0,2
Andere voedingsmiddelen, n.e.g.	-0,2
Wegwerpcontactlenzen	-0,2
Vaatwasser	-0,2
Sledestofzuiger	-0,3
Elektrische gazonmaaier	-0,3
Stores	-0,3
Runds-en kalfsvlees	-0,3
Hometrainer	-0,4
Bureaulamp	-0,4
Verticale diepvries	-0,4
Tennisballen	-0,4
Mineraalwater	-0,4
Gedroogd fruit	-0,5
Elektrische boormachine	-0,5
Sportschoenen	-0,5
Spiegel	-0,5
Diepgevroren groenten	-0,5
Deegwaren	-0,5
Boxspringbed	-0,5
Microgolfoven	-0,6
Gouden trouwring	-0,6
Lattenbodem	-0,6
Ballerina (voor dames)	-0,6
Andere producten op basis van granen	-0,6
Bord, plat	-0,6
Autoverzekering Burgelijke Aansprakelijkheid	-0,7
Schoenenkast	-0,8
Candybar (automaat)	-0,8
Tennisschoenen	-0,8
Keukenrobot	-0,8
Kruippakje	-0,8
Mengkraan	-0,9

Benaming	Inflatie in %
Voetbal	-0,9
Huur van bestelwagen	-0,9
Kostuum in wol (winter)	-0,9
Smartwatch	-0,9
Tulpen	-0,9
Zout en keukenkruiden	-1,1
Koffie	-1,1
Elektronische bloeddrukmeter	-1,2
T-shirt (kind)	-1,2
Citytrips	-1,2
Chrysanten	-1,3
Koortsthermometer	-1,3
Benzine	-1,3
Kop en schoteltje	-1,4
HDMI kabel	-1,4
Badmat	-1,5
Elektrische frituurketel	-1,5
Meel en andere granen	-1,5
Elektriciteit	-1,6
Sweater (voor kinderen)	-1,6
Badhanddoek	-1,7
Sokken (Jongens, mt 28-33)	-1,7
Rok (winter)	-1,7
Lage lederen schoenen	-1,7
Lange broek (voor kinderen)	-1,8
Elektrische radiator	-1,8
Draadloze telefoon	-1,8
Rolmeter	-1,9
Body	-2,0
Elektrische koffiezet	-2,0
Smartphone - GSM	-2,1
Kleurentelevisie	-2,2
Rok (8 tot 12j)	-2,2
Jeansbroek (voor kinderen)	-2,4
Buitenlanse reizen	-2,5
Droogkast	-2,6
Strijkijzer met stoomgenerator	-2,6
Videospel voor console	-2,8
Blu-ray-speler	-3,8
Kookplaat inductie	-4,0
Multifunctionele printer	-4,2
DVD (muziek of film)	-4,3
Reflex fototoestel	-4,3
Lederen vest (voor dames)	-4,8
Blu-ray disk	-5,0
Digitaal fototoestel	-5,3
Jurk (winter)	-5,5
GSM-gesprekken	-5,6
Home cinema	-6,5
Aardappelen	-6,8

Benaming	Inflatie in %
Anorak (winter) (voor kinderen)	-7,0
Software	-7,3
Popconcerten	-7,3
Mantel (winter) (voor dames)	-7,6
Anorak (winter) (voor dames)	-7,9
Verse groenten, uitgezonderd aardappelen	-8,4
Containerpark	-18,5

Bronnen: AD Statistiek-Statistics Belgium, Eigen berekeningen:
FOD Economie

Bijlage 2: Gewichten van de voornaamste productgroepen in het GICP in België en de drie voornaamste buurlanden in 2018

(In %)

	België		Duitsland		Frankrijk		Nederland	
COICOP	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Energie	90,4	99,6	105,1	104,1	87,2	90,2	86,7	81,6
Brandstoffen voor privevoertuigen	30,8	33,4	39,8	39,1	36,1	39,0	41,4	37,6
Elektriciteit	30,6	32,4	30,9	29,6	28,2	28,5	17,4	16,7
Vloeibare brandstoffen	12,5	16,5	11,0	11,5	5,9	6,0	0,0	0,0
Gas	15,4	16,4	20,8	21,3	13,3	13,2	26,4	25,7
Vaste brandstoffen	1,0	1,0	1,1	1,0	1,5	1,6	0,0	0,0
Warmte-energie	0,0	0,0	1,6	1,6	2,2	1,9	1,6	1,6
Niet bewerkte levensmiddelen	79,4	78,3	53,4	53,2	77,6	78,0	61,0	61,9
Vlees	41,4	41,9	24,3	24,9	38,2	37,7	28,6	28,5
Groenten	16,1	15,8	14,1	12,8	18,2	18,6	18,8	18,8
Fruit	11,8	10,9	10,6	11,0	11,8	12,5	9,7	10,3
Vis en zeevruchten	10,0	9,7	4,4	4,4	9,4	9,2	4,0	4,4
Bewerkte levensmiddelen	134,7	134,7	112,0	115,0	124,8	125,7	118,7	118,5
Brood en granen	30,5	30,8	20,3	20,3	26,2	26,6	30,3	29,3
Tabak	28,7	29,3	25,3	24,3	21,1	21,5	18,2	19,5
Melk, kaas en eieren	19,1	20,0	16,8	18,9	20,9	21,0	17,9	17,8
Wijnen	12,2	11,3	6,4	6,6	10,3	9,9	7,3	7,0
Suiker, jam, chocolade	11,1	11,2	8,8	8,7	12,3	12,2	10,8	10,8
Mineraalwater, frisdranken en sappen	11,2	11,1	10,0	10,4	9,6	9,5	8,2	8,4
Voeding n.e.g.	6,6	6,5	5,1	5,0	5,9	6,0	10,8	10,3
Bier	6,6	6,4	9,4	9,8	3,6	3,9	5,1	5,2
Oliën en vetten	3,3	3,6	3,4	3,8	3,3	3,3	2,7	2,7
Koffie, thee en cacao	3,2	2,7	4,4	4,8	4,3	4,4	4,2	4,3
Gedistilleerde dranken	2,2	1,7	2,3	2,3	7,5	7,5	3,3	3,3
Diensten	422,6	415,4	460,5	459,4	445,5	442,1	459,2	461,4
<i>Vrijtijdsbesteding en lichaamsverzorging</i>	<i>110,3</i>	<i>111,7</i>	<i>81,0</i>	<i>79,5</i>	<i>104,7</i>	<i>102,6</i>	<i>120,5</i>	<i>125,7</i>
Restaurants en cafés	66,7	67,9	37,5	37,2	52,8	55,0	66,6	70,0
Culturele diensten	15,4	15,3	16,2	16,4	14,9	11,1	17,8	18,9
Kapsalons en lichaamsverzorging	14,7	14,5	12,0	10,8	9,2	9,4	10,6	10,7
Recreatieve- en sportdiensten	9,0	9,4	8,0	8,0	9,0	9,4	20,2	20,5
Kantines	3,1	3,2	5,4	5,3	12,5	12,5	3,9	4,1
Droogkuis, verstelling en verhuur kledij	0,5	0,5	1,2	1,1	1,4	1,3	0,3	0,3
<i>Overige diensten</i>	<i>104,2</i>	<i>99,8</i>	<i>82,4</i>	<i>80,6</i>	<i>88,7</i>	<i>89,1</i>	<i>85,4</i>	<i>83,8</i>
Ziekenhuizen	42,2	41,8	7,8	7,6	2,2	2,2	0,0	0,0
Sociale bescherming	19,6	21,0	16,4	14,6	24,4	24,4	19,2	17,9
Verzekering i.v.m. de gezondheid	10,7	9,2	12,1	12,3	17,3	16,9	5,6	5,6
Medische en paramedische diensten	11,5	8,7	15,2	14,9	15,3	16,1	10,4	9,8
Andere diensten, n.e.g.	6,4	6,2	5,1	5,5	13,9	14,2	20,3	20,3
Onderwijs	6,2	5,1	11,2	11,5	3,8	3,8	9,8	9,7
Geneeskundige prestaties tandartsen	4,5	4,9	6,4	6,3	7,5	7,6	8,3	8,0
Andere verzekeringen	2,5	2,4	4,8	4,8	0,0	0,0	2,6	2,6
Financiële diensten, n.e.g.	0,6	0,5	3,3	3,3	4,2	4,0	9,2	9,9
<i>Huisvestingsdiensten</i>	<i>97,7</i>	<i>97,3</i>	<i>139,5</i>	<i>138,4</i>	<i>114,6</i>	<i>113,6</i>	<i>118,8</i>	<i>118,0</i>
Werkelijke woninghuur	62,0	62,3	103,7	102,2	70,1	68,9	90,3	90,2
Huishoudelijke en andere diensten voor de woning	10,6	10,2	3,3	3,4	4,8	4,6	11,3	11,1
Andere diensten i.v.m. woning	7,9	7,8	6,8	6,9	3,1	3,0	1,0	0,9
Diensten onderhoud, herstelling woning	5,2	5,0	5,2	5,2	16,7	16,8	1,3	1,3
Riolering	4,3	4,2	10,1	10,2	5,6	5,7	3,2	3,2
Verzekeringen i.v.m. de woning	3,8	4,1	2,2	2,2	7,6	8,1	4,5	4,4
Huisvuilophaling	3,8	3,6	7,1	7,2	4,4	4,4	6,8	6,6
<i>Vervoerdiensten</i>	<i>52,1</i>	<i>50,5</i>	<i>73,8</i>	<i>72,4</i>	<i>85,8</i>	<i>87,1</i>	<i>59,8</i>	<i>60,4</i>
Onderhoud en herstellingen	27,1	26,6	21,7	20,7	32,4	33,7	21,1	21,2
Verzekeringen i.v.m. het vervoer	7,9	8,0	7,4	6,7	8,1	7,9	4,5	4,5
Personenvervoer per spoor	4,9	4,8	8,9	9,3	7,1	6,7	9,2	10,0
Personenvervoer over de weg	4,7	4,3	1,6	1,6	7,8	8,2	5,6	6,0
Personenvervoer door de lucht	3,7	2,9	3,6	3,8	11,0	10,9	7,7	7,0
Andere diensten voor privévoertuigen	2,8	2,9	15,4	14,7	16,4	16,5	7,7	7,7
Andere vervoerdiensten	1,0	0,9	0,7	0,7	0,7	0,7	3,0	3,1
<i>Communicatie</i>	<i>33,2</i>	<i>32,0</i>	<i>32,7</i>	<i>33,9</i>	<i>31,9</i>	<i>29,9</i>	<i>39,1</i>	<i>37,1</i>

	België		Duitsland		Frankrijk		Nederland	
COICOP	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Telefoon- en faxtoestellen en -diensten	32,3	31,2	29,8	30,9	30,0	28,2	37,7	35,8
Postdiensten	1,0	0,8	2,9	3,0	1,9	1,7	1,4	1,3
Reizen	25,2	24,1	51,2	54,6	19,9	19,9	35,7	36,5
Pakketreizen	16,6	15,6	37,9	41,4	2,2	1,9	18,9	18,7
Accommodatie	8,5	8,5	13,3	13,1	17,8	18,1	16,7	17,8
Niet-energetische industriële goederen	272,9	272,2	268,9	268,4	264,9	264,1	274,4	276,6
<i>Half-duurzame goederen</i>	<i>100,0</i>	<i>94,2</i>	<i>94,0</i>	<i>91,4</i>	<i>96,4</i>	<i>93,9</i>	<i>101,9</i>	<i>104,4</i>
Kleding	46,0	42,4	37,6	34,5	33,5	33,2	48,8	52,2
Schoeisel	9,9	8,7	10,6	10,2	10,0	9,8	10,5	10,0
Gereedschap voor huis en tuin	6,8	6,7	6,0	6,0	5,7	5,3	3,4	3,3
Huishoudtextiel	6,8	6,5	4,1	4,5	4,3	4,3	4,8	4,8
Vaat-, glaswerk en huishoudartikelen	5,4	5,4	4,3	4,9	7,9	7,8	6,7	6,5
Speelgoed en hobbyartikelen	5,0	5,0	6,7	7,3	5,8	5,7	7,4	7,4
Boeken	5,3	4,8	6,9	6,4	3,9	3,9	4,3	4,4
Delen en toebehoren	4,7	4,8	8,2	7,8	5,1	5,2	3,7	3,7
Andere artikelen voor persoonlijk gebruik	3,1	3,1	2,4	2,7	5,8	5,6	3,3	3,3
Dragers opname beeld en geluid	2,6	2,6	2,2	2,4	2,3	2,0	3,2	3,0
Andere kleding artikelen	2,4	2,2	1,5	1,4	4,8	4,6	1,8	1,8
Sport, kampeer en recreatieartikelen	1,6	1,6	2,6	2,7	7,4	7,3	4,1	4,1
Kledingstoffen	0,5	0,4	1,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Duurzame goederen</i>	<i>86,7</i>	<i>91,1</i>	<i>92,1</i>	<i>95,2</i>	<i>85,5</i>	<i>87,6</i>	<i>99,5</i>	<i>99,7</i>
Nieuwe personenwagens	34,2	37,6	36,6	38,6	37,8	40,6	34,3	33,3
Meubelen en stoffering	24,1	24,7	20,9	21,0	14,3	14,6	22,1	22,2
Huishoudapparaten	9,9	9,8	9,9	9,6	8,5	8,5	7,6	7,8
Audio- en videoapparatuur	5,0	4,9	4,9	5,2	4,1	3,5	6,4	6,1
Gegevensverwerkende apparatuur	4,4	4,2	5,1	5,1	4,3	4,0	8,0	8,3
Motorfietsen en fietsen	3,8	4,0	3,8	3,9	2,5	2,7	6,4	7,2
Sieraden, uurwerken en klokken	2,8	2,6	4,1	4,7	7,5	7,2	4,0	4,2
Grote goederen voor recreatie	0,9	1,5	3,0	3,2	4,1	4,2	4,2	4,3
Foto- en filmapparatuur	1,2	1,1	1,9	1,9	0,9	0,8	2,5	2,2
Tapijten en andere vloerbekleding	0,7	0,7	1,9	1,9	1,6	1,5	4,0	4,0
<i>Niet-duurzame goederen</i>	<i>86,2</i>	<i>86,9</i>	<i>82,9</i>	<i>81,8</i>	<i>83,1</i>	<i>82,6</i>	<i>73,0</i>	<i>72,5</i>
Geneesmiddelen	13,4	14,8	13,5	13,2	12,3	12,2	3,6	3,7
Elektrische toestellen en artikelen voor lichaamsverzorging	13,3	13,8	14,6	13,3	21,7	21,8	20,8	21,0
Producten voor onderhoud en reparatie woning	11,6	11,6	4,6	4,5	2,4	2,3	4,7	4,8
Niet-duurzame huishoudartikelen	10,8	10,8	5,4	5,5	9,1	9,1	6,5	6,2
Huisdieren en aanverwante artikelen	8,1	8,0	6,5	6,9	8,0	8,1	8,2	7,8
Tuinbouw	7,9	7,5	8,1	8,4	6,1	5,8	7,6	8,0
Andere medische producten en therapeutische apparaten	7,1	7,0	12,2	11,9	7,2	7,2	7,0	6,8
Leidingwater	4,9	5,2	8,4	8,4	4,6	4,7	5,1	5,0
Kranten en tijdschriften	5,6	5,0	7,0	7,0	6,9	6,7	4,6	4,5
Allerlei drukwerk, schrijfwaren en tekenartikelen	3,6	3,2	2,6	2,7	4,7	4,7	5,0	4,8
Totale GICP	1.000,0	1.000,0	1.000,0	1.000,0	1.000,0	1.000,0	1.000,0	1.000,0

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

Bijlage 3: Inflatie in het eerste kwartaal 2018 met en zonder gewijzigde indirecte belastingen in België en in de voornaamste buurlanden

(Jaarlijks veranderingpercentage)

	België		Gemiddelde van de buurlanden		Duitsland		Frankrijk		Nederland	
	Met gewijzigde indirecte belastingen	Zonder gewijzigde indirecte belastingen	Met gewijzigde indirecte belastingen	Zonder gewijzigde indirecte belastingen	Met gewijzigde indirecte belastingen	Zonder gewijzigde indirecte belastingen	Met gewijzigde indirecte belastingen	Zonder gewijzigde indirecte belastingen	Met gewijzigde indirecte belastingen	Zonder gewijzigde indirecte belastingen
Energie	1,7	2,8	2,4	1,1	0,4	0,4	5,0	2,0	4,7	2,1
Elektriciteit	-1,6	3,5	2,3	1,9	1,5	1,5	2,0	1,8	12,9	5,9
Gas	3,8	3,8	0,8	-0,7	-1,8	-1,8	4,2	0,1	5,5	2,6
Vloeibare brandstoffen	4,3	4,3	6,6	5,0	5,3	5,3	10,2	4,5		
Vaste brandstoffen	0,6	0,6	-0,3	-0,3	-0,5	-0,5	0,0	0,0		
Warmte-energie			1,5	1,5	1,4	1,4	1,3	1,3	3,6	3,6
Brandstoffen voor privévoertuigen	2,8	1,2	2,4	0,6	-0,6	-0,6	7,0	2,4	0,5	0,1
Bewerkte levensmiddelen	3,6	2,5	3,0	2,5	3,7	3,7	2,4	0,9	1,9	2,5
Brood en granen	1,5	1,5	0,8	0,8	1,2	1,2	0,6	0,6	0,0	0,0
Melk, kaas en eieren	6,3	6,3	6,4	6,4	9,9	9,9	2,2	2,2	7,5	7,5
Oliën en vetten	9,0	9,0	10,3	10,3	12,9	12,9	7,4	7,4	8,0	8,0
Suiker, jam, chocolade	1,1	1,1	0,0	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2	-1,7	-1,7
Voeding n.e.g.	0,4	0,4	0,5	0,5	1,2	1,2	-0,3	-0,3	0,2	0,2
Koffie, thee en cacao	-0,6	-0,6	0,5	0,5	0,4	0,4	1,3	1,3	-1,9	-1,9
Mineraalwater, frisdranken en sappen	4,4	2,3	1,8	1,8	2,8	2,8	0,3	0,3	2,4	2,4
Gedistilleerde dranken	0,6	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,2	2,2	2,2
Wijnen	2,1	2,1	1,2	1,2	1,1	1,1	1,2	1,2	1,8	1,8
Bier	3,3	3,3	1,6	1,6	1,8	1,8	1,0	1,0	1,7	1,7
Tabak	6,4	2,0	6,0	3,1	4,5	4,5	9,1	0,3	2,5	6,5
Niet-bewerkte levensmiddelen	0,3	0,3	0,7	0,7	-0,2	-0,2	1,3	1,3	1,2	1,2
Diensten	1,5	1,5	1,3	1,3	1,5	1,5	1,2	1,2	1,2	1,2
Niet-energetische industriële goederen	1,0	1,0	0,7	0,6	1,0	1,0	0,4	0,4	0,1	-0,2
Onderliggende inflatie	1,7	1,5	1,4	1,3	1,6	1,6	1,1	0,9	0,9	0,9
GICP	1,6	1,5	1,4	1,2	1,3	1,3	1,5	1,0	1,3	1,0

Bronnen: EC, FOD Economie, AD Statistiek-Statistics Belgium.

Bijlage 4: Methodologie voor het berekenen van de kostprijs van een zichtrekening

Om de kostprijs van een zichtrekening voor particulieren in euro te berekenen, werd in 2016, in overleg met de Belgische federatie van de financiële sector (Febelfin) en de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium, een nieuwe methodologie ontwikkeld.

De berekening van de kostprijs is gebaseerd op alle zichtrekeningen en/of pakketrekeningen⁸³ die worden aangeboden door een selectie van acht banken die tot de grootste financiële instellingen van België mogen gerekend worden. Deze acht banken hadden eind 2015 meer dan 12,5 miljoen rekeningen in de boeken op een totaal van 14,5 miljoen geopende rekeningen voor de gehele bancaire sector en vertegenwoordigden aldus tezamen meer dan 86 % van het totaal aantal geopende rekeningen in België.

In de nieuwe methodologie worden zichtrekeningen in het kader van basisbankdiensten alsook jongerenrekeningen, beleggersrekeningen, investeringsrekeningen en aanverwante rekeningen niet weerhouden in de berekening van de evolutie van de kostprijs van een zichtrekening.

⁸³ Een pakketrekening is een zichtrekening waarvoor de cliënt één vaste (forfaitaire) bijdrage betaalt voor een vooraf bepaald pakket van financiële producten en diensten. Een pakket kan één of meerdere zichtrekeningen omvatten.

Twee basisprofielen van een gebruiker van een zichtrekening worden gehanteerd: een elektronisch profiel (met een actief abonnement voor internetbankieren) en een traditioneel profiel (zonder actief abonnement voor internetbankieren). Voor beide basisprofielen is het gebruik van een kredietkaart al dan niet een optie zodat er finaal vier mogelijke profielen van gebruikers ontstaan die representatief zijn voor de verschillende types van gebruiker van een zichtrekening: een elektronisch profiel met kredietkaart, een elektronisch profiel zonder kredietkaart, een traditioneel profiel met kredietkaart en een traditioneel profiel zonder kredietkaart.

Ieder profiel wordt gekenmerkt door een aantal verrichtingen die worden uitgevoerd. Enkel de transacties die kostprijsbepalend zijn (hier relevante transacties genoemd), worden in rekening gebracht: geldafhalingen met een debetkaart aan de geldautomaat van andere banken (dan de eigen bank), geldafhalingen aan het loket en papieren overschrijvingen. De niet relevante transacties worden niet verrekend daar ze meestal niet kostprijs bepalend zijn (bijvoorbeeld betalingen met een debetkaart, domiciliëringen, doorlopende opdrachten, elektronische overschrijvingen, geldafhalingen aan geldautomaten van de eigen bank en andere transacties). Deze transacties zijn veelal onbeperkt inbegrepen in de prijs van de zichtrekening. Het aantal verrichtingen onder de relevante transacties werd per type rekening door de verschillende banken toegeleverd op basis van interne bancaire statistieken. Hierdoor kunnen de berekeningen van de kostprijs op een meer kwalitatieve manier gebeuren dan voorheen het geval was.

De acht geselecteerde banken houden eind 2017 in totaliteit 28 verschillende soorten zichtrekeningen aan die weerhouden werden in de analyse (26 eind 2015 alsook 26 eind 2016). Deze 28 verschillende rekeningen stonden eind 2017 voor 10,2 miljoen geopende rekeningen. De weerhouden zichtrekeningen worden door de banken zelf toegewezen aan één of meerdere gebruikersprofielen. Ieder profiel bevat bijgevolg een aantal zichtrekeningen dat de optelsom is van de cijfers van de acht banken. Een gebruiker van één zichtrekening kan slechts onder één profiel vallen terwijl een gebruiker van meerdere zichtrekeningen onder meerdere profielen kan vallen. Van de weerhouden zichtrekeningen is het aantal rekeningen per profiel bekend, wat toelaat om de verschillende gebruikersprofielen onderling te wegen.

Op basis van de tarieflijsten van de verschillende banken in het begin van ieder jaar, het aantal verrichtingen onder de relevante transacties van iedere rekening van elk van de acht banken en het gewicht van elke zichtrekening binnen elk profiel, kan de kostprijs van een zichtrekening voor de verschillende gebruikersprofielen berekend worden. Door de evolutie van de kostprijs van elk gebruikersprofiel te wegen aan de hand van het gewicht van de profielen per 1.1.2017 en te sommeren voor de vier profielen, kan de evolutie van de kostprijs van een zichtrekening berekend worden tussen 1 januari 2017 en 1 januari 2018.

De analyse is gebaseerd op drie prijsopnames: één per 1 januari 2016, één per 1 januari 2017 en één per 1 januari 2018. Door toepassing van deze nieuwe methodologie kunnen de resultaten van deze analyse niet worden vergeleken met de resultaten van vroegere studies. In vergelijking met vroegere methodologieën, toen het aantal bestudeerde zichtrekeningen beperkt bleef tot één per profiel, omvat de nieuwe methodologie, op enkele uitzonderingen na, alle zichtrekeningen voor particulieren.